

Η ΦΩΝΗ

ζου Μεγάλου Χωριού

ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' • ΕΤΟΣ 37ο • ΑΡ. ΦΥΛ. 149-150
Γ' και Δ' Τρίμηνο 2008 • Ar. ISSN 1106 - 420X

Δεκέμβρης μήνας. Χιονισμένα Ευρυτανικά βουνά.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
«Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή όχι δεν επιστρέφονται
Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τη γνώμη του συγγραφέα
*Αποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ στους Μεγαλοχωρίτες
και τους φίλους του Μεγάλου Χωριού Ευρυτανίας.
Κυκλοφορεί μεταξύ των Ευρυτάνων του εξωτερικού*

• • •

Γραφεία: Μαιροκορδάτου 6 (5ος όροφος) - 106 78 Αθήνα - τηλ. 210-3837057 - www.smap.gr

• • •

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' • ΕΤΟΣ 37ο • Αρ. Φυλ. 149-150 • Γ/Δ ΤΡΙΜΗΝΟ 2008

• • •

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

ΣΥΝΤΑΞΗ: ΜΑΙΡΗ ΚΑΛΛΙΑΝΗ Θ. Καΐρη 3, Ν. Σμύρνη, Τηλ.: 210 9333789, Κιν.: 6948 295141

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Γεώργιος Σταυράκης, Χρήστος Καραγιάννης, Σούλα Ζαχαροπούλου

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΤΥΠΟΥ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΣ - Α. Μεταξά 2 Εξάρχεια, Τηλ./Fax: 210-3842530

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Με λίγα λόγια (Συντακτική Επιτροπή)	1
Ληξιαρχικά (πρωτοπρ. Κων/νος Βαστάκης)	2-3
Νέα του Δήμου μας (Φ. Καλλιάνης)	4-5
Πολιτιστική Εβδομάδα (Μαίρη Καλλιάνη)	7-10
Νέα από το Λαογραφικό Μουσείο & Βιβλιοθήκη	11-13
Νέα από το Σχολείο μας (Μ. Τσουκαλά)	14-15
Μεγαλοχωρίτικα	16-19
ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ	20-27
Μεγαλοχωρίτικα και Ευρυτανικά εν συντομίᾳ	28
Πνευματική σελίδα	30
Αλλοτρίωση. Τι είναι αυτό; (Γιώργος Σταυράκης)	32-33
Ένα φοβερό μαρτύριο, το τραγούδι και ο θάνατος του Κατσαντώνη (Γιώργος Σταυράκης)	33-35
Αθηναίοι εναντίον Ευρυτάνων, στον Πελοποννησιακό πόλεμο (Γ. Δάλκος)	36-37
Εθελοντική αιμοδοσία (Δ.Σ.)	38-41
Ιστορικές ψηφίδες Μεγάλου Χωριού	42-45
Πως είδαν την καταστροφή του Παρθενώνα, από τον Elgin, περιηγητές της εποχής εκείνης	46-47
Γράμματα που λάβαμε ή στέλαμε	48
Βιβλία και Συγγραφείς	49
Προσφορές	50-53
Μεγαλοχωρίτικα πένθη	54-62

Εγγραφή μέλους 5 ευρώ • Συνδρομή ετήσια 15 ευρώ • Συνδρομή εξωτερικού 30 δολ.

Με λίγα λόγια

Πέρασαν κιόλας έξι μήνες από την τελευταία έκδοση της "ΦΩΝΗΣ". Πολλά ευχάριστα αλλά και δυσάρεστα συνέβησαν μέσα σ' αυτό το χρόνο. Το φετινό Καλοκαίρι κύλησε ευχάριστο και σταθερό χωρίς τις μεγάλες δασικές φωτιές που είχαμε πέρυσι. Το Μεγάλο Χωριό, προκινημένο από τη φύση, μας αποζημίωσε με τη δροσιά του, παρότι είχαμε κάποιο πρόβλημα νερού. Η Δημοτική αρχή πήρε τα αναγκαία μέτρα και δεν είχαμε σοβαρές επιπτώσεις.

"Η Φωνή" είναι το δικό σας περιοδικό. Στο μέτρο του δυνατού καταγράφονται τα νέα του χωριού και της ευρύτερης περιοχής για να μείνουν και για τις επόμενες γενιές. Φέτος, η πολιτιστική εβδομάδα σημείωσε και νέα επιτυχία με σειρά εκδηλώσεων όπως γίνεται κάθε χρόνο. Πέρα από τη βραδιά τοπίουρου, τον κρυμμένο θησαυρό για τα μικρά παιδιά, ιδιαίτερη επιτυχία είχε η βραδιά Νεολαίας με βεγγαλικά και μεγάλη προσέλευση. Ένα καλό σημάδι ότι ο Σύνδεσμος θα έχει αντάξια διαδοχή για τα χρόνια που έρχονται. Επίσης, η εκδρομή στο Μοναστήρι της Τατάρνας στέφθηκε με επιτυχία με το Πούλμαν γεμάτο, και μερικούς να μην έχουν προλάβει να κλείσουν θέση εγκαίρως. Η έκθεση φωτογραφίας (Διαδρομές εικόνας και μνήμης) πρωτοβουλία της κυρίας Μ. Καλλιάνη μας ξανάφερε στη θύμηση πρόσωπα και εικόνες συγχωριανών μας πολλοί από τους οποίους δεν είναι σήμερα στη ζωή. Μια άλλη νέα πρωτοβουλία μελών του Διοικ. Συμβουλίου είναι η αναβίωση του ΤΟΥΡΝΟΥΑ ΜΠΑΣΚΕΤ που για πρώτη χρονιά σημείωσε μεγάλη συμμετοχή. Μπράβο παιδιά.

- Τέλος, η Γιορτή στην Παναγιά της Καλιακούδας είχε άρτια επιτυχία. Σ' αυτό συνέβαλαν και ο Σύνδεσμος Μεγαλοχωριτών σε συνεργασία με το Σύλλογο "Καλιακούδα" και το Δήμο της Ποταμιάς, καθώς και η Τεχνική Αρωγή του Αυγέρη Αυγερόπουλου. Ο Σύνδεσμος απένειψε τιμητική πλακέτα για τα 30 χρόνια προσφοράς στο Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καρπενησίου κ. Νικόλαο. Ο Αύγουστος μεστός από πολιτιστικές δραστηριότητες, ενώ δεν έλειψε ο Δήμος της Ποταμιάς με πρόγραμμα εκδηλώσεων στο Μεγ. Χωριό, και τα άλλα διαμερίσματα του Δήμου.

- Συγχαίρουμε το Δήμαρχο κ. Ι. Ιβρο, και ολόκληρο του Δημοτικό Συμβούλιο. Τέλος ο Σύνδεσμος ξεκίνησε μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία. Πρόκειται για την εθελοντική αιμοδοσία. Μια πράξη ύψιστης ανθρωπιστικής αξίας. Ο εθελοντισμός που σιγά - σιγά τείνει να εξαφανιστεί, πρέπει να ξαναγυρίσει στις καρδιές όλων μας. Η 26η Ιουλίου, ημέρα της Αγίας Παρασκευής και ο δεκαπενταύγουστος γιορτάστηκαν πανηγυρικά στις εκκλησίες μας πρωτοστατούντος του χωριανού μας παπά Κώστα Λαμπαδάρη και με την παρουσία πλήθους πιστών.

Με αυτά τα σύντομα μηνύματα το Δ.Σ. και η συντακτική επιτροπή εύχεται σε όλους υγεία και χαρά.

Η Συντακτική Επιτροπή

**ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ, ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ
ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ 2009.**

ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΑ

**ΜΗΤΡΩΟΝ ΤΩΝ ΑΡΡΕΝΩΝ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ
• ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΓΑΛΟΔΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ**
Καταρτισθέντη συμβόλωσις της Νύμων ΑΝΖ'

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

του πρ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Δ. ΒΑΣΤΑΚΗ

[Σημ. Στο προηγούμενο σημείωμα των Ληξιαρχικών της "Φωνής" μας, αρ. 147-148, σελ. 3, το αναφερόμενο, ως όνομα Απόστολος του ονοματεπώνυμου "Αναγνωστόπουλος Απόστολος του Νικολάου" το ορθόν είναι: Ιωάννης του Νικολάου.

Επίσης, στη δεκάτη Τετάρτη 914) σειρά της ίδιας σελίδας, μετά τη λέξη ύψωμα, να προστεθεί ο αριθμός του, - 669-].

1914 Καναράς Ιωάννης, του Δημητρίου: (Ανώτερος Αξιωματικός του Ελληνικού Στρατού με ένορκη και εθνική δράση. Στο Έπος του '40 πολέμησε κι αυτός με λιονταρίσια ψυχή... Στην κατοχή συμμετείχε ενεργά στα κοινά του χωριού και ιδιαίτερα στο καθημερινό συσσίτιο για τα άπορα μικρά παιδιά. Στις 18 Δεκ. 1942, με τη γνωστή μάχη του Μικρού Χωριού, συνελήφθη κι αυτός από τα ιταλικά φασιστικά, αιμοβόρα στρατεύματα κατοχής και βασανίσθηκε απάνθρωπα... Τελικά διεσώθηκε, και συνέχισε μεταπολεμικά το στρατιωτικό του επάγγελμα μέχρι της αποστρατεύσεώς του με το βαθμό του Συνταγματάρχου). 1914 Καρύπης Κωνσταντίνος του Αθανασίου: (Μετανάστευσε και ζη στις Ην. Πολ. Αμερικής) 1914 Κοντός Νικόλαος του Κωνσταντίνου: (Απεβίωσε νέος στο χωριό) 1914 Κατσούδας Δημήτριος του Κωνσταντίνου: (Εγκατεστημένος επαγγελματικά και οικογενειακά στην Αθήνα). 1914 Λαδόπουλος Δημήτριος του Νικολάου: (Μεταπολεμικά εγκαταστάθηκε επαγγελματικά και οικογενειακά στην Αθήνα).	1914 Λάτιος Παναγώτης του Κωνσταντίνου: (Εργατικός στο χωριό, μεταναστεύσας στην Αθήνα, όπου και διαμένει). 1914 Λάππας Νικόλαος του Λαζάρου: (Εργατικός και γεωργός στο χωριό. Κατόπιν εγκατεστάθηκε στο Αγρίνιο....). 1914 Μεσίρης Γεράσιμος του Γεωργίου: (Με το παρονύμιο "Μπαρτσόκας", μετανάστης στην Κωνσταντινούπολη, όπου απεβίωσε νέος). 1914 Μαντζούτας Νικόλαος του Κωνσταντίνου: (Παρέμεινε στο χωριό μαθητεύομενος στο ξυλουργικό εργαστήριο του αειμνήστου πατέρα του, και απεβίωσε νέος). 1914 Ντούμας Ιωάννης του Νικολάου: (Ανώτερος Αξιωματικός του Ελληνικού Στρατού με ένορκη, όπως και ο παραπάνω Ι. Καναράς, και εθνική δράση. Στο ΕΠΟΣ του '40 επολέμησε κι αυτός την αγωνιζόμενη τότε πατρίδα με άφθαστο πατριωτισμό και ανδρειօσύνη. Στην τετράχρονη κατοχή από τα ντροπασμένα ιταλικά στρατεύματα, που παρίσταναν στρατό κατοχής ... συμμετείχε στα κοινά του χωριού και στην Εθνική Αντίσταση. Πρόσφερε πολλές εκδουλεύσεις τότε στο χωριό μέχρι της απελευθερώσεως της Πατρίδος, όπου επανήλθε

- στις στρατιωτικές του υπηρεσίες μέχρι της αποστρατεύσεώς του με το βαθμό του Συνταγματάρχου).
- 1914 Οικονόμου Γεώργιος του Θεοδώρου:** (Διαπρεπής νομικός), σταδιοδόρησε ως Δημ. Υπάλληλος του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπου εξαντλήσε επάξια όλες τις κορυφαίες θέσεις της υπαλληλικής iεραρχίας και συνταξιοδοτήθηκε...).
- 1914 Παλιούρας Ιωάννης του Κωνσταντίνου:** (Δυστυχώς δεν εξακριβώσαμε την πρωτική του ταυτότητα).
- 1914 Σιαμανής Κωνσταντίνος του Νικολάου:** (Ιδιωτικός υπάλληλος και δραστήριο μέλος του Συνδέομου μας, διατελέσας: Ταμίας, Αντιπρόεδρος και Πρόεδρος αυτού).
- 1914 Φλώρος Ιωάννης του Δημητρίου:** (Με-
- τανάστης στις Η.Π. Αμερικής, όπου ευδοκίμησε επαγγελματικά και οικογενειακά).
- 1914 Φούκας Νικόλαος του Κωνσταντίνου:** (με παρωνύμιο "Κυτέας", δίδυμος αδελφός του Παύλου, αποβιώσας σε παιδική ηλικία).
- 1914 Χαντζόπουλος Κωνσταντίνος του Γεωργίου:** (Εργατογεωργός στο χωριό).
- 1914 Χονδροκώστας Σωτήριος του Κωνσταντίνου:** (Μετανάστευσε στην Κωνσταντινούπολη και στον Πειραιά. Πολέμησε στο Έπος του '40 και στην κατοχή έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση. Τέλος, μεταπολεμικά ευδοκίμησε στην Αθήνα επαγγελματικά και οικογενειακά).
- (Συνεχίζεται)
π. Κ.Δ.Β.

❖❖❖

Παράθυρο Μεγαλοχωρίτικου σπιτιού με σιδηροκάγκελα
για προστασία
Δεκαετίες 1920-1930

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣ

Γράφει ο **Φίλιππος Καλλιάνης**

- **Πολιτιστικός Αύγουστος 2008.** Για πρώτη φορά ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ. Όλα τα χωριά του Δήμου μας Δέκα στα Δέκα!!! Ικανοποιώντας όλους τους δημότες και τους επισκέπτες μας. Η ποιότητα και ο πλουραλισμός ξεπέρασαν κάθε προηγούμενη χρονιά. Για ένα ολόκληρο μήνα ο Δήμος προσέφερε λαϊκές μουσικές βραδιές, θεατρική παράσταση, παραδοσιακούς χορούς, κλόουν και ταχυδακτυλουργούς, δίνοντας την ευκαιρία σε όλους μας να ζήσουμε μοναδικές στιγμές ξεφεύγοντας από την καθημερινότητα.

- Την περίοδο αυτή έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη πολλά έργα σε όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα.

- Περί λήψεως δανείου ύψους 700.000,00 ευρώ για εκτέλεση έργων εισωτερικής οδοποιίας του Δήμου, αποφασίστηκε κατά πλειοψηφία από το Δ.Σ. Υπερψήφισαν οι σύμβουλοι κ. Αναγνωστάκης, Τσελεπής, Γραβάνης, Νιζούρφας, Παναγιώτουπολος και Καλλιάνης, ενώ οι κ. Γαβρίλης, Τραστέλης, Βονόρτας και Μουτογιάννης υπερψήφισαν την πρόταση του κ. Γαβρίλη να προχωρήσει ο Δήμος στις διαδικασίες ανάληψης δανείου, όταν ολοκληρωθούν τα χρηματοδούμενα από το πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ έργα.

- Έγινε ανάθεση ελέγχου του νερού των πηγών, στα εργαστήρια ελέγχου τροφίμων και νερών στην εταιρεία "Βιοχημική Α.Ε.".

- Μετά από εισήγηση του Δημάρχου έγινε ομόφωνα δεκτή η πρότασή του για προσωρινή παροχή μιας ίντσας νερού από το Νέο Δερμάτι στο δίκτυο του Μεγάλου Χωριού, αφού τηρηθούν οι νόμιμες διαδικασίες και οι κανονισμοί που υπάρχουν.

- Η πρόταση του Δημάρχου να προσφερθεί το ποσό των 500 ευρώ στο Σύλλογο Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή" στη μνήμη Τάσου Κοντομέρκου πέρασε κατά πλειοψηφία. Μειοψήφισε ο κ. Γαβρίλης, ο οποίος δήλωσε ότι τιμά την μνήμη και αναγνωρίζει την προσφορά του αειμνήστου, αλλά θεωρεί ότι δεν είναι σκόπιμη η πράξη οικονομικής προσφοράς στη μνήμη του, προκειμένου να μην προκληθούν αντιδράσεις για τυχόν παράλειψη τιμητικής προσφοράς τόσο σε προσποβιώσαντες όσο και σε μελλοντικούς αποβιώσαντες με προσφορά και έργο στον τόπο.

- Στους Συλλόγους Ευρυτάνων "Η Καλιακούδα" και Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή", αποφασίστηκε ομόφωνα να δοθεί το ποσό των 800,00 ευρώ για τη διοργάνωση της εκδήλωσης της Μάχης της Καλιακούδας.

- Κατανομή οικονομικής ενίσχυσης στους Α.Ο. Ποταμιάς και Μικρού Χωριού, ομόφωνα να δοθούν ως οικονομική ενίσχυση από 2.500, 00 ευρώ στους ανωτέρω Αθλητικούς Ομίλους.

❖❖❖

- **Διαφάνεια και Διαρκής ενημέρωση.** Διαφάνεια παντού, διαφάνεια σε όλα. Γιατί ο δημότης πρέπει να γνωρίζει τα πάντα και το κυριότερο πρέπει να έχει λόγο σε κάθε τι που πρόκειται να συμβεί στο χωριό του.

❖❖❖

- Οικονομική ενίσχυση του ταμείου του Ι. Ναού Αγίου Γερασίμου Μεγάλου Χωριού για άμεσες ανάγκες του: ομόφωνα αποφασίστηκε να δοθεί ως οικονομική ενίσχυση το ποσό των 3.000,00 ευρώ.

❖❖❖

- Αίτηση Παναγιωτοπούλου Μαρίας για έκδοση λευκώματος σχετικά με τον παλαιοχριστιανικό ναό του Αγίου Λεωνίδη στο Τ.Δ. Κλαυσίου: ομόφωνα αποφασίστηκε να συγχρηματοδοτηθεί από το Δήμο Ποταμιάς η έκδοση του εν λόγω λευκώματος με το ποσό των 3.000,00 ευρώ.

❖❖❖

- Σ.Σ. ο κ. Γιάννης Γαβρίλης δεν ψήφισε το τεχνικό πρόγραμμα 2008 για το λόγο ότι η πρόταση του Δημάρχου δεν ανταποκρινόταν στην ιεράρχηση των έργων που είχε προτείνει ομόφωνα το Τ.Σ. Μεγάλου Χωριού.

Με ένα τηλεφώνημα ή μια επίσκεψη οι Υπηρεσίες του Δήμου κάθε μέρα δίπλα σου!

Λακκούβα στο δρόμο;

Καμένη λάμπα στη γειτονιά σου

Πεταμένα μπάζα;

Πρόβλημα στους κάδους;

Σπασμένη πλάκα στο δρόμο;

Εγκαταλελειμμένο αυτοκίνητο;

Χρειάζονται κλάδεμα τα δέντρα;

Είμαστε εδώ να δώσουμε άμεση λύση!

Τα νέα τηλέφωνα του Δήμου

ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛ. 2237351600 - FAX 2237041561

ΔΗΜΑΡΧΟΣ 2237351603, ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΙ - ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ. 22373 51604

ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ 2237351605, ΧΑΣΚΟΥ ΚΙΚΗ 22373 51607 ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟ - ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ 22373 51602, Κ.ΕΠ. 22373 51608

Ο ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

Απλές πρακτικές συμβουλές που κάνουν τη διαφορά

Η καθαρή πόλη είναι υπόθεση που μας αφορά όλους. Ο καθένας μπορεί να συμβάλει με μερικές απλές κινήσεις για να έχει ο Δήμος μας την εικόνα που θέλουμε, για να προφυλάσσουμε τη δημόσια υγεία και αισθητική αλλά και να διευκολύνουμε το έργο της Υπηρεσίας Καθαριότητας του Δήμου.

Αρκεί η τήρηση ορισμένων πρακτικών κανόνων που κάνουν τη διαφορά:

- 1ον: Συσκευάζουμε τα απορρίμματα σε πλαστικές ανθεκτικές σακούλες, τις δένουμε καλά και τις τοποθετούμε μέσα στους κάδους αποκομιδής.
- 2ον: Τοποθετούμε τα χαρτοκιβώτια μέσα στους κάδους, αφού πρώτα τα κλείσουμε για να μειωθεί ο όγκος τους.
- 3ον: Στους μπλε κάδους ρίχνουμε μόνο ανακυκλώσιμα υλικά (μέταλλα, γυαλί, χαρτιά, πλαστικά).
- 4ον: Δεν μετακινούμε τους κάδους από την καθορισμένη θέση που είναι τοποθετημένοι
- 5ον: Δεν βγάζουμε ογκώδη αντικείμενα (έπιπλα, ηλεκτρικές συσκευές, στρώματα κλπ) ή κηπευτικά απορρίμματα στο πεζοδρόμιο, στο δρόμο ή σε κοινόχρηστους χώρους, πριν επικοινωνήσουμε με την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου στο τηλέφωνο 21 02632369.
- 6ον: Δεν πετάμε τα χορταράκια ή άλλα μικροαντικείμενα στους κάδους που έχει τοποθετήσει ο Δήμος ή στους δρόμους και στους κοινόχρηστους Χώρους.
- 7ον: Διατηρούμε καθαρούς τους κοινόχρηστους Χώρους των κατοικιών μας.
- 8ον: Περιφράζουμε τα οικόπεδα μας, τα διατηρούμε καθαρά και προβαίνουμε σε περιοδική αποψίλωσή τους
- 9ον: Δεν ρυπαίνουμε τη γειτονιά μας με μπάζα και οικοδομικά υλικά. Είναι αδύνατο, με το προσωπικό και τον μηχανολογικό εξοπλισμό που διαθέτει ο Δήμος, να συγκεντρωθούν -και μάλιστα έγκαιρα- όλα αυτά τα υλικά.
- 10ον: Δεν εγκαταλείπουμε το παλιό μας όχημα στο οδόστρωμα ή σε κοινόχρηστο χώρο ή σε ακάλυπτη ξένη ιδιοκτησία, πριν επικοινωνήσουμε με το Δήμο στα τηλέφωνα 210 2649827 -28.

Δέκα απλές πρακτικές συμβουλές που πρέπει να μας εναισθητοποιήσουν όλους για να είναι η πόλη μας καθαρή.

Με την κοινωνική συνευθύνη είναι σίγουρο ότι τα αποτελέσματα θα είναι πολύ καλύτερα αλλά και ο Δήμος δε θα χρειαστεί να ενεργοποιήσει τα πρόστιμα του Κανονισμού Καθαριότητας.

Προς τα μέλη και τους φίλους

**Μην ξεχνάτε τις ημερομηνίες για τις συνεργασίες
ή τις ειδήσεις της “Φωνής...” του Μεγάλου Χωριού.
Μέχρι 31 Μαΐου, για την έκδοση του καλοκαιριού
και μέχρι 31 Οκτωβρίου, το αργότερο,
για την χειμωνιάτικη έκδοση.**

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

21η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Η 21η Πολιτιστική Εβδομάδα με σύμμαχο τον θαυμάσιο καιρό, διεξήχθη και φέτος με μεγάλη επιτυχία.

Ξεκινήσαμε στις 6 Αυγούστου με την έκθεση φωτογραφίας με θέμα "Διαδρομές εικόνας και μνήμης". Το ενδιαφέρον μεγάλο από τους επισκέπτες αλλά και τους Μεγαλοχωρίτες.

Από 7-11 Αυγούστου διεξήχθη το Τουρνουά ταβλιού. Πήραν μέρος 32 άτομα στον τελικό έφθασαν οι Λευτ. Γεωργουλέτης και

'Όλοι επί το έργω, προσηλωμένοι στο καθήκον...!!'

Ο νικητής του τουρνουά Ταβλιού κ. Τάκης Χάσκος παρέλαβε το κύπελλο από την Πρόεδρο του Συνδέσμου κ. Μαίρη Καλλιάνη.

Φέτος μετά από πρόταση των νέων του Μεγάλου Χωριού επανήλθε το τουρνουά Μπάσκετ που θύμησε σε όλους μας παλιές καλές εποχές. Πήραν μέρος πέντε ομάδες.

Στις 12 Αυγούστου η καθιερωμένη βραδιά τούπουρου με την παραδοσιακή μουσική, τους ωραίους μεζέδες, τις πίτες... και τις χορευτικές ικανότητες των Μεγαλοχωριών.

Για δεύτερη χρονιά πραγματοποιήσαμε με μεγάλη επιτυχία τη βραδιά Νεο-

Δημ. Χάσκος. Νικητής ανεδείχθη ο Δημ. Χάσκος.

Στις 8 Αυγούστου πραγματοποιήσαμε εκδρομή, στο Μοναστήρι της Τατάρνας. Η προσέλευση μεγάλη σε σημείο να περιμένουν άτομα να ακυρωθούν θέσεις.

Το Σάββατο 9/8 στον Αη Θανάση 26 παιδιά έως 12 ετών πήραν μέρος στον κρυμμένο θησαυρό. Νικητής ανεδείχθη ο μικρός Νέστωρας Ζάχος (ο εγγονός του κ. Πριγκιφόλλη), το δώρο ήταν μια φωτογραφική μηχανή.

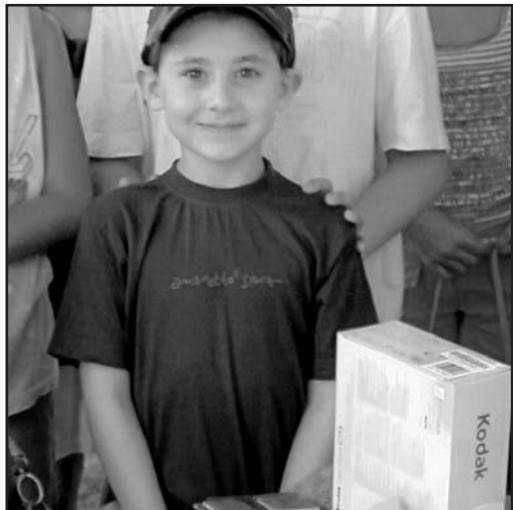
Από την εκδρομή στην Μονή Τατάρνας.

Από το κυνήγι του Κρυμμένου θησαυρού

Στη βραδιά τοπίουρου μας τίμησαν με την παρουσία τους οι: Δήμαρχος "Ποταμιάς" κ. **Γιάννης Ίβρος**, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. κ. **Φίλιππος Καλλιάνης**, ο Νομαρχιακός Σύμβουλος κ. **Δημήτριος Τσώλης**, ο Αστ. Διευ/τής κ. **Ιωάννης Κατσαρός**, ο κ. **Κων/νος Λαζαράρης**, ο πρ. Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. **Νίκος Καρβέλης** και η Πρόεδρος του Συλλόγου Μικροχωριτών κ. **Αμαλία Κουτσούκη** με το σύζυγό της.

Τελειώνοντας θέλω να ευχαριστήσω όσους συνέβαλαν στην επιτυχία της Πολιτιστικής Εβδομάδος τους: **Άννα Ζυγιάρη** (φιλοτέχνησε τα μπουκαλάκια του τοπίουρου), **Κώστα Μπακατσά** στο τάβλι, **Βασίλη Χαντζηστώνη**, **Φίλιππο Καλλιάνη**, **Δημήτρη Καλαποτλή**, **Μπάμπη Αναγνωστόπουλο**, τους **Δήμητρα**, **Πάνο** και **Βασιλική Καλύβα**, **Μπάμπη Ντούμα** και **Γιάννη Αση-**

Ο νικητής του Κρυμμένου θησαυρού ο μικρός Ζάχος

Από την βραδιά Τοίπουρου

λαίας. Οι παρευρισκόμενοι Μεγαλοχωρίτες και μη εντυπωσιάστηκαν από την περιποίηση, το ντεκόρ και τα βεγγαλικά.

Τέλος η Πολιτιστική Εβδομάδα έκλεισε με τη Γιορτή στην Καλλιακούδα όπου τιμήσαμε οι δύο Σύλλογοι τον Μητροπολίτη Καρπενησίου κ.κ. Νικόλαο για τη συνεχή παρουσία του επί 30 χρόνια στη Καλλιακούδα.

μάκη στο τοπίουρο και το Δήμο Ποταμιάς για την Καλλιακούδα.

Για τις νόστιμες πίτες τους: **Παναγιώτα Βονόρτα**, **Δήμητρα Πριτσόλα**, **Ρήνα Γαβρίλη**, **Χρυσούλα Σιταρά**, **Κούλα Δανίλη**, **Ελένη Σταυράκη** και για το τοπίουρο **Γιάννη Παναγιωτόπουλο**.

Ευχή όλων μας, όπως κάθε χρόνο να γιορτάσουμε όλοι μαζί και πάλι την 22η Πολιτιστική Εβδομάδα.

Ευχαριστούμε τον Νομάρχη

λη, Ζαλακώστα Θ., Ζαλακώστα Γ., Χρυσικό και Καλαμπάκα.

Οι Bullders με τους Ματζούτα Δ., Ματζούτα Γ., Ματζούτα Γιαν., Ματζούτα Ν., Μπαρλαμπά, Καλατζή, Χολή, Βαμβακά, Γιαννακόπουλο, Μακρή, Κουστένη, Καλτσή, Καρβέλη και Βασίλογλου.

Ο Αστέρας 2008 με τους Ηλιάδη, Κωστή, Αλαφροπάτη, Τσουκαλά, Κρουστάλη, Ζαγκότοη, Τσαμπούρη, Δόδη και Λάμπρου.

Το Σπόρτιγκ με τους Μπαλομένο, Σαπούνη, Ξαγάνα Θ., Ξαγάνα Σ., Χονδρό, Γερονίκο, Νικόπουλο, Σκόρδα, Ζήση, Αρκουμάνη και Κατσούνδα.

Το Μουζίλο με τους Λικούρη, Ιβρο Β., Ιβρο Δ., Νικατζάμ, Γερονίκο, Καρδάρη, Ζουρζούκη, Κονθιθανάση και Σκαρπή.

Σε όλους τους αγώνες υπήρχε πάθος και ένταση που αναδείκνυαν την ευγενή όμιλλα δίνοντας έτσι τον τόνο στους φιλάθλους της κάθε ομάδας να τους παροτρύνουν για τη νίκη.

Στην ομαλή διεξαγωγή του τουρνουά και χωρίς μεγάλες εντάσεις συνέβαλαν όλοι μαζί οι παίκτες, οι Διαιτητές **Βασ. Χατζαντώνης** και **Μπάμπης Αναγνωστόπουλος**, καθώς και η Γραμματεία που πλαισιώθηκε από τους **Δημ. Καλαποτλή, Δέσποινα** και **Αγγελική Χατζή** και τους ευχαριστούμε πολύ.

Στον τελικό έφτασαν ο Αστέρας και οι Bullders, όπου νικητής αναδείχθηκε ο Αστέρας με σκορ (για δύσους κρατούν στατιστικά) 60 - 47.

Επίσης στις 16 Αυγούστου ο Σύνδεσμος διοργάνωσε για δεύτερη συνεχή χρονιά τη Βραδιά Νεολαίας. Για την άφογη διοργάνωση συνέβαλαν με τις προσφορές τους :

Το Club HEAVEN των αδελφών **Γιαννακόπουλοι Νίκος και Κώστας**.

Η ταβέρνα ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ του **Γιώργου Γιαννακόπουλου**.

Ευρυτανίας κ. **Κώστα Κοντογεώργο** για την προσφορά 2000 ευρώ στον Σύνδεσμό μας.

Το ωραίο τρίπτυχο για το Μουσείο μας ήταν προσφορά της κ. **Ελένης Πιουρνάρα-Καρκαζή** την οποία ευχαριστούμε.

ΤΟΥΡΝΟΥΑ ΜΠΑΣΚΕΤ Αύγουστος 2008

Σ' αυτό συμμετείχαν:

Οι Νεφελίμ με τους Τοπιάνη, Τσαούση Η., Τσαούση Α., Ζαραβέλη, Μπούρα, Μπάρλα, Κουτσουκά-

Η ομάδα Μπάσκετ του Μεγάλου Χωριού

Η βραδιά έγινε στον όμορφο προαύλιο χώρο του Λαογραφικού Μουσείου κάτω από τον έναστρο ουρανό του Μεγάλου Χωριού. Το σκηνικό ήρθε να συμπληρώσει η έκλειψη της σελήνης και η ευγενική προσφορά ρύψης των πολύ ωραίων πυροτεχνημάτων από τον **Γιάννη Ασημάκη** αμέσως μετά την απονομή των μεταλλίων στους νικητές του τουρνουά Μπάσκετ από τον Αντιπρόεδρο του Συνδέσμου **Γεώργιο Σταυράκη**.

Η βραδιά κύλησε και ολοκληρώθηκε τις πρώτες πρωινές ώρες με άφθονο ποτό, κέφι και χαρά από τους παρευρισκόμενους.

Το Cafe ΠΑΡΑΜΥΘΙ του **Φώτη Καλατζή**.

Η ταβέρνα **ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ** του **Παναγιώτη Μόκκα**.

Το ξενοδοχείο **ΑΝΤΙΓΟΝΗ** του **Μήμη Ευαγγελοδήμου**

Η ταβέρνα **ΤΟ ΧΑΓΙΑΤΙ** του **Γιώργου Καντλή**

Το ξενοδοχείο **HELLAS COUNTRY** και

Τον **Φίλιππο Καλλιάνη**.

Στο μπαρ και στη διάθεση των ποτών βοήθησαν οι Γιαν. Μπακατσιάς, Γιώρ. Βενέτης, Κατερίνα Χολή και η Βάσια Πριοβόλου.

Από την απονομή μεταλλίων στην νικήτρια ομάδα

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ

Τηλέφωνα συννενόησης: 22370 41502 ή 6934 360406

* * *

ΗΜΕΡΕΣ - ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Παρασκευή - Σάββατο - Κυριακή και αργίες

10.30 - 14.00 από 1/10 έως 31/5

10.00 - 14.00 και 18.00 - 20.00 από 1/6 έως 30/9

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ & ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Οι επισκέψεις στο Μουσείο μας αυξάνονται όλο και περισσότερο, ομάδες εργασίας, σχολεία, ιδιώτες, ΚΑΠΗ απ' όλη την Ελλάδα. Το 2008 επισκέφθηκαν το Μουσείο μας 5.980 άτομα.

Το Σεπτέμβριο έκλεισε για ένα μήνα τη λειτουργία του, γιατί μετά από απόφαση του Δ.Σ. επεκτάθηκε και στο υπόγειο (αυτή τη στιγμή λειτουργούν 3 όροφοι), έγιναν ελαιοχρωματισμοί και κάποιες αλλαγές σε όλο το κτίριο.

Δημιουργήθηκε μια αίθουσα στη μνήμη Τάσου Κοντομέρκου μετά από απόφαση του Δ.Σ. Η οικο-

γένεια του αείμνηστου δώρισε στο λαογραφικό Μουσείο τις αντίκες έπιπλά του, τις βιβλιοθήκες του, πολλά βιβλία, σπάνιες εκδόσεις, παλιά αντικείμενα και στο πωλητήριο αξιόλογα δώρα προς πόληση. Τους ευχαριστούμε για την χειρονομία αυτή.

Από το καλοκαίρι διανέμεται και το ωραίο τρίπτυχο για το Μουσείο μας στους επισκέπτες, ξενοδοχεία, μαγαζιά της Ευρυτανίας. Εδώ ευχαριστούμε την κ. **Ελένη Καρκουζή-Πουρνάρα** που το χρηματοδότησε και τον κ. **Νίκο Πουρνάρα** που μαζί ανέλαβαν όλα τα έξοδα των ελαιοχρωματισμών.

Ευχαριστούμε για την προσωπική εργασία των αλλαγών στο Μουσείο τους **Νίκο Λιάπη, Φίλιππο Καλλιάνη, Ειρήνη Λαμπαδάρη και Βασίλη Ράϊκο** που έστησε το παλιό τέμπλο του Αγ. Αθανασίου.

Και όπως πάντα τις **Μαρία Τσουκαλά, Δήμητρα Καλύβα και Γιάννη Ελευθερίου**.

Ευχόμαστε να στηρίζετε πάντα το Μοναδικό Λαογραφικό Μουσείο-κόσμημα στην Ευρυτανία φέρνοντας τους φίλους σας και αγοράζοντας τα δώρα σας από το πωλητήριο μας. Μ' αυτό τον τρόπο στηρίζεται την προσπάθειά μας.

❖❖❖

ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΕΝΤΥΠΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2008

Μαθητές Β' Λυκείου Χάρακα Κρήτης, Ποιητικό για το Μουσείο:

τις ομορφιές που είδαμε
στο νου θα τις κρατούμε

κ' ίσως για ακόμα μια φορά
να σας επισκεφτούμε.....

Γιάννης Χωραφάς
Δυρράχι

Μέσα στον όμορφο τούτο χώρο αναπολείς την παράδοση του τόπου και ελπίζεις ότι υπάρχουν οραματιστές να μεταφέρουν και στους νεότερους ό,τι έχουν προσπαθήσει να κρατηθεί δυνατά στη μνήμη μας.

**Σοφία Αμπατζίδου
Γρεβενά**

Η διατήρηση της παράδοσης και η αναφορά στις ρίζες μας δείχνει ότι αυτός ο τόπος ποτέ δε θα σβήσει. Μπράβο στους νέους ανθρώπους που το διατηρούν άσβεστα για να τους θυμίζουν την καταγωγή τους.

Ναταλία Τίτσο και Νίκος Κόγιας

Μια άσση ανθρωπιάς για μας που η αγριότητα της πόλης μας έχει κάνει τρελούς. Εύχομαι το παρελθόν αυτού του χωριού, όπως και κάθε ελληνικού χωριού, να μας δίνει ανάσες ηρεμίας. Συγχαρητήρια και καλό κουράγιο σ' αυτούς που κρατάνε ζωντανή τη μνήμη.

Εύη Αγγελή

Σήμερα θυμήθηκα τη νιότη μου και το χωριό μου. Θάθελα να το ζούσε και η κόρη μου.

Μπράβο σε αυτούς που κρατάνε τις αναμνήσεις ζωντανές. Ελπίζω να ξανάρθω.

**Γιάννης Κωνσταντόπουλος
Αίγιο**

Ένας υπέροχος Ναός της Λαϊκής μας παράδοσης. Εύγε!

**Φάνης Τσάκαλος
Υπεύθυνος Αρχαιολογικού
Μουσείου Άμφισσας**

Πολύ μεγάλο Λαογραφικό Μουσείο αντάξιο ενός πολύ Μεγάλου Χωριού. Συγχαρητήρια., Συνεχίστε να προστατεύετε και να αναδεικνύετε την ατέλειωτη λαϊκή μας παράδοση.

Καλή συνέχεια στο έργο σας.

**Γεώργιος και
Στέλλα Ρομπάκη**

Θερμά συγχαρητήρια για την υπέροχη αλλαγή.

Μακάρι να μένουν στη μνήμη ως φωτεινό παράδειγμα τα τελευταία λόγια των εκτελεοθέντων κατοίκων του Μεγάλου Χωριού μας.

Fabian Nohes (Ολλανδία)

Είναι όμορφο να βλέπεις πως οι άνθρωποι ζούσαν εδώ στο παρελθόν (μετάφραση).

**Σοφία, Γιάννης,
Χάρης και Νίνος**

Το λαϊκό Μουσείο του χωριού μας δείχνει τη μεγάλη δύναμη ψυχής των κατοίκων, που έχουν γράψει ιστορία, και αυτών που συνεχίζουν να σέβονται και να αγαπούν την παράδοση, κάτι που στις μέρες μας θεωρείται ξεπερασμένο.

Εμείς φεύγουμε από εδώ γεμάτοι αναμνήσεις, αλλά, και αγάπη για εσάς τους Μεγαλοχωρίτες, ανανεώνοντας το ραντεβού μας γι' αυτό τον αγαπημένο αγνό τόπο.

Ένας "ανώνυμος" Πειραιώτης

Δεν υπάρχουν λόγια να εκφράσω το θαυμασμό μου. Μπράβο σας.

Ένας "ανώνυμος" Πατρινός

Το λαϊκό Μουσείο του χωριού σας αποτελεί μοναδικότητα. Δεν υπάρχουν λόγια να εκφράσω το θαυμασμό μου.

Ελευθερία

Σεβασμός στο παρελθόν σημαίνει αξίες για το παρόν και το μέλλον. Αυτό ακριβώς έχετε κάνει και σεις σε αυτό το Μουσείο.

Συγχαρητήρια.

**Δήμητρα-Χριστίνα
από Θεσσαλονίκη**

Συγχαρητήρια στους Μεγαλοχωρίτες που με τη δική τους θέληση και προσφορά ιδρύθηκε ένα τόσο ωραίο λαογραφικό Μουσείο.

Αντωνία Λυμπεροπούλου

Μου άρεσε πολύ η ξενάγηση της Μαρίας Τσουκαλά στο Μουσείο του Μεγ. Χωριού.

Κος Τάσιος

Θέλω να ευχαριστήσω το Σύνδεσμο που μου έδωσε την ευκαιρία να θυμηθώ τα παλιά που έζησα.

Παναγιώτης Τριχιάς

Μια πολύ καλή προσπάθεια ανάδειξης και διατήρησης του τοπικού λαογραφικού μας πλούτου που χρειάζεται να συνεχισθεί.

Σύλλογος Εμπόρων Σαντορίνης

Συγχαρητήρια για την προσπάθειά σας αυτή να αξιοποιήσετε την ιστορία του χωριού σας.

**Ντίνα Αβραμίδου -Μουρίζου
Συμβ. προσχολικής Αγωγής**

Συγχαρητήρια για την προσπάθεια και την ευγένεια του ανθρώπινου δυναμικού.

Μαρίνα Διώτη

Καταστήσατε το Μουσείο στολίδι της ευρυτανικής γης. Συγχαρητήρια

ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ

Η "ΦΩΝΗ" του Μεγάλου Χωριού είναι το δικό σας περιοδικό.

Οι συνεργασίες πρέπει να φτάνουν στη στέγη του Συνδέσμου. **Α) Για την έκδοση του Ιουλίου μέχρι τις 31 Μαΐου, Β) Για την έκδοση Δεκεμβρίου μέχρι τις 31 Οκτωβρίου** και να έχουν τη διεύθυνση και το τηλέφωνο του συγγραφέα τους. Να μην ξεπερνούν τις 2-3 καθαρογραμμένες χειρόγραφες σελίδες, ή τις 1-2 δακτυλογραφημένες. Τα θέματα να είναι πρωτότυπη δουλειά του συγγραφέα τους από έρευνα, από πηγές, ή προσωπικές γνώσεις και εμπειρίες για το Μεγάλο Χωριό και τους ανθρώπους του.

Χρήσιμες είναι συνεργασίες που ενημερώνουν για τις δραστηριότητες του Δήμου Ποταμιάς, που επιμορφώνουν ή έχουν ιστορικό και λαογραφικό χαρακτήρα. Επίσης αφηγήσεις φωτογραφίες και ντοκουμέντα που αναβιώνουν τις παραδόσεις, την ιστορία και τα έθιμα του τόπου μας και της Ευρυτανίας γενικότερα.

Απλές φωτοτυπίες από βιβλία ή άλλα έντυπα δεν έχουν προτεραιότητα. Ωστόσο, με την έγκριση του Προέδρου και της Σ. Επιτροπής μπορούν να μπουν, εφ' όσον υπάρχει χώρος. Το ίδιο ισχύει και για όλες τις άλλες συνεργασίες.

Η ΦΩΝΗ του Μεγ. Χωριού θέλει να μαθαίνει τα νέα των ξενιτεμένων χωριανών μας (εξωτερικού και εσωτερικού) και των παιδιών τους για την πρόοδό τους με γράμματα και φωτογραφίες.

Τα κοινωνικά, γάμοι, βαπτίσεις, σπουδαστές, θάνατοι, πρέπει να φτάνουν στο Σύνδεσμο όσο γίνεται νωρίτερα με πρωτοβουλία των οικείων τους.

Οι συνεργασίες σας είναι πάντα ευπρόσδεκτες, αφού το περιοδικό συντάσσεται για σας. Συνεργασίες, δημοσιευμένες ή όχι, δεν επιστρέφονται. Σύμφωνα με το καταστατικό, κείμενα που έχουν κομματικό ή διαπροσωπικό χαρακτήρα δεν δημοσιεύονται. Ο Σύνδεσμος είναι πολιτιστικό όργανο με σκοπό να προάγει τις καλές σχέσεις, αισθήματα αλληλεγγύης και φιλίας.

Η έκδοση της "ΦΩΝΗΣ" έχει ένα οικονομικό κόστος, κόπο και φροντίδα για να φτάσει στα χέρια σας. Είναι το καλύτερο μέσο επικοινωνίας όλων των Μεγ/των και φίλων Ευρυτάνων, όπου και αν βρίσκονται. **Βοηθείστε στην έκδοσή του.**

Το Δ.Σ. ευχαριστεί όλους όσους συνεργάζονται με ιδέες, επιστολές, φωτογραφίες και την πρωτοπορική παρουσία τους στις εκδηλώσεις και τα δρώμενα του ιστορικού Συνδέσμου μας.

To Δ.Σ.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ

Φέτος το Σχολείο μας έχει 7 παιδιά (4 αγόρια και 3 κορίτσια) και το Νηπιαγωγείο 4 παιδιά (1 αγόρι και 3 κορίτσια).

Αξίζει να δώσουμε συγχαρητήρια στον δάσκαλο κ. **Κώστα Ντόβα** για την περιποίηση στον εξωτερικό χώρο του Σχολείου(βάψιμο καγκελών, φύτευση δένδρων κ.τ.λ.) και στην Νηπιαγωγό κα **Μαρία Νεοφρότιστον** για την τακτοποίηση πραγμάτων στον εσωτερικό χώρο του Σχολείου.

Στους δασκάλους και στα παιδιά ευχόμαστε

"Καλή σχολική χρονιά"

ΜΑΡΙΑ ΤΣΟΥΚΑΛΑ

❖❖❖

Θέση Αϊ Γιάννης. Όταν η δωρεά και η αισθητική πάνε μαζί!

Δεν γνωρίζουμε αν προσκρούουμε στη μετριοφροσύνη του κ. **Φιλ. Καλλιάνη** πάντως γεγονός είναι η ωραιότατη πλακόστρωση στη θέση Αϊ Γιάννης με δική του δαπάνη.

Από τον εορτασμό της 28ης Οκτωβρίου στο Μεγάλο Χωριό

28η Οκτ. 2008. Η πρόεδρος του Συνδέσμου καταθέτει στεφάνι στο Ήρωα του Μεγ. Χωριού

28η Οκτ. 2008. Μαθητές του Δημ. Σχολείου με το σημαιοφόρο μπροστά.

Μαθητές του Σχολείου πάνω στη σκηνή παρουσιάζουν παράσταση για την Εθνική γιορτή της 28ης Οκτωβρίου.

Από την εκδρομή του Συνδέσμου στο Μαναστήρι της Τατάρνας.

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ

"Να ἔτερες, όμορφο χωριό, τι μου θυμίζεις εμένα
ένα κεδρί, ένα δεντρί, μια ρεματιά, μια βρύση.
Να ἔτερες, όμορφο χωριό, τι πόθους μου ξανάφτει
ένας ανθός σου ταπεινός, με τη μοσχοβολιά του".

ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

ΝΕΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

- Η **Μαρία Π. Νηρού**, πτυχιούχος της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεοσολονίκης, εισήχθη στο τμήμα θεατρικών σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθήνας.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ

- Ο **Περικλής Τσούλος** του Αλκιβιάδη και της Αθηνάς (το γένος Περίδα) αποφοίτησε από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Αθήνας και έλαβε το πτυχίο Οικονομικών Επιχειρήσεων και Χρηματοοικονομικής με βαθμό Λίαν Καλώς 7,39. Συγχαρητήρια, και σε ανώτερα.
- Ο **Δεπεσιώτης Χρήστος** συζυγός Ουρανίας Ζαχαροπούλου έλαβε πτυχίο στην πληροφορική από το Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο.
- Η **Ελένη Ζαχαροπούλου** αποφοίτησε από το τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Ο **Παναγιώτης** και η **Ιωάννα Λώλου** απέκτησαν στις 25/7/08 τη δεύτερη τους κόρη. Να τους ζήσει.
- Ο **Δημήτριος Ζαρμπούτης** και **Μπέτη Νικ. Μαργιώτου** απέκτησαν αγοράκι. Να τους ζήσει.
- Ο **Βαγγέλης Πασσάς** και η **Σωτηρία Πασσά-Φυρίγου** στις 14/8/2008 απέκτησαν αγοράκι. Να τους ζήσει.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Το ζεύγος **Θεόδωρος Νάκος** και **Δήμητρα Ιω. Γαβρίλη** εβάπτισαν το αγοράκι τους και το ονόμασαν Γεώργιο. Να τους ζήσει.
- Οι **Νικόλαος** και **Αριστέα Τσούτσουρα** στις

ΓΑΜΟΙ

- Ο **Ιωάννης Πρωτονοτάριος** και η **Ντίνα Πατρινέλη** παντρεύτηκαν την 1 Σεπτεμβρίου στο Ελληνικό, κουμπάροι οι Φίλιππος και Μαίρη Καλλιάνη. Να ζήσουν.
- Ο **Παναγιώτης Καραδημήτρης** και η **Βέρα Κυρίτη** ετέλεσαν το γάμο τους στα Καλύβια Αττικής στις 18 Οκτωβρίου 2008. Να ζήσουν.
- Στις 30-8-08 ο **Γεώργιος Σερ. Πριόβολος** και η **Barbara Announziata** ετέλεσαν τον γάμο τους στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου στην Ζαχάρω Ηλείας. Να ζήσουν.

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

- **ΜΑΡΙΚΑ ΜΑΡΙΝΟΥ** (το γένος Παράσχον)
- **ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΑΝΙΛΗΣ**
- **ΛΙΝΑ ΛΑΠΠΑ**
- **ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΤΑΜΠΟΛΗ** (συζ. Σπ. Ζαχαρόπουλον)
- **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΒΑΤΙΚΙΩΤΗΣ**
- **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΣΚΟΣ**
- **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΑΤΣΟΥΔΑ**
- **ΚΑΙΤΗ ΔΑΛΚΟΥ** (το γένος Αναγνωστοπούλου)
- **ΤΣΟΥΚΑΛΑ ΜΑΡΙΑ**

Από την Αμερική ήρθαν (μέχρι καλοκαίρι 2008)

Θεόδωρος Μακρής με την σύζυγόν του
Διονύσιος Φλώρος με την σύζυγό του Αγγελίκη
Δημητριος Μακριγιάννης οικογενειακώς,
κόρες, εγγόνια και γαμπροί
Σπύρος Χρ. Τριανταφύλλης
Παύλος Σταθόπουλος, οικογενειακώς

Νίκος Σταθόπουλος, οικογενειακώς
Σταύρος Σταθόπουλος, οικογενειακώς
Θεοδόσιος Αθ. Μαργαριτόπουλος, οικογενειακώς
Γεώργιος Αραπογιάννης
Απόστολος Δήμας με την σύζυγό του
Νικόλαος Βαστάκης με την σύζυγό του

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ Διορθώσεις

Εκ παραδρομής στη Φ.Μ.Χ. Αριθ. Φυλ. 147-148 (2008) ο κ. **Πριόβιολος Ζαχαρίου Γεώργιος** προσέφερε για το Λαογραφικό Μουσείο (με την υπ' αριθ. απόδειξη 4998) 500 (πεντακόσια) ευρώ αντί των (50 ευρώ) που από λάθος γράφτηκε. Ζητούμε συγγνώμη και διορθώνουμε.

"Λίγα λόγια"

Γυρίζω από το Μεγάλο Χωριό μου, τον τόπο που πέρασα το παιδικά μου χρόνια το καλοκαίρι μετά το σχολείο στον Πειραιά.

Όλα άλλαξαν οπτικά και συναισθηματικά βρήκα όμως ίδιο τον καθαρό αέρα, τον ήλιο του, τη βροχή που μουσκέβει στον χώρο αυτοκίνητα και όχι τα γαϊδουράκια, τα μοντέρνα σπίτια και τους δρόμους που σιγά σιγά καταπίνουν τα καλυτερίμια του χωριού μας.

Τα αγαπημένα βουνά με τη λεβεντιά τους και τα έλατα που είναι τα παράσημα στην κατάπρασην στολή τους είναι τα ίδια και καμαρώνουν. Όπως τότε, είναι πανέμορφα που μετά την βροχή μαζί με την δροσιά τους εκπέμπουν εκείνη την καταχνιά σαν να στέλνουν ευχαριστήριο θυμίαμα στον ουρανό και στον δημιουργό αυτής της ομορφιάς. Και βγήκε ο ήλιος, σταμάτησε η βροχή, μα τα φύλλα των δένδρων ακόμη στάζουν σαν δάκρυα μεγάλα διαμάντια απέραντης λύπης. Είναι αλήθεια, σαν γύρισα στο σπίτι μου έμαθα από την Μαίρη την Καλιάνη πώς έφυγε από την ζωή και η θεία Αγαπούλα "η Αγία μιττέρα" της Ελένης, του Τιμόθεου και του Τάσου μας.

Τέλειωσε και αυτή η οικογένεια αφήνοντας πίσω στη γη το παράδειγμα της προσφοράς, της καλωσύνης και της ηρεμίας και χωρίς να το φωνάζουν!!!

Ευχαριστώ
Ευδοξία Μ. Βονόρτα Καραγιάνη

**Τίμη στη μνήμη του
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΤΑΚΗΣ) Α. ΤΟΥΛΟΥΠΑΣ**

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ευρυτανικών Σπουδών και Ερευνών (ΕΥΚΕΣΕ) και η Πανευρυτανική Ένωση με αφορμή τη συμπλήρωση 30 χρόνων από το θάνατό του πραγματοποίησαν εκδήλωση στις 9 Δεκεμβρίου 2008 στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων για να τιμήσουν τη μνήμη του συγχωριανού μας επιστήμονα και Πολιτικού Τάκη Τολούπα.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους πολλοί Μεγαλοχρήτες.

**Η αίθουσα των γραφείων του Συνδέσμου, Μαυροκορδάρου 6,
τους χειμερινούς μήνες κάθε Τετάρτη 5-10 μ.μ.
Θα λειτουργεί ως εντευκτήριο (καφές-ποτό). Τηλ.: 210 3837057.
Τα μέλη και οι φίλοι ευπρόσδεκτοι.**

Λίγο γέλιο... κάνει καλό

Διάλογοι με τους γιατρούς

- Στον οφθαλμίατρο. Ασθενής. Βλέπω πάντα κηλίδες μπροστά στα μάτια μου.
Γιατρός: Δεν σε βοήθησαν τα καινούργια γυαλιά; Ασθενής: Πως βέβαια. Τώρα βλέπω τις κηλίδες πολύ καλύτερα!
- Γιατρός. Χρειάζεσαι γυαλιά. Ασθενής. Μα φοράω γυαλιά, γιατρέ. Γιατρός. Τότε χρειάζομαι εγώ γυαλιά
- Ασθενής. Έσπασα το χέρι μου σε δύο μέρη.
Γιατρός: Να αποφεύγεις αυτά τα μέρη!
- Ασθενής. Ο γιατρός μου έδωσε έξι μήνες ζωή. Δε πλήρωσα το λογαριασμό μου όμως, και έτσι μου έδωσε έξι μήνες ακόμα.
- Στο Νοσοκομείο. Ο ασθενής ήταν τόσο πλούσιος που αρνήθηκε να κάνει τοπική αναισθησία και ζήτησε εισαγόμενη!
- Στο δερματολόγο Ασθενής: τα μαλλιά μου συνεχίζουν να πέφτουν, τι μπορεί να μου δώσετε για να τα κρατήσω; Γιατρός. Θα σας δώσω ένα κουτί να τα βάζετε μέσα.
- Στο μαιευτήριο. Γιατρός: γεννήθηκε πολύ μικρό το μωρό σας. Ναι γιατρέ. Ξέρετε είμαστε παντρεμένοι μόνο δύο εβδομάδες.
- Στον ψυχίατρο. Ασθενής: Νομίζω ότι είμαι μήλο. Γιατρός, ελάτε πιο κοντά, δε δαγκώνω. Όλοι μας φρούτα είμαστε!
- Στον ψυχολόγο. Ασθενής: έχω διπλή προσωπικότητα. Ψυχολόγος. Να σας φέρω και μια δεύτερη καρέκλα.
- Γιατρέ, κάτι δεν πάει καλά με το στομάχι μου. Γιατρός. Κουμπώστε το σακκάκι σας και κανείς δεν θα το καταλάβει.
- Ασθενής. Μπορώ να έχω μια δεύτερη γνώμη; Γιατρός. βεβαίως. Να ξανάρθετε αύριο.

Ανθολογήματα με νόημα

Σε κοινωνίες όπου κυριαρχεί ο αμοραλισμός, κανένας δεν μπορεί να είναι αληθινά ευτυχής. Πλούσιος ή φτωχός.

Καντ

Κάθε υπέρβαση των ορίων δεν είναι ελευθερία. Γίνεται τυραννία.

Χέγκελ

Η γνώση της αγνωσίας είναι δύναμη. **Σωκράτης**

Ο εγωισμός είναι η ρίζα της κακοδαιμονίας του ανθρώπου.

Καντ

Η ανθρωπότητα δεν θα βρει τη σωτηρία, και δεν θα αποφύγει τον πόλεμο, αν δεν γίνουν οι φιλόσοφοι πολιτικοί, και οι πολιτικοί φιλόσοφοι.

Πλάτων

Η ευτυχία συναντάται μέσω της αρετής, και η γνήσια αρετή είναι ευτυχία.

Σωκράτης

Η έντονη επιθυμία για την εξουσία, είναι ο δαίμονας της ανθρωπότητας.

Νίτσε

Η ευτυχία είναι το ταξίδι, και όχι ο προορισμός. Ο πηγεμός για την Ιθάκη.

Κων. Καβάφης

Όταν οι κοινωνίες βρίσκονται σε παρακμιακή πορεία, περιέρχονται σε μεγάλα αδιέξοδα. Οι πολιτικοί συγκαλύπτουν την αλήθεια, και οι πολίτες καταφεύγουν στην ιδιοτέλεια και το φεύδος.

Ανώνυμος

Όταν οι άνθρωποι δεν έχουν τίποτα να πούνε, πρέπει να σιωπούν. Όταν έχουν να πουν πολλά, τα λένε με λίγα λόγια.

Σατέπηρ

Ζητάμε Δημοκρατία για τον εαυτό μας, και δεν διστάζουμε να κάνουμε αντιδημοκρατική ενέργεια σε βάρος των άλλων.

Παύλος Μπακογιάννης

Η μισή ανθρώπινη μιζέρια έχει αιτία την άγνοια. Η άλλη μισή, προέρχεται από τους εξυπουργούς και τους υπερβολικά ελεύθερους.

Ανώνυμος

Επιμέλεια Γ.Κ.Σ.

Τοποθέτηση πλάκας στη Νότια πλευρά του Ξενοδοχίου του Μεγ. Χωριού

Παλιό Μεγαλοχωρίτικο σπίτι

ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ

ΙΔΡΥΜΑ ΓΑΖΗ-ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Πρακτικό συνεδρίασης Δ.Σ. της 18.08.2008

Στην Αθήνα και στα γραφεία του Ιδρύματος, οδός Σόλωνος 19, σήμερα Δευτέρα 18-8-2008 και ώρα 18.00, συνήλθαν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος σε έκτακτη συνεδρίαση, μετά από πρόσκληση του προέδρου, προκειμένου να αποφασίσουν και να συζητήσουν επί του μοναδικού θέματος της ημερήσιας διάταξης που είναι:

"Ο θάνατος του μέλους του Δ.Σ. Τάσου Κοντομέρκου"

Παρόντες στην συνεδρίαση ήταν οι: κ. Γιάννης Καραχοντζέτης, Γεώργιος Κατσούλης, Θανάσης Τσακνιάς, Νίκη Μπακογεώργου και Σπύρος Κυρτόπουλος.

Εισηγούμενος ο πρόεδρος το θέμα είπε τα ακόλουθα: Το μεσημέρι της Κυριακής 17.08.08 έφυγε από την ζωή ο Τάσος Κοντομέρκος. Ο εκλιπών ήταν προσωπικός και παλιός φίλος του ζεύγους των Ιδρυτών Νίκου και Μαρίας Γαζή. Ήταν εκτελεστής διαθήκης του Νίκου Γαζή και από τα αρχικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Τάσος διακρινόταν για την σεμνότητά του και την ηπιότητα του χαρακτήρα του. Τα στοιχεία αυτά διατήρησε μέχρι την τελευταία αναπνοή του. Η προσφορά του Τάσου στο Ίδρυμα και στο Διοικητικό του Συμβούλιο ήταν μεγάλη, όπως μεγάλο είναι και το κενό που αφήνει με το θάνατό του. Μεταξύ των τελευταίων επιθυμιών του εκλιπόντος ήταν να μην εκφωνηθούν επικήδειοι, να μην κατατεθούν στεφάνια και να ενισχυθεί οικονομικά το Λαογραφικό Μουσείο του Μεγάλου Χωριού. Η επιθυμία αυτή είναι ανάλογη με την σεμνότητα και την ηπιότητα του χαρακτήρα που διέκρινε τον Τάσο όλη την ζωή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από εκτενή συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων αποφάσισε:

1. Να παραστεί στην εξόδιο ακολουθία που θα τελεστεί στο Νεκροταφείο Νέας Σμύρνης την Τρίτη 19.08.08 και ώρα 11.00'

2. Να εκφράσει τα συλλυπητήρια του στην οικογένεια και τα οικεία πρόσωπα του εκλιπόντος.

3. Να αποδώσει το ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ στο Λαογραφικό Μουσείο του Μεγάλου Χωριού εις μνήμην Αναστασίου Κοντομερκού.

4. Να αναλάβει την δαπάνη έκδοσης του προσεχούς τεύχους, του περιοδικού "Η Φωνή του Μεγάλου Χωριού", το οποίο απευθύνεται στους απανταχού της γης συμπατριώτες του εκλιπόντος έτσι ώστε να πληροφορηθούν το θάνατό του.

5. Να γίνουν όλες οι εκδηλώσεις του Ιδρύματος για το προσεχές έτος εις μνήμην Αναστασίου Κοντομερκού.

6. Να τελέσει σε συνεννόηση με την οικογένεια του εκλιπόντος ένα μνημόσυνο στην γενέτειρά του, Μεγάλο Χωριό, υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του.

7. Να δημοσιευθεί η παρούσα απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στα περιοδικά και εφημερίδες που εκδίδονται στην Ευρυτανία.

Αφού ολοκληρώθηκε η συζήτηση του μοναδικού θέματος, για το οποίο συγκλήθηκε εκτάκτως το Δ.Σ., το παρόν πρακτικό διαβάστηκε και υπογράφεται ως ακολούθως.

Ο Πρόεδρος
Γιάννης Καραχοντζέτης

Τα μέλη
Νίκη Μπακογεώργου
Σπύρος Κυρτόπουλος
Θανάσης Τσακνιάς
Γιώργος Κατσούλης

ΙΔΡΥΜΑ ΓΑΖΗ-ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΕΤΟΥΣ 2008-2009

Το ΙΔΡΥΜΑ ΓΑΖΗ - ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ προκηρύσσει τη χορήγηση έξι (6) υποτροφιών για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2008-2009. Οι υποτροφίες θα δοθούν σε Έλληνες φοιτητές, σπουδαστές και πτυχιούχους Α.Ε.Ι. που κατάγονται από την Ευρυτανία ή κατοικούν στην Ευρυτανία για μια τουλάχιστον πενταετία. Το πλήρες Πρόγραμμα έχει ως εξής:

1. Πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών για φοιτητές Α.Ε.Ι. - Τ.Ε.Ι.

Τέσσερις (4) υποτροφίες για όλα τα γνωστικά πεδία και για φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το προηγούμενο έτος σπουδών και έχουν με επιτυχία εξετασθεί σε όλα τα μαθήματα του έτους. Δεν περιλαμβάνονται πρωτοετείς φοιτητές και σπουδαστές που έχουν ολοκληρώσει τα προβλεπόμενα για τη σχολή τους έτη σπουδών.

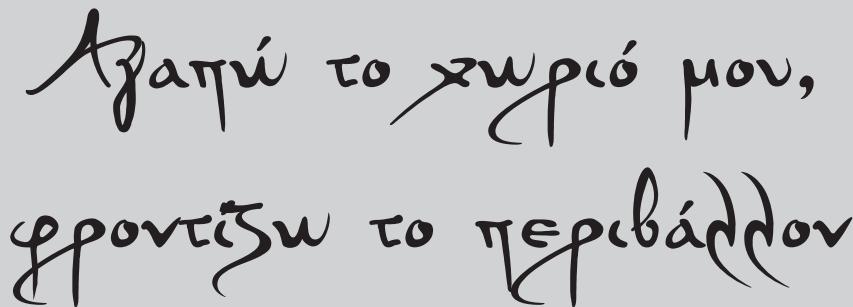
2. Πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών πτυχιούχων Α.Ε.Ι.

Δύο (2) υποτροφίες για όλα τα γνωστικά πεδία, στο Εσωτερικό ή το Εξωτερικό.

Αιτήσεις υποψηφιότητας συνοδευόμενες από όλα τα δικαιολογητικά σε τρία αντίτυπα, θα υποβάλλονται από 1-12-2008 μέχρι 31-1-2009 στη Γραμματεία του Ιδρύματος, οδός Τσιτσάρα 3 Καρπενήσι, Τ.Κ. 36100, κατά τις εργάσιμες ημέρες και από ώρα 10.00' - 13.00' ή θα αποστέλλονται ταχυδρομικώς στην ίδια διεύθυνση. Μετά την λήξη της προθεσμίας αυτής καμιά αίτηση δεν θα γίνει δεκτή. Υποψηφιότητες με ελλιπή δικαιολογητικά δε θα εξετάζονται και οι ελλιπείς φάκελοι θα επιστρέφονται. Το προσόντα των υποψηφίων, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία επιλογής και κάθε άλλη σχετική πληροφορία περιέρχονται στον Κανονισμό Υποτροφιών του Ιδρύματος. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παραλάβουν αντίγραφο του Κανονισμού Υποτροφιών και αιτήσεις υποψηφιότητας από την παραπάνω διεύθυνση. Πρόσθετες πληροφορίες στα τηλέφωνα: 22370 24766 (και FAX), 210 3614331, 210 3617219 και FAX 210 3604143, Κινητό: 6977744907.

Αθήνα, 30 Οκτωβρίου 2008

ΓΙΑ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΧΟΝΤΖΙΤΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.

 Αγαπώ το χωριό μου,
 φροντίζω το περιβάλλον

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΟΜΝΙΤΣΑΣ
Ταχ.Δ/νοη: Κρίκελο - 36076
Τηλεφ.-Fax: 22370-71266

Κρίκελλο 18 Αυγούστου 2008

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Δομνίστας Ευρυτανίας με την αναγγελία του θανάτου - -του Ιατρού Αναστασίου Κοντομέρκου, επί πολλά χρόνια πρωτεργάτη της "Πανευρυτανικής Ένωσης", Δημιουργού της Ομάδας Αλληλεγγύης Ιατρών της "Πανευρυτανικής Ένωσης" και αρωγού όλων των Ευρυτάνων, συνεδρίασε εκτάκτως και αποφάσισε ομόφωνα τα εξής:

- 1) Να εκφράσει τα θερμά συλλυπητήρια στους οικείους του.
- 2) Να παραστεί εκπρόσωπος του δημοτικού συμβουλίου στην εξόδιο ακολουθία.
- 3) Να κατατεθεί χρηματικό ποσό στο Λαογραφικό Μουσείο Μεγάλου Χωριού - αντί στεφάνου.
- 4) Να δημοσιοποιηθεί το παρόν ψήφισμα στον τοπικό τύπο.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
Δημήτριος Κοντός

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ
Ιωάννης Σταμάτης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ
Ταχ.Δ/νοη: Κρίκελο - 36076
Τηλεφ.-Fax: 22370-71116

Δομνίστα 18 Αυγούστου 2008

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Κοινοτικής Βιβλιοθήκης Δομνίστας του Δήμου Δομνίστας Ευρυτανίας μόλις έμαθε για τον θάνατο του Ιατρού Αναστασίου Κοντομέρκου, για πολλά χρόνια πρωτεργάτη της "Πανευρυτανικής Ένωσης", Δημιουργού της Ομάδας Αλληλεγγύης Ιατρών της "Πανευρυτανικής Ένωσης", συνεδρίασε έκτακτα και αποφάσισε ομόφωνα τα παρακάτω:

- 1) Να εκφράσει τα θερμά συλλυπητήρια στην οικογένεια και στους οικείους του.
- 2) Να παραστεί εκπρόσωπος του διοικητικού συμβουλίου στην κηδεία του εκλιπόντος.
- 3) Να κατατεθεί χρηματικό ποσό στο Λαογραφικό Μουσείο Μεγάλου Χωριού στη μνήμη του ε-κλιπόντος.
- 4) Να δημοσιοποιηθεί το παρόν ψήφισμα στον τοπικό τύπο.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
Ιωάννης Σταμάτης

**Στο Λαογραφικό Μουσείο
του Μεγάλου Χωριού
ζει η Ιστορία της περιοχής μας.**

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου των Μεγαλοχωριών "Η Αγία Παρασκευή" με το άγγελμα του θανάτου του Γιατρού και πρώην Προέδρου του Συνδέσμου Τάσου Κοντομέρκου συνελθών εκτάκτως

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

- 1ο Σύσσωμο το Δ.Σ. να παραστεί στην κηδεία του εκλιπόντος
- 2ο Να δημοσιεύσει το παρόν στον ευρυτανικό τύπο.
- 3ο Να εκφράσει τα θερμά συλλυπητήρια στους οικείους του.
- 4ο Ως πρώτη προσφορά στη μνήμη του να διαθέσει το ποσό των (400 ευρώ) για το Λαογραφικό Μουσείο του Μεγάλου Χωριού.
- 5ο Να διαθέσει το ποσό των (100 ευρώ) για το χαμόγελο του παιδιού.
- 6ο Να παραμείνει κλειστό το Λαογραφικό Μουσείο την ημέρα της κηδείας

Ο Γραμματέας
Αθ. Καρίπης

Η Πρόεδρος
Μαίρη Καλλιάνη

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Προς τον Άνθρωπο

Άνθρωπε

*Είμαι η ζέστη του σπιτιού σου, τις κρύες νύχτες του χειμώνα,
η φιλική σκιά όταν καίει ο καλοκαιριάτικος ήλιος.*

Είμαι η ξυλεία του σπιτιού σου, η σανίδα του τραπεζιού σου.

Είμαι το κρεβάτι που μέσα του κοιμάσαι και το ξύλο που φκιάχνεις τα καράβια σου.

Είμαι η λαβή της αξίνας σου και η πόρτα της μάντρας σου.

Είμαι το ξύλο της κούνιας σου και τον φερέτρου σου.

Ακουσε την παράλησή μου, άνθρωπε:

Αφησέ με να ζήσω για να κάνω πιο εύκρατο το κλίμα και να βοηθήσω το άνοιγμα των λουλουδιών.

Αφησέ με να ζήσω για να σταματήσω τους τυφώνες και να σταθώ εμπόδιο στις ανεμμοθύελες.

Αφησέ με να ζήσω για να γαληνέψουν οι άνεμοι, τα σύννεφα, και να φέρουν βροχή στον κόσμο.

Αφησέ με να ζήσω για να εμποδίσω τις πλημμύρες.

Είμαι ο πλούτος του κράτους, γιατί συντελώ στην Ενημερία των χωριών.

Ομορφαίνω τη χώρα σου με την πρασινάδα των μανδύα μου.

Άνθρωπε, Είμαι η ψυχή της Πατρίδας σου:

Ακουσε την παράλησή μου,

Μη με αφανίζεις.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Από τον πολύ, αγαπητό μου και Ελλογμώτατο Ομότιμο Καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου κ. **Κλεομένη Κουτσούκη** έλαβα το Α' τεύχος (Ιαν. - Ιουν. 2008), της περιοδικής έκδοσης με τον επικεφαλής τίτλο. "Πρόκειται για την έκδοση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ευρυτανικών Σπουδών και Ερευνών", και θερμά τον ευχαριστώ.

Από την πρώτη σελίδα του φαίνεται πως "εκ πρώτης όψεως κυκλοφορεί ως ενημερωτικό δελτίο, είναι όμως μια περιοδική έκδοση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ευρυτανικών Σπουδών και Ερευνών". Και συντετμημένα: "ΕΥΚΕΣΕ".

Το τεύχος περιέχει 22 σελίδες (0,20X0,28), με υπεύθυνο-επιμελητή του, τον κ. Κουτσούκη, που είναι και ο Πρόεδρος του ΕΥΚΕΣΕ". Όλες οι σελίδες του είναι πυκνογραμμένες με σχετικά κείμενα που αναφέρονται στην ιστορία, τη λαογραφία και στην πολιτισμική ταυτότητα της Ευρυτανίας.

Σύμφωνα δε με τους προβαλόμενους στόχους της Συντάξεως του, αυτές, θα "προσεγγίζουν ιστορικές μορφές, θρύλους και γεγονότα που συνέβαλαν στην ιδιοπροσωπεία της Ευρυτανίας".

Με άλλα λόγια, στο έργο αυτό θα καταγραφούν πολύτιμες πνευματικές και επιστημονικές αναφορές που θα καταδείξουν, ότι ο ευρυτανικός αυτός χώρος, δεν έχει μόνο φυσικές καλλονές με ελατοσκέπαστα βουνά, πουρνάρια και δροσερές πηγές, αλλά προπαντός παλιές και νέες πνευματικές φυσιογνωμίες. Φυσιογνωμίες, που τον κατέστησαν χώρο ηρωοτόκο, χώρο αγιοτόκο και χώρο μεγίστης πνευματικής προσφοράς.

Χαιρετίζομε με πολλή αγάπη και θαυμασμό τη περισπούδαστη αυτή νέα έκδοση. Συγχαίρομε από καρδιάς τους φωτισμένους πατριδολάτρες ιδρυτές της. Κι ευχόμαστε, τα χρόνια της να έχουν καλή και πλούσια ανέσπερη συνέχεια...

Πρ. Κων. Δ. Βαστάκης

Πρωινό με ομήλη στο Μεγάλο Χωριό

ΟΤΑΝ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΧΟΡΔΕΣ ΣΥΝΑΝΤΟΥΝ ΝΟΤΕΣ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟΥ

Καλοκαιρινό σούρουπο σε μια από τις πιο όμορφες γωνιές του Επτανησιακού χάρτη, μεθυσμένη από αρώματα φύσης και ανάμεσα σε ανυποψίαστους διαβάτες που τριγυρίζουν σαν εκλεπτυσμένες πεταλούδες, απελευθερωμένες για λίγο από την πεζότητα της ρουτίνας τους, αφέθηκα σε χαλαρούς κυματισμούς γλυκών ψευδαισθήσεων...

Και ξαφνικά στο διάβα μου μια ενδιαφέρουσα πρόσκληση ξύπνησε τις ακούρδιστες μέχρι τότε χορδές του ψυχικού εγώ μου!

Εικόνες ξεχασμένων και συνάμα μοναδικών στιγμών ξεκλειδώθηκαν από τη μνήμη μου, που εκείνες τις ώρες ρουφούσε κάθε άκουσμα νότας στο κελάηδισμα του εξαίρετου μουσικού, που επάξια τις συνόδευε!

Στάθηκα για λίγο παρατηρώντας τις εκφράσεις του προσώπου του, που βρίσκονταν σε μια σύνθετη αρμονική σύζευξη με τη γλώσσα του σώματός του, καθώς η μια νότα διαδεχόταν την άλλη.

Η μουσική που γέμιζε με τους ήχους της το "χρόνο" και το "χρόνο" εκείνο σε ταξίδευε σε τόπους μυθικούς, όπου χρυσομαλλούσες νεράϊδες φωτιζαν τις όχθες ποταμών με τη θεϊκή θωριά τους...

Ένα συνοθύλευμα σκέψεων και συναισθημάτων ήταν αρκετό για να γίνει μια στέφη σκέψης.

Εάν, έστω και για λίγο, μπορούσαμε να ξεγελάσουμε τον ανιαρό χρόνο στο άκουσμα μιας περαστικής νότας, είναι σίγουρο πως οι χορδές του ψυχικού μας κόσμου θα ανακάλυπταν εναίσθητα μονοπάτια του είναι μας.

Και εκείνες ακριβώς οι στιγμές είναι που τελικά μένουν χαραγμένες στις σφαίρες της μνήμης.

Δε χρειάζεται ή δεν απαιτείται κάποιο ιδιαίτερο χάρισμα από τον κάθε διαβάτη. Το μόνο που χρήζει ανάγκης είναι απλά "ευαίσθητες χορδές" με όπλο το ενδιαφέρον να παρατηρείς τα γύρω σου!.

Απομακρυνόμενη, του έγνεφα με το βλέμμα σαν να τον ευγνωμονούσα για τη μουσική και μόνο ύπαρξή του στο χάρτη της ζωής και πήρα το δρόμο της επιστροφής....

Μαρία Πέτρου Νηπού

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Όπως είναι στους περισσότερους γνωστό η αιμοδοσία είναι μια πράξη ύψιστης ανθρωπιστικής αξίας, και μεγάλης ηθικής ικανοποίησης για τους εθελοντές αιμοδότες. Αφού με την πράξη αυτή μπορούν να σώσουν τη ζωή ενός ή πολλών συναθρόπων.

Για το λόγο αυτό το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας αποφάσισε να ξεκινήσει μία προσπάθεια, σε συνεργασία με το Υπουργείο υγείας, για την οργάνωση ομάδας αιμοδοτών από τα μέλη του Συνδέσμου και τους φίλους Ευρυτάνες.

Υπενθυνος για το σκοπό αυτό είναι ο κ. Αθανάσιος Καρύπης ο οποίος έκανε μια σειρά επαφών με αρμόδιους του υπουργείου υγείας και πήρε το ενημερωτικό κείμενο που θα διαβάσετε παρακάτω.

Το κινητό τηλέφωνο του κ. **Καρύπη είναι 6977 784184** (6-10 μ.μ.) και του κ. **Ανδρέα Παϊδα, 6972 407569.**

Ο ΞΕΡΟΛΑΣ
(Δηλαδή αυτός που επαιρεται ότι τα ξέρει όλα)

Από το έγκριτο και σεμνό περιοδικό "Λυχνία Νικοπόλεως", φ.303 (Οκτ., 2008), σελ. 1-2, μεταφέρουμε στην παρούσα στήλη το εξής απόσπασμα από το κύριο άρθρο του, που έχει τίτλο: "Ο Αγήτης".

Πρόκειται για ειδική κριτική απευθυνόμενη προς νεοέλληνες που καυχώνται, όταν μάλιστα καθήσουν και σε καμιά καρέκλα εξουσίας, ότι τα ξέρουν όλα.

Και να το απόσπασμα:

"Ο σκηνοθέτης Σωτήρης Γκορίτσας κριτικάροντας πρόσφατα τον βολεμένο και "ξερόλα" Νεοέλληνα είπε τα εξής:

"Δεν είναι κακό να βάζομε που και που μπροστά μας έναν καθρέπτη. Αναρωτιέμαι, γιατί άραγε δεν θέλουμε να βλέπουμε τις "ρυτίδες" μας; Επιτέλους, όλοι "λίγτιγκ" θα κάνουμε; Το δημοφιλές φρούτο στην νεοελληνική πιάτσα δεν είναι αυτό της αυτοκριτικής, αλλά το αντίθετο του. Είναι αυτός που τα ξέρει όλα, ο "αγήτης", ο "όλα τα σφάζω, όλα τα μαχαιρώνω", ο "της γερακίνας γιώς, που δε ζη γονατιστός'. Αυτός ο Έλληνας, που για όλα τα στραβά φταίνε πάντοτε κάποιοι άλλοι, ποτέ ο ίδιος. Αυτός, που - από εκεί που μια ζωή έρπει - μόλις αρπάξει ένα ψιχουλάκι εξουσίας, αρχίζει... να κόβει κεφάλια!...".

Παρακάτω παρουσιάζει το εν λόγω άρθρο τον εορτάζοντα αυτές τις μέρες (26 Οκτ.) Μεγαλομάρτυρα και Μυροβλήτη Άγιο Δημήτριο τον Θεοσαλονικέα. Ο σεβαστός π. Β.Λ. που γράφει το άρθρο αυτό λέγει πολύ σωστά πως "ο άγιος μεγαλομάρτυρας Δημήτριος δεν το "έπαιξε", ποτέ, ούτε "βολεμένος" ούτε "ξερόλας"! Γι' αυτό και, όταν "άρπαξε" όχι απλώς "ένα ψιχουλάκι εξουσίας", αλλ' όταν έγινε αρχιστράτηγος της Βαλκανικής δεν άρχισε... να κόβει κεφάλια! Αντίθετα έγινε ο πιο ανθρώπινος στρατηγός του ρωμαϊκού στρατού. Σεβόταν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και του τελευταίου στρατιώτη του. Και ακτινοβολούσε μια ιδιαίτερη χάρη. ένα ιδιαίτερο Φως!". Φως και Χάρη που έπαιρνε από ένα ακτινοβολούντα "Καθρέφτη". Τον καθρέφτη, στον οποίο έβλεπε πάντοτε "το πρόσωπο και τα λόγια του Χριστού!".

"Αυτή - συνεχίζει ο σεβαστός αρθρογράφος, στο περισπούδαστο αυτό άρθρο - ήταν "η ειρηνική Επανάσταση" του Αγίου Δημητρίου μέσα στο ρωμαϊκό στρατό. Μια "επανάσταση", που έκανε τον δήθεν "αγήτητο" Αυτοκράτορα Διοκλητιανό να νιώσει "σεισμούς" και "ανασφάλειες". Και για να "ησυχάσει", οδήγησε τον πραγματικά ΑΗΤΤΗΤΟ Δημήτριο στο μαρτύριο, εφαρμόζοντας το δήθεν "παλληκαρίσιο" - "όλους τους σφάζω, όλους τους μαχαιρώνω"...".

Συνεπώς, για όλους τους ψεφτοεγωϊστάκους, "διοκλητιανάκους", μικρούς και μεγάλους, θα ισχύει πάντοτε ο πλέον κατάλληλος λόγος, ότι: "Η έπαρση είναι το ξίπασμα του ασήμαντου".

Ναι, του δυστυχισμένου ασήμαντου, που δεν καταδέχεται να βλέπει κι αυτός τον εαυτό του στον ευλογημένο "Καθρέφτη"!...

π. Κ.Δ.Β.

**'Όταν βοηθάς και συμμετέχεις
στο Σύνδεσμο προσφέρεις
και τιμάς τον τόπο σου και το χωριό σου.'**

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

- Ο Σύνδεσμος κυκλοφόρησε έγχρωμο τρίπτυχο για τους επισκέπτες του Λαογραφικού Μουσείου του Μεγ. Χωριού με ωραιότατες φωτογραφίες των εκθεμάτων.
- Η οδική παράκαμψη του λόφου του Αγ. Δημητρίου νότια του Καρπενησίου βρίσκεται προς το τέλος της.
- Η κίνηση των αυτοκινήτων από Λαμία για Μεγ. Χωριό-Προυσό θα γίνει συντομότερη και ασφαλέστερη.
- Οι Ευρυτάνες ακόμη περιμένουν την κατασκευή της παράκαμψης από το χωριό Τυμφρηστός (Κάψη) προς το Βόρειο στόμιο της σήραγγας που οδηγεί στο Καρπενήσι.
- Αυτή η μεγάλη καθυστέρηση γεννά αρνητικά σχόλια για τους πολιτικούς και το σύστημα.
- Ο Σύνδεσμος Μεγαλοχωριτών απένειμε τιμητική πλακέτα στο **Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καρπενησίου κ. Νικόλαο** για τα τριάντα χρόνια προσφοράς στους Ευρυτάνες. Η απονομή έγινε την Κυριακή 17 Αυγούστου στη γιορτή της Παναγιάς της Καλιακούδας.
- Από την Αμερική μας επισκέφθηκε ο πανεπιστημιακός καθηγητής **κος Ανδρέας Καμπιζιώνης με τη σύζυγό του Γιούλα**.
- Έχει γυναίκα Μεγαλοχωρίτισσα, το γένος Σκαρπή.
- Η Πανευρυτανική Ένωση στις 2 Αυγούστου 2008 πραγματοποίησε επιστημονική Ημερίδα στο Ραπτόπουλο Ευρυτανίας με θέμα "Ασπροπόταμος Άγνωστη Ιστορία και Σύγχρονη Ανάπτυξη".
- Ο Νομάρχης Ευρυτανίας κος **Κών/νος Κοντογέργος** ενημερώνει το Σωματείο για την Ίδρυση Αρχαιολογικού και Λαογραφικού Μουσείου στο Καρπενήσι οι εργασίες του οποίου αρχίζουν σύντομα.
- Στις 8,9 και 10 Αυγούστου 2008 πραγματοποιήθηκε στα Άγραφα Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα "Τα Άγραφα στη διαδρομή της ιστορίας".
- Στο τριήμερο Συνέδριο ανέβηκαν στο βάθρο περί τους 53 εισηγητές.
- Η Πανευρυτανική Ένωση και η Αδελφότητα Γρανιτσιών στις 19 Οκτωβρίου 2008 τίμησαν τον ευρυτανικής καταγωγής χρυσό παραολυμπιονίκη **Χρήστο-Αλέξανδρο Ταμπαξή**.
- Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ στις αρχές Αυγούστου 2008 επισκέφθηκε την Α. Φραγκίστα, την Μονή Τατάρνας και το γειτονικό μας Κλαψί, όπου ξεναγήθηκε στον παλαιοχριστιανικό Ι. Ναό του Αγίου Λεωνίδη.
- Παρόν στην ξενάγηση ήταν ο ιστοριοδίφης-ερευνητής κος **Δημήτρης Φαλλής**.
- Θεία Λειτουργία στη "Βασιλική" Κλαυσείου πραγματοποιήθηκε και φέτος στις 24 Ιουλίου 2008 με βυζαντινή μεγαλοπρέπεια και αρχιερατική Θεία Λειτουργία στον Παλαιοχριστιανικό Ναό.
- Απ' όσα διαβάζουμε στον ευρυτανικό τύπο, φέτος το καλοκαίρι, το αστυνομικό δελτίο ήταν πλούσιο σε τροχαία ατυχήματα, ναρκωτικά, κ.ο.κ. Η "πρόδοσ" πάει παντού.-
- Η εκκλησία της Παναγίας στο συνοικισμό του χωριού μας Γαύρος βρίσκεται στα τελευταία στάδια της ολοκλήρωσης.
- Ένα ακόμη στολίδι για το Μεγ. Χωριό.
- Η Πανευρυτανική Ένωση πραγματοποίησε εξόρμηση με ομάδα γιατρών στις αρχές Νοεμβρίου στο Δήμο Ασπροποτάμου.
- Η εξόρμηση αυτή έγινε για να τιμηθεί η μνήμη του γιατρού και πρώην Προέδρου του Συνδέσμου **Τάσου Κοντομέρκου**.
- Την Κυριακή 27 Ιουλίου 2008 πραγματοποιήθηκε στα Άγραφα το Πανευρυτανικό αντάμωμα, που διοργανώνει κάθε χρόνο η Ομοσπονδία Ευρυτανικών Συλλόγων.
- Στο Λαογραφικό και ιστορικό Μουσείο του Μεγ. Χωριού αφιερώθηκε αίθουσα στη μνήμη του εκλεκτού χωριανού μας Τάσου Κοντομέρκου.

Η ΜΑΣΤΙΓΑ ΤΟΥ ΑΛΚΟΟΛ

Οι Έλληνες έχουν φτάσει σε πολύ υψηλά επίπεδα κατανάλωσης οινοπνεύματος, λένε οι στατιστικές και οι έρευνες και μόνο οι αρμόδιοι φαίνεται να εφησυχάζουν αφήγοντας τα νέα παιδιά κυρίως, να ταυτίζουν το αλκοόλ με τη διασκέδαση και τους επιτήδειους να τα ποτίζουν με βόμβες-δηλητήρια.

Ενώ η Ελλάδα κατέχει μόλις την 33η θέση ανάμεσα σε 35 χώρες σε περιστατικά μέθης, βρίσκεται σχεδόν στο κόκκινο στην κατάταξη κατανάλωσης αλκοόλ, όπου κατέχει την 12η θέση.

Το 95,8% των εφήβων έχει δοκιμάσει αλκοόλ, το 28,2% έχει καταναλώσει αλκοόλ πάνω από έξι φορές τον τελευταίο μήνα

και το 12,4% έχει μεθύσει 3 ή περισσότερες φορές τη χρονιά που πέρασε. Ειδικά δύον αφορά τη μέθη, τα στοιχεία δείχνουν μια ιδιαίτερα αυξητική πορεία. Το 1993 το 9,2% των εφήβων δηλώνει τουλάχιστον 3 περιστατικά μέθης το χρόνο. Το 1998 δηλώνει το 10,9% και το 2003 το 12,4%. Τα ποσοστά των αγοριών και των εφήβων μεγαλύτερης ηλικίας είναι πάντα μεγαλύτερα σε σχέση με των κοριτσιών και των εφήβων μικρότερης ηλικίας.

Πρώτα στις προτιμήσεις των εφήβων είναι τα βαριά οινοπνευματώδη (ουίσκι, βότκα, τεκίλα), ακολουθούν τα εμφιαλωμένα χαμηλής περιεκτικότητας σε αλκοόλ (alcopops) και τελευταία έρχονται το κρασί και τη μπίρα.

Στο γενικό πληθυσμό το 29,8% δηλώνουν πως πίνουν τουλάχιστον 3 φορές την εβδομάδα, το 12,3% πως έχουν μεθύσει τον τελευταίο χρόνο και το 16,4% πως έχουν οδηγήσει, αφού κατανάλωσαν πάνω από 4 ποτά!

Τέθηκε άμεσα υπό έλεγχο η φωτιά στη Θεση Κεφαλόβρυσο Μ. Χωριού

Φέτος το Καλοκαίρι

Με την άμεση επέμβαση του Πυροσβεστικού Σώματος Καρπενησίου τέθηκε υπό απόλυτο έλεγχο πυρκαγιά που προκλήθηκε από άγνωστη μέχρι στιγμής αιτία στην τοποθεσία "Κεφαλόβρυσο", που βρίσκεται λίγο έξω από το Μεγάλο Χωριό.

Η φωτιά εκδηλώθηκε σε σημείο που υπήρχαν ξερά χόρτα και πριονίδια από ξύλα που είχαν κοπεί τις προηγούμενες μέρες.

Και σ' αυτή την περίπτωση η Πυροσβεστική ειδοποιήθηκε αμέσως και η επέμβασή της ήταν ακαριαία και απόλυτα αποτελεσματική.

Ευρυτ. Παλμός

Ο Πλανήτης Γη εκπέμπει SOS!!

Τα τελευταία χρόνια όλοι μιλάνε για την καταστροφή του περιβάλλοντος και τις αλλαγές στο κλίμα.

Όμως μόνο με το να συζητάμε δεν σημαίνει ότι θα σταματήσει να καταστρέφεται ο πλανήτης που ζούμε. Δυστυχώς, πολλοί δεν πιστεύουν ότι υπάρχει αυτός ο κίνδυνος, γιατί πολύ απλά δεν τον αντιμετωπίζουν άμεσα στη καθημερινή τους ζωή. Κι όμως δεν είναι αλήθεια αυτό. Σκέψου πως μόνο το καλοκαίρι η ζέστη είναι τόσο πολλή και δεν μπορείς να την αντέξεις χωρίς να έχεις ανεμιστήρα ή κλιματισμό στο σπίτι. Αυτό παλιά δεν γινόταν. κι όταν λέω παλιά δεν εννοώ πάρα πολλά χρόνια πριν. Εννοώ όταν οι γονείς σου ή οι παππούδες σου ήταν στην ηλικία σου. Αυτή η πολλή ζέστη για παράδειγμα έναι ένα φαινόμενο της αλλαγής στο κλίμα. Γι' αυτό πρέπει όλοι μας να βοηθήσουμε ουσιαστικά στη σωτηρία του περιβάλλοντος, γιατί ο κίνδυνος της καταστροφής του είναι πολύ κοντά μας.

Ελένη Σταυράκη-Κοντογιάννη

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

Η ΔΙΑΝΟΗΣΗ

Του λογοτέχνη και χρονογράφου Παύλου Νιρβάνα (1866-1937)

Λέγαμε στο περασμένο σημείωμα, πώς είναι μεγάλη και αδικαιολόγητη αξίωση να διεκδικεί κανείς τον τίτλο "διανοούμενος" επειδή ξέρει λίγο ή πολλά γράμματα ή έχει γράψει λίγα ή πολλά βιβλία και να νομίζει τη διανόηση" αποκλειστικό του προνόμιο, ενώ μπορεί αξιόλογα να είναι κανείς "διανοούμενος", και εξαιρετικός μάλιστα, χωρίς ούτε γράμματα να ξέρει, ούτε βιβλία να 'χει γράψει. Και υπάρχουν τόσοι αγράμματοι διανοούμενοι" -όσο ότι η "διανόησή" τους- η φιλοσοφία τους ακόμη αν θέλετε - πάει χαμένη, με το να μην είναι τρόπος να γίνει κτήμα και των άλλων, περνώντας στην αθανασία του βιβλίου.

Για τη λαϊκή αυτή, να πούμε, "διανόηση", είναι κρίμα, αλήθεια, που δε γίνεται ότι έγινε με τη λαϊκή ποίηση και με τη λαϊκή τέχνη. Η πορώτη σύνθηκε με το τραγούδι, η δεύτερη με το κέντημα, με το έπιπλο, με το χτίριο, με το χορό. Αν δεν είχε σωθεί και δεν είχε περάσει, με τους τρόπους αυτούς, στην κατοπινή ζωή, η ποίηση και η τέχνη θα λογαριαζότανε ως προνόμιο αποκλειστικό των διαβασμένων, όπως λογαριάζεται σήμερα και η "διανόηση". Και έχει σωθεί στις ανώνυμες παροιμίες του λαού, στις παραδόσεις του και τα παραμύθια του. Άλλα τα προφορικά αυτά μνημεία δεν είναι ολόκληρο εκείνο που θα άξιζε να σωθεί και να διατηρηθεί.

Μου έτυχε να συναντήσω στη ζωή μου - και σε ποιον δεν έτυχε, από όσους συνηθίζουν να προσέχουν τα αξιοπρόσεκτα και να σέβονται τα αξιοσέβαστα;- μου έτυχε να συναντήσω αγράμματους ανθρώπους, χωρίς καμία σχολική ή βιβλιακή μόρφωση, ανθρώπους του βουνού και της θάλασσας, αναθρεμμένους έξω από κάθε κύκλο σχολαστικής παιδείας, βοσκούς, ξωμάχους, θαλασσινός, γεωργούς, προικισμένους με μια ανώτερη σκέψη. Και μου έτυχε ν' ακούσω μερικούς απ' αυτούς - να τους ακούνει κανένας πρέπει αυτούς, γιατί μιλώντας τους μπορεί άθελα να τους παραστρατήσει τη σκέψη τους με τη σχολαστική του επέμβαση - να μου μιλούνε και για ανώτερα ακόμα προβλήματα της ζωής με μια διαπεραστική αντίληψη, μια βαθύτατη λογική και μια εντελώς ελεύθερη σκέψη. Γιατί δεν πρέπει να πιστέψει κανείς, ότι και η ελεύθερη σκέψη είναι προνόμιο των λίγων και των μορφωμένων.

Πόσοι Σωκράτηδες δε θα χάθηκαν τάχα, στο πέρασμα των χρόνων, γιατί δε βρέθηκε ένας Πλάτωνας να μας περισσεύσει τη φιλοσοφία τους; Όπως και να είναι, αν γινότανε βολετό να είχαμε μια λαογραφία της λαϊκής σκέψης, πέρα από τις παροιμίες και τα παραμύθια, αν βρίσκονταν δηλαδή άνθρωποι που να μπορούσαν να συγκρατήσουν και να διατηρήσουν σε γραφτά μνημεία τη σκέψη μερικών εξαιρετικών λαϊκών μυαλών για τα προβλήματα της ζωής και του κόσμου, θα είγαμε ωρισμένως, μερικά εξαιρετικά κείμενα. Και τότε θάβλεπε κανείς, ότι "διανοούμενοι" δεν είναι μονάχα εκείνοι που έμαθαν λίγα ή πολλά γράμματα ή έγραφαν λίγα ή πολλά βιβλία. Ίσως μάλιστα αυτοί να είναι οι λιγότερο δικαιούμενοι στον τίτλο αυτόν από τους άλλους.

("Νέα Εοτία", 1932 σελ. 452)

ΗΛΙΕ ΕΙΡΗΝΙΣΤΗ

΄Ηλιε,

πον, μέσα από των σύννεφων τις άγριες μπόρες,
οι ολόχρυσες αχτίδες σου, μανταποφόρες
ημέρας λαμπροφάντης, ελπίδα μας χαρίζουν
και τα δεντρά σε σένα υψώνουν νιόβλαστες κορφές,

΄Ηλιε,

κάτω από σύννεφα βαριά, ξανά, μη μας κρυψτείς:
συ μοναχός θεραπευτής, στην άδεια από αισθήματα ψυχή μας·
διώξε απ' αυτή την πονηριά, την έχθρα,
και γέμισέ την με το φως και με τη ζεστασιά
της άσπιλης, αγνής ψυχής σου·
κάνε μας φτεροφόρα χερούβειμι του Παραδείσου·
δώσε ψυχή στην άψυχη καρδιά.
Άλλαξε εντός μας την πετροψυχιά σε ψυχοπονιά,
να μη' ματοκυλιόμαστε αιώνια,
λαοί ξεσηκωμένοι ενάντια στους λαούς.

΄Ηλιε,

και για του πλούσιονς και για τους φτωχούς,
΄Ηλιε μου, ψυχοψύλακά, Ήλιε μου, ειρηνιστή,
φώτισε με το φως σου τι φιλόμαχο πολεμιστή·
αλλιότερε των Δαναών τα τόξα, φτιάξε ηλιόβελη,
όλοι οι λαοί να σφίχταγκαλιαστούν, αδερφωμένοι.

ΜΕΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

**Μια σταγόνα αίμα
μια ολόκληρη ζωή.
Γίνε κι εσύ εθελοντής
αιμοδότης!
Μνη αφήνεις
την ελπίδα να χαθεί**

ΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ Τι είναι αυτό;

Γράφει: ο Γιωργ. Σταυράκης

Η αλλοτρίωση είναι ένας όρος αρκετά γνωστός στο λεξιλόγιο, αλλά δύσκολος να ερμηνευτεί επακριβώς.

Τι τέλος πάντων μπορεί να σημαίνει στα άτομα και τις κοινωνίες, όπως και η δική μας; Μερικοί κοινωνικοί αναλυτές και ψυχολόγοι διαφοροποιούν την έννοια της λέξης.

Αυτό συμβαίνει, γιατί ο όρος "αλλοτρίωση" εξαρτάται ευθέως από το νόημα που δίνουμε στον όρο "άνθρωπος".

Τι είναι ο άνθρωπος, σε τι διαφέρει από μια αγέλη ζώων; Τι νόημα και τι σκοπό δίνει στη ζωή του;

Είναι και αυτά δύσκολα ερωτήματα, τα οποία οι περισσότεροι δεν μπαίνουν στον κόπο να τα σκεφτούν, πολύ λιγότερο να βρουν απαντήσεις.

Η κοινωνική ψυχολογία, η θρησκεία και η κοινωνιολογία θέτουν κάποια πρότυπα μη-αλλοτριωμένου ανθρώπου που όμως στην πραγματικότητα συνιστούν καλές μεν.. αλλά οριακές και ιδεατές καταστάσεις που υπόκεινται σε μεταβολές ανάλογα με τον τόπο, το χρόνο και τις κρατούσες κοινωνικοπολιτικές συνθήκες.

Όπως και να νοιτheί η αλλοτρίωση, στην ουσία πρόκειται για το χωρισμό του ανθρώπου από πρόσωπα και το περιβάλλον του που θα έπρεπε να είναι αρμονικά ενωμένος.

Μιλάμε δηλαδή για τον αποχωρισμό και την αποξένωση του ανθρώπου από την ουσία της ζωής, και συχνά τον ίδιο τον εαυτό του και την έκπτωσή του στο μη-ουσιαστικό, στο φευδές, το επιτριβεύμενό, που τον απομακρύνει από την ιδιοπροσωπία και τις σωστές επιλογές για τη ζωή.

Μέσα στη δίνη της λεγόμενης ελεύθερης κοινωνίας συχνά, χωρίς να το συνειδητοποιεί ασφυκτιά σε έναν ατέρμονα αγώνα καταξίωσης της ύπαρξής του, ο οποίος όμως τον οδηγεί σε διάφορα αδιέξοδα και διαχρονική απογοήτευση. Ένα καλό παράδειγμα είναι οι άνθρωποι που ξεθεώνονται να σωρεύουν χρήματα και ακίνητα για τους κληρονόμους τους, σαν τα παιδιά τους να έχουν γεννηθεί με ειδικές ανάγκες και δεν θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τη ζωή χωρίς τα έτοιμα. Η απομάκρυνση και η περιφρόνηση του φυσικού περιβάλλοντος και του παραδοσιακού τρόπου ζωής έρχονται να προσθέσουν στο πρόβλημα της αλλοτρίωσης. Ο Νίτσε διέβλεψε την επερχόμενη απουσία νοήματος με την αποσάθρωση θεμελιακών αξιών που άντεχαν στο χρόνο. Το ήμισυ του περασμένου αιώνα και οι αρχές του 21ου σημαδεύονται από την κατάρρευση αξιών με υποκατάστατο το κυνιγή του χρήματος και του ατομικισμού.

Αυτή καθ' αυτή η αλλοτρίωση είναι κατάσταση που δεν συνειδητοποιείται εύκολα και ο άνθρωπος είναι ξένος προς την ουσία του, χωρίς να γνωρίζει πως και γιατί.

Απλά βιώνει την ύπαρξή του αγόρευνος και φερόμενος από δυνάμεις που δεν ελέγχει. Η απομάκρυνση από τις πνευματικές αξίες επιβαρύνει ψυχολογικά τον άνθρωπο με συνέπεια την εσωστρέφεια, το στρες (stress) και τελικά τη διάλυση του κοινωνικού ιστού. Έτσι, βλέπουμε το θλιβερό φαινόμενο μοναχικών ανθρώπων, μονογονεϊκές οικογένειες, διαζύγια, και τη μάστιγα των ναρκωτικών μέσα στο καμίνι μιας παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας, όπως τείνει να γίνει και η δική μας, και ας το αρνούμαστε.

Και ποιος, ή ποιοι, τέλος πάντων φταίνε για όλα αυτά;

Και εδώ η απάντηση δεν είναι εύκολη. Μικρές πληθυσμιακά κοινωνίες, όπως είναι και η δική μας, καθημερινά βομβαρδίζονται με εισαγόμενα ξένα πρότυπα σκέψης και συμπεριφοράς.

Η αθόρυβη μεν αλλά δυναμική παγκοσμιοπόληση (globalization) είναι εδώ για να μείνει. Η τηλεόραση, το ΙΧ αυτοκίνητο, επιτεύγματα της τεχνολογίας που διευκόλυναν τη ζωή μας, ελάχιστοι

ασχολούνται με τις αρνητικές πλευρές και το μεγάλο μέρος της ευθύνης γι' αυτό που λέμε αλλοτρίωση.

Το αυτοκίνητο έκλεισε τον άνθρωπο σε ένα σιδερένιο κουτί και άρα, μακριά από τον κοινωνικό περίγυρο, τους φίλους και γιατί όχι, τις καινούργιες γνωριμίες.

Η δε τηλεόραση με τη σαρωτική επίδραση που έχει στη διαμόρφωση πολιτιστικών πρότυπων έχει σε πολύ μεγάλο βαθμό περάσει στα χέρια κερδοσκόπων.

Με όχημα λοιπόν αυτό το παντοδύναμο μέσο οι καναλάρχες και η νεοελληνική ιντελιγέντισια την έκαναν πρότυπο της ασχήμιας, της ασημαντότητας, αλλά, και της έπαρσης. Αυτή η ελκυστική μεν, αλλά, άκρως διαβρωτική επίδραση της τηλεόρασης για το μέσο τηλεθεατή μας έκλεισε όλους στα σπίτια μας, με τους καναλάρχες να διαγκωνίζονται ποιός κερδίζει τη μεγαλύτερη (αριθμητικά) τηλεθέαση.

Από έρευνες που έγιναν στις ΗΠΑ και τη δυτική Ευρώπη είναι διαπιστωμένο ότι η Τ.Β. δεν είναι άμοιρη ευθύνης για την αλλοτρίωση.

Το χάσμα των γενεών (generation gap), δηλαδή η αποστασιοποίηση των νέων παιδιών από τους γονείς, είναι ένα ακόμη δείγμα των καιρών.

Υπάρχουν και άλλες πιο ακραίες μορφές κοινωνικής αλλοτρίωσης, όπως ο μοναχισμός, η ομοφυλοφιλία και οι παραισθησιογόνες ουσίες, εις τα οποία καταφεύγουν οι άνθρωποι.

Ο Αλμπερτ Αϊνστάιν είπε το εξής χαρακτηριστικό:

"Ο άνθρωπος βιώνει τον εαυτό του σαν κάτι ξεχωριστό από τα άλλα όντα και αυτό είναι μια αυταπάτη. Μόνο αν βγει από αυτή την αυταπάτη θα βιώσει την αληθινή απελευθέρωση".

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΣ

Το φοβερό μαρτύριο, το τραγούδι και ο θάνατος του Κατσαντώνη

Επιμέλεια: Γιώργου Σταυράκη

Ο Κατσαντώνης γεννήθηκε στο χωριό Μάραθος της Ευρυτανίας.

Η λαχτάρα για λευτεριά, το αίσθημα τα προσωπικής ανεξαρτησίας, η ακεραιότητα του χαρακτήρα, και η γρανιτένια θέληση τις δίκαιες παρορμήσεις του ενάντια στο σκληροτράχηλο κατακτητή τον ανέβασαν ψηλά στο στερέωμα των θυρυλικών προεπαναστατικών ηρώων. Ο Δημήτρης Σταμέλος, γνωστός Ευρυτάνας λογοτέχνης βραβευμένος με το κρατικό βραβείο, στο βιβλίο του "ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ" η αποθέωση της παλικαριάς μυθιστορηματική βιογραφία" με τη λογοτεχνική του πένα, μας δίνει ένα απόσπασμα από το βιβλίο του που θα διαβάσετε παρακάτω. Στη μνήμη του Δημήτρη Σταμέλου, η Φ.Τ.Μ.Χ. αφιερώνει το απόσπασμα.

Η σύλληψη του Κατσαντώνη από τους Τουρκαρβανίτες

Λαϊκός θρύνος

To μάθατε τι γίνηκε ψηλά στο Μοναστήρι;

Tον Κατσαντώνη πάσανε και παν να τον κρεμάσουν.

*Χίλιοι των παν από μπροστά και χίλιοι από πίσω,
κι αντός κοντοστεκότανε και στους αγάδες λέει:*

*Τούρκοι, κρατείτε τ' άλογα για να τηράξω πίσω,
να χαιρετήσω τα βοννά τα έρημα λημέρια,*

*για να σουρήξω κλέψτικα, καθώς σουράνε οι κλέψτες,
μπας και μ' ακούσουν τα παιδιά, Τσόγκας και Λεπενιάτης,
να βγουν μπροστά στο Μέτσοβο, μπέλκε και με γλυτώσουν.*

Το φοβερό μαρτύριο, το τραγούδι κι ο χαμός του Κατσαντώνη

Ο Κατσαντώνης δεν είχε ψευδαισθήσεις για το τέλος που τον πρόσμενε. Ήταν απόλυτα σίγουρος πως ο θάνατος δεν θ' αργούσε, μα δεν τον λογάριαζε, όπως σε όλη τη διάρκεια της πολεμικής του δραστηριότητας δεν τον είχε λογαριάσει. Δεν ήταν που μετρούσε καλοπάσματα και ταξίματα του Αλή για να στηρίξει κάποιες ελπίδες ζωής. Ήξερε πως ολ' αυτά ήταν απλά προσχήματα κάποιας φιλικής προσέγγισης μαζί του από τον τύραννο, με στόχο άλλο, την εσωτερική ταπείνωση του πολεμιστή, την απόσπαση κάποιας κουβέντας-ομολογίας. Όμως πάνω στην καρδιά και το στόμα του Κατσαντώνη και του Χασιώτη, είχανε πέσει οι αισήκωτες από δύναμη ανθρώπινη βροχόπετρες της σιωπής για ό,τι αφορούσε ασκέρι και στόχους των κλεφτών στα χωριά των Αγράφων κι άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Τέσσερις φορές έφεραν τον Κατσαντώνη από το κάτεργο στο σαράι κι ο Αλής να καμαρώνει πως στεναχωριέται έτσι να χαθεί παλικαρόπουλο ακόμα ο Αντώνης κι ο κλέφτης να στέκεται στο ύψος της ασύντριψης παλικαριάς και της θέλησης της αμετάθετης για λευτεριά και δικαιοσύνη. Λόγο καλό, πικρό αντίλογο ο Αντώνης. Τόφερε ο Αλής και στα γρόσια, έτσι λένε. Πως τάχα είχε μαθευτεί πως ο κλέφτης είχε κρυμμένα γρόσια και πως αν τάδινε με το καλό θα λευτερωνόταν και οι παιδεμοί θα τούλεπαν. Όμως ο κλέφτης γρόσια δεν είχε. Φλουριά αξετίμητα είχε την παλικαριά και την αποκοτιά του, που τα κρατούσε, σε πάμφωτο κεμέρι, την καρδιά του.

Είδε κι απόειδε ο Αλής κ' έβαλε τον Αντώνη σε παιδεμούς στο κάτεργο. Το ίδιο και το Χασιώτη. Όμως φωνή απόγνωσης και βόγγος δε βγήκε από τα χείλη τους. Κ' υστερνά διάταξε να τους φέρουν στο παζάρι, κάτω από το περίτρανο πλατάνι που φωνή αν είχε για παιδεμούς πολλούς και θάνατους μαρτυρικούς θα μονολογούσε.

"Η τιμωρία που αποφάσισε γι' αυτούς (τον Κατσαντώνη δηλ. και το Χασιώτη) ο Αλής ήταν να τους σπάσουν τα άκρα τους χτυπώντας τους με μεγάλο σφυρί. ο ανιψιός ενός από τους στρατιγούς που είχε πέσει από το χέρι του Κατσαντώνη, ορίστηκε κι ο εκτελεστής της ποινής" γράφει ο Emerson. "Οι δυό φυλακισμένοι - λέει ο Yemeniz - καταδικάστηκαν να συρθούν στον τόπο της εκτέλεσης, κάτω από ένα πελώριο πλατάνι, στην πύλη των Ιωαννίνων και να τους συντρίψουν τα κάτω μέλη από τους γοφούς πάνω στο αμόνι. Τον τόπο αυτό είχε από καιρό διαλέξει ο πασάς σαν χώρο των εκτελέσεων, στις οποίες παρευρισκόταν καθισμένος στη σκιά του πλατανιού, όπου έφτανε από μυστική υπόγεια στοά που συνδεόταν με το πολάτι του. Ένας ανιψιός του Βεληγκέκα, για ν' απολαύσει την τέρψη της εκδίκησης, πρότεινε νάναι ο δήμιος του Κατσαντώνη".

Οι πληροφορίες των δυό συγγραφέων δεν μπορούν να θεωρηθούν απίθανες. Μπορεί ο ανιψιός του Βεληγκέκα να ήταν ανάμεσα στους βασανιστές, όχι όμως κι ο μοναδικός εκτελεστής της εντολής του Αλή. Ο Rouqueville γράφει ότι "η φροντίς της εκτελέσεως ανετέθη εις τινα ανεψιόν του Βελή Γκέκα", που σημαίνει πως αυτός ίσως είχε τη γενική εποπτεία για την εφαρμογή της απόφασης του τύραννου.

Κοσμοσύναξη μεγάλη στην πλατεία του παζαριού. Κουβάλησαν με το ζόρι τους ραγιάδες να δουν το βασανιστικό θάνατο του Κατσαντώνη και του Χασιώτη. Έτοιμοι κ' οι γύρτοι με τον βασανισμού τα σύνεργα, το πλατύ τ' αμόνι και τη βαριοπούλα. Είχε περάσει για καλά το γλυκοχάραμα ν' αντιφεγγίζει στη λίμνη, όσο γλυκό μπορεί νάναι της κάθε μέρας το ξεκίνημα μέσα στης σκλαβιάς το πικρό το μερονύχτι. Κ' ήρθαν τα δυό τα παλικάρια μ' όλο τον αγέρα της λεβεντιάς τους, ισόκορμοι, οι παιδεμοί στα κάτεργα είχαν πετρώσει στην καρδιά, στο πρόσωπο δεν βγήκαν που αντιφέγγιζε τη μεγάλη τους απόφαση και τόλμη να πεθάνουν για τη λευτεριά, λόγο για συντρόφους να μην πούνε, το κεφάλι στητό, σαν κορφή ελατιού στου Βελουχιού τα καταράχια, τα χέρια ακόμα δεμένα με τριχιές από τραγίσιο μαλλί. Τους έλυσαν. Ανάσα δεν ακούστηκε. Μονάχα η ματιά τους αγκάλιασε τον κόσμο που θάμαξε την απόφασή τους την περίτρανη. Οι τσοχαντάρδες ξανάδεσαν τώρα χέρια και πόδια πάνω στο πλατύ τ' αμόνι, η τριχιά έτριξε τα κόκκαλα, μαυροκοκκίνισε το κορμό. Κ' ύστερα άρχισε της βαριοπούλας ο αχός, ψαχνό και κόκκαλο το ίδιο να χτυπάει κι ανάσα κα-

μιά, μήτε από τον Κατσαντώνη και το Χασιώτη να γροικιέται, παρά τραγούδι κλέφτικο σιγανό κι αργόσυρτο, να περνάει ολοτρίγυρα, να ξεχύνεται σε σοκάκια και σαράγια, να φτεροκοπάνε οι ελπίδες των ραγιάδων και να τρομάζουν μπέηδες, άντρες των ασκεριών που πολεμούσαν χρόνια να βάλουνε στο χέρι το μεγαλοκλέφτη, ο ίδιος ο Αλής Κράτησε κάμποσο ετούτο. Ιδρωκόπησαν οι γύφτοι, το αίμα σιγοκυλούσε κατά το πλατάνι που το ρουφούσε, τραγούδι με το ανέμισμα της φυλλωσιάς του να το κάμει. Τραγούδι κλέφτικο, της ασύντριψης παλικαριάς τραγούδι. Τα πρόσωπα των γύφτων είχανε μια με το αίμα κοκκινίσει. Ο στερνός ανασασμός των δυό παλικαριών, έγινε βοή που ακούστηκε πιότερο στις καρδιές. Βοή από κεραυνούς που ετοίμαζε τη μεγάλη νεροποντή που ερχόταν.

Η ίδια η ανάσα της παλικαριάς ανέβαινε από την καρδιά στα χείλη. Κι ο κόσμος να βλέπει τούτο το πρωτάκουστο και να θαμπώνεται από τη φεγγιοβολή που των παλικαριών τα πρόσωπα αντιφεγγίζανε.

Απόκαμε πρώτος ο Αντώνης, άρρωστος καθώς ήταν, σφάλισε τα μάτια του. Αποκοντά, σε λιγάκι κι ο Χασιώτης.

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

Γρόσια = Ασημένια τούρκικα νομίσματα μεγάλης αξίας

Αποκοτιά= Τόλμη, αδιαφορία για τον κίνδυνο

Βεληγκέκας= Τουρκαλβανός σκληρός διώκτης των Ελλήνων που τον σκότωσε ο Κατσαντώνης

Αλή Πασάς= ο σκληροτράχηλος Τούρκος διοικητής της Ηπείρου

Τοσχαντάρης= υπηρέτης οιματοφύλακας

Ασκέρι=άτακτο στρατιωτικό σώμα

Χαράτσι= βαρύς και άδικος κεφαλικός φόρος

Μπέσα= εμπιστοσύνη

Μπουντρούμι= υπόγειος σκοτεινός χώρος, η φυλακή χωρίς παράθυρα.

Μαχαλάς= γειτονιά

Προς τους φίλους κ.κ. Συνεργάτες της Φ.Μ.Χ. το Δ.Σ. του Συνδέσμου παρακαλεί οι συνεργασίες, κατά το δυνατόν, να μην υπερβαίνουν τις δύο (2) χειρόγραφες καθαρογραμμένες σελίδες και να φτάνουν στο Σύνδεσμο τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν την κάθε έκδοση της Φωνής. Το ιστορικό κείμενο του κ. Κώστα Καραμέτα, μαζί με άλλες συνεργασίες, λόγω πληθώρας υλης δρομολογούνται για επόμενες εκδόσεις. Τα δακτυλογραφημένα κείμενα παρακαλούμε να μην υπερβαίνουν τη μία (1) σελίδα. Εκτός ειδικών περιπτώσεων.

Ευχαριστούμε το Δ.Σ.

**Γνωρίστε καλύτερα το ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ με το Βιβλίο του Γιώργου Σταυράκη
«ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ ΤΟΥ ΑΝΕΜΟΥ»**

**ΕΚΔΟΣΗ: Του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών «Η Αγία Παρασκευή»
ΔΙΑΘΕΣΗ:**

**Μεγ. Χωριό: Λαογραφικό Μουσείο, τηλ.: 22370 41502, 22370 41245
Αθήνα: Μαυροκορδάτου 6, τηλ.: 210 3837057, 210 3840078, 210 8042401**

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
Αθηναίοι εναντίον Ευρυτάνων, στον Πελοποννησιακό πόλεμο

Του Γ. Δάλκου, Φιλόλογου-Ιστορικού

Η Ευρυτανία, στην αρχαιότητα, ήταν περιοχή οχυτικά απομονωμένη. Ανήκε στον ευρύτερο χώρο της Αιτωλίας, που περιλάμβανε περιοχές από το σημερινό Αιτωλικό μέχρι τον Μαλιακό κόλπο. Οι Ευρυτάνες αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος των Αιτωλών. Σύμφωνα με την περιγραφή του Θουκυδίδη, του συγγραφέα του Πελοποννησιακού πολέμου, οι Αιτωλοί ήταν πολυάριθμοι, ζόνταν σε ατείχιστους οικισμούς και διέθεταν αξιόμαχο στρατό, που τον αποτελούσαν κυρίως ελαφρά οπλισμένοι ἄνδρες, δηλαδή τοξότες και ακοντιστές. Προφανώς οι ατείχιστες πόλεις εξηγούνται από την ορεινή διαμόρφωση του εδάφους, που δημιουργούσε δυσπρόσιτες περιοχές, κάτι σαν φυσικά οχυρά. Όσο για τον οπλισμό του στρατού, και αυτός μπορεί να αποδοθεί στο δύσβατο της περιοχής, που δεν ευνοούσε τις μάχες σώμα με σώμα. Στις μάχες αυτές ήταν κατάλληλα εκπαιδευμένοι οι βαριά οπλισμένοι στρατιώτες, οι οπλίτες, που έφεραν θώρακα, ασπίδα, δόρυ και ξίφος. Οι ελαφρά οπλισμένοι, οι ψιλοί, έφεραν τόξα, βέλη, σφεντόνες και ελαφρά ακόντια που τα χρησιμοποιούσαν πριν από την κύρια μάχη, πετώντας τα από μακριά, με σκοπό να φθείρουν τον αντίπαλο, προτού ακόμη αρχίσει η συμπλοκή, η μάχη εκ του συντάδην. Ο Θουκυδίδης, επίσης, μας πληροφορεί ότι οι Ευρυτάνες φαίνεται ότι είχαν "βαρβαρικές" συνήθειες, με πιο χαρακτηριστική τη συνήθεια να τρώνε το κρέας ωμό, ενώ μιλούσαν μια γλώσσα που για τους Αθηναίους ήταν εντελώς ακατάληπτη. Η αλήθεια είναι ότι οι Ευρυτάνες, ως Αιτωλοί, μιλούσαν μια από τις αρχαίες διαλέκτους, τη Δωρική, ωστόσο, με τη μακροχρόνια απομόνωσή τους λόγω της διαμόρφωσης του εδάφους, η γλώσσα τους είχε αποκτήσει τέτοια ιδιομορφία, που δύσκολα μπορούσε να γίνει κατανοητή από τους άλλους Έλληνες. Όσο για την "ωμοφαγία", το πιθανότερο είναι να χαρακτηρίζεται έτσι η συνήθεια που είχαν οι Ευρυτάνες να τρώνε το κρέας καπνιστό ή αποξηραμένο.

Ο Πελοποννησιακός πόλεμος ήταν η πιο αιματηρή εμφύλια διαμάχη που έγινε στην αρχαία Ελλάδα. Κράτησε 27 χρόνια, από το 431 ως το 404 π.Χ. και είχε καταστροφικές συνέπειες για όλους τους Έλληνες, νικητές και ήττημένους. Χιλιάδες άνθρωποι, το άνθος της ελληνικής νεολαίας, έχασαν τη ζωή τους ή αιχμαλωτίστηκαν και κατέληξαν να γίνουν δούλοι. Η ελληνική οικονομία κατέρρευσε, η πολιτισμική ανάπτυξη υποχώρησε και τα ήθη ευτελίστηκαν. Στην πρώτη περίοδο του Πελοποννησιακού πολέμου, το έτος 426 π.Χ., οι Αθηναίοι είχαν ανοίξει διάφορα μέτωπα στη Νότια Ελλάδα, τη Σικελία και τα νησιά του Αιγαίου. Την περίοδο αυτή οι Αθηναίοι κατείχαν γηγεμονική θέση σε όλη την Ελλάδα. Εκατοντάδες ελληνικές πόλεις, εκούσια ή ακούσια ήταν σύμμαχοί τους και η πόλη της Αθήνας, με τον πλούτο της διέθετε πολυάριθμο στρατό και έναν ανίκητο στόλο. Σε ένα από τα μέτωπα του πολέμου, το Καλοκαΐρι του 426 π.Χ. οι Αθηναίοι ήρθαν σε σύγκρουση με τους Ευρυτάνες, στην προσπάθειά τους να υποτάξουν την περιοχή των Αιτωλών.

Αρχηγός του αθηναϊκού στρατού ήταν ο Δημοσθένης. Αυτός, με τριάντα αθηναϊκά πλοία και με πολυάριθμο στρατό, που είχε συγκροτηθεί από Αθηναίους, Μεσσήνιους, Ακαρνάνες, Ζακυνθινούς, Κερκυραίους κ.ά., επιτέθηκε αρχικά εναντίον της Λευκάδας. Τότε, δύνασ, πείστηκε από τους συμμάχους του Μεσσήνιους να επιτεθεί κατά των Αιτωλών, με το επιχείρημα ότι, αν τους υπέτασσε, θα ήταν εύκολο να υποτάξει και όλες τις άλλες περιοχές της δυτικής Στερεάς. Ο ίδιος υπολόγιζε ότι με την υποταγή των Αιτωλών θα άνοιγε ο δρόμος προς τη Βοιωτία, όπου θα μπορούσε, με τη βοήθεια των συμμάχων του αλλά και των Φωκέων, να υποτάξει τους Θηβαίους, τους πιο επικίνδυνους εχθρούς της Αθήνας στη Στερεά και να αντιμετωπίσει τους Σπαρτιάτες, που πρόσφατα είχαν δημιουργήσει αποικία κοντά στα όρια των Ευρυτάνων και των Οφιονέων. Έτσι ξεκίνησε από τον Οινεώνα της Λοκρίδας, ένα λιμάνι κοντά στη Ναύπακτο, και πολύ γρήγορα κυρίευσε μερικούς οικι-

σμούς των Αποδοτών, την Ποτιδανία, το Κροκύλειον και το Τείχιον. Τότε όμως, αφού έγινε γνωστή η επίθεσή του, οι Αιτωλοί συγκέντρωσαν πολυάριθμο στρατό και ετοιμάστηκαν να τον αντιμετωπίσουν. Συμμετέίχαν, μάλιστα, Αιτωλοί που οι οικισμοί τους βρίσκονταν αρκετά μακριά, όπως για παράδειγμα οι Καλλιείς, που ζούσαν στην περιοχή του Μαλιακού κόλπου. Εν τω μεταξύ, οι Μεσσήνιοι συμβούλευαν τον Δημοσθένη να επισπεύσει την επίθεση, πριν οι Αιτωλοί προλάβουν να συγκεντρώσουν αρκετό στρατό. Και ο Δημοσθένης φαίνεται ότι πείστηκε να συνεχίσει τις επιχειρήσεις, μιολονότι δεν είχαν ακόμη φτάσει οι σύμμαχοί του Λοκροί, που διέθεταν στρατό από ελαφρά οπλισμένους άνδρες, δηλαδή ασκημένους στον πόλεμο με τόξα, βέλη και ακόντια, στον πόλεμο "από μακριά", όπως οι αντίπαλοί του Αιτωλοί.

Αρχικά, επιτέθηκε εναντίον του Αιγαίου, ενός αιτωλικού οικισμού κοντά στο οπιμερινό χωριό Στρούζα, και το κυρίευσε με την πρώτη έφοδο, αφού οι κάτοικοι του είχαν προλάβει να φύγουν στους γύρω λόφους. Τότε εμφανίστηκε ο κύριος όγκος του στρατού των Αιτωλών, που άρχισαν την επίθεσή τους τρέχοντας γύρω από τους λόφους και χτυπώντας από μακριά με βέλη και ακόντια. Η τακτική που χρησιμοποιούσαν ήταν απλή: όταν οι Αθηναίοι και οι σύμμαχοί τους οργανώνονταν για να επιτεθούν από κοντά, οι Αιτωλοί υποχωρούσαν και, όταν οι Αθηναίοι επέστρεφαν στις θέσεις τους, οι Αιτωλοί εξαπέλυναν πάλι την επίθεσή τους. Η μάχη ήταν ιδιαίτερα επίπονη για τους Αθηναίους, που πλέζονταν συνεχώς από τις επιθέσεις των Αιτωλών, χωρίς να μπορούν να ανταποδώσουν τα χτυπήματα που δέχονταν. Μόνο μερικοί ελαφρά οπλισμένοι Αθηναίοι ανταπέδιδαν τα βέλη των Αιτωλών. Όταν όμως σκοτώθηκε ο αρχηγός των Αθηναίων τοξοτών, επήλθε η κατάρρευση και οι Αθηναίοι με τους συμμάχους τους τράπηκαν σε φυγή. Ωστόσο, τρέχοντας σε άγνωστο ορεινό έδαφος, έχαναν τον προσανατολισμό τους και βρίσκονταν σε αδιέξοδα, σε χαράδρες και γκρεμούς. Οι Αιτωλοί, όμως, που γνώριζαν τους τόπους και ήταν γρήγοροι στο τρέξιμο, εύκολα τους πρόφταναν και τους φόνευαν. Άλλοι, που χάνονταν σε δασωμένες περιοχές, θανατώνονταν με πιο βασανιστικό τρόπο: Όταν τους αντιλαμβάνονταν οι Αιτωλοί, όνταν φωτιά γύρω γύρω και τους έκαιγαν ζωντανούς.

Οι Αθηναίοι με τους συμμάχους τους που διασώθηκαν, επέστρεψαν στον Οινεώνα της Λοκρίδας, από όπου είχαν ξεκινήσει. Οι απώλειές τους ήταν πολύ μεγάλες. Μόνο από τους Αθηναίους είχαν χάσει τη ζωή τους 120 άνδρες, και από τους συμμάχους τους πολλοί περισσότεροι. Οι νικητές Αιτωλοί τούς επέτρεψαν να πάρουν τους νεκρούς από το πεδίο της μάχης και, οι Αθηναίοι, αφού τους έθαψαν, επέτρεψαν στη Ναύπακτο, και από εκεί μπήκαν στα πλοία για τον Πειραιά. Όμως, ο στρατηγός Δημοσθένης έμεινε στη Ναύπακτο, από φόβο να αντιμετωπίσει τους Αθηναίους πολίτες, που ήταν φυσικό να του καταλογίσουν ευθύνες για την ήττα και την απώλεια τόσο μεγάλου αριθμού νέων ανδρών.

Η επιχείρηση των Αθηναίων να κατακτήσουν την Αιτωλία και, με τον τρόπο αυτό, να ελέγξουν τη Δυτική Στερεά Ελλάδα αλλά και το Ιόνιο, ήταν ίσως η μοναδική κατά την αρχαιότητα. Ως βασικός παράγοντας της αποτυχίας των Αθηναίων πρέπει να θεωρείται η διαμόρφωση του εδάφους, που δεν επέτρεπε την ανάπτυξη οργανωμένου στρατού, χωρίς να υποτιμάται και η στρατηγική, η σύμπνοια και η αποφασιστικότητα των Αιτωλών, που, βέβαια, μάχονταν για την πατρίδα τους. Η νίκη τους δείχνει ότι μεταξύ των διαφόρων φύλων της περιοχής είχαν αναπτυχθεί δεσμοί φιλίας, ένα αίσθημα ομοψυχίας και αλληλεγγύης, που αποδείχτηκε σωτήριο στη δύσκολη στιγμή. Οι Ευρυτάνες φαίνεται ότι, ως πολυπληθέστεροι, είχαν την πιο σημαντική συνεισφορά στην επιχείρηση αυτή.

Όταν βοηθάς και συμμετέχεις στο Σύνδεσμο προσφέρεις και τιμάς τον τόπο σου και το χωριό σου.

Αγαπητοί συμπατριώτες και συμπατριώτισσες,

Στο παρόν τεύχος του περιοδικού μας αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με ένα θέμα, που μπορεί σήμερα να μην απασχολεί άμεσα, αλλά δεν μπορούμε να παραβλέψουμε, ότι ίσως αύριο αφορά κάποιον δικό μας ή ακόμη και εμάς τους ίδιους. Και αυτό δεν είναι άλλο από το πρόβλημα της έλλειψης αίματος και παραγώγων αυτών, που αντιμετωπίζει η Ελλάδα.

Μάλιστα οι ποσότητες αίματος, που χρειάζεται η Χώρα μας ξεπερνούν τις 600.000 μονάδες, ενώ εκτός από τους ασθενείς και τα πολυμεταγγίζομενα άτομα, που έχουν ανάγκη για αίμα, αρκετοί είναι και οι συνάνθρωποί μας, οι οποίοι τραυματίζονται σε ατυχήματα και βρίσκονται στη δυσάρεστη θέση να ζητούν απεγνωσμένα μία μονάδα αίματος.

Και επειδή, οι Μεγαλοχωρίτες, διακρινόμαστε για την ευαισθησία μας απέναντι στα κοινωνικά προβλήματα, καιρός είναι να ευαισθητοποιηθούμε και απέναντι σε αυτό το πρόβλημα και να προσφέρουμε στους συνάνθρωπους μας, που το έχουν ανάγκη. Κάποιοι θα αναρωτηθούν πώς θα το επιτύχουμε αυτό.

Ομάδα εθελοντών αιμοδοτών

Η απάντηση είναι απλή και δεν είναι άλλη από το να γίνουμε και εμείς οι ίδιοι εθελοντές αιμοδότες δημιουργώντας μάλιστα τη δική μας ομάδα εθελοντών αιμοδοτών.

Όπως μας εξηγεί ο Πρόεδρος του Πανελλήνιου Συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Άλληλεγγύης κ. Σπύρος Γραμμένος μιλώντας στο περιοδικό μας, η δημιουργία ομάδας εθελοντών αιμοδοτών μπορεί να φανεί ιδιαίτερα χρήσιμη και να σώσει τη ζωή κάποιου συνανθρώπου μας.

"Το αίμα, ούτε παράγεται, ούτε αγοράζεται. Μόνο προσφέρεται και είναι ζήτημα ζωής και γι' αυτό ας προσφέρουμε, αυτό το πολύτιμο αγαθό στους συνανθρώπους μας, που το έχουν ανάγκη, βγάζοντάς τους από την πραγματικά δύσκολη θέση. Και προς την κατεύθυνση αυτή μπορεί να συμβάλει στο μέγιστο βαθμό η ύπαρξη μίας ομάδας εθελοντών αιμοδοτών, που μπορεί στην κυριολεξία να σώσει τη ζωή κάποιου μέλους της σε περίπτωση ανάγκης" αναφέρει χαρακτηριστικά.

Τι είναι όμως η ομάδα εθελοντών αιμοδοτών;

Απαντώντας στο ερώτημά μας αυτό ο κ. Γραμμένος επισημαίνει, ότι πρόκειται για ένα σύνολο ατόμων, που διεξάγουν σε τακτά χρονικά διαστήματα εθελοντικές αιμοδοσίες, έχοντας ως στόχο τη μείωση των ελλείψεων σε αίμα, που αντιμετωπίζει η χώρα μας, αλλά και τη διευκόλυνση σε εύρεση αίματος για τα μέλη της ομάδας σε περίπτωση, που υπάρχει ανάγκες" και προσθέτει, ότι "ομάδες αίματος έχουν δημιουργηθεί σε Δημόσιες Υπηρεσίες, Οργανισμούς, Τράπεζες, Δήμους, Ενορίες, σχολεία πολιτιστικούς συλλόγους, συνδικαλιστικούς φορείς κλπ.".

Δίνοντας μάλιστα περισσότερες πληροφορίες για τις ομάδες αυτές αναφέρει μεταξύ άλλων, ότι αν τα μέλη της ομάδας, που θα αιμοδοτήσουν είναι κάτω από είκοσι, τότε τα μέλη πηγαίνουν στο Νοσοκομείο, που συνεργάζονται και αιμοδοτούν εκεί, αν είναι περισσότερα το Νοσοκομείο στέλνει την κινητή μονάδα αιμοδοσίας στο χώρο της ομάδας, ενώ τα μέλη της Ομάδας μπορούν να αιμοδοτήσουν και μεμονωμένα σε άλλα Νοσοκομεία και Επαρχίας για λογαριασμό της.

Επίσης, όπως αναφέρει, στο νοσοκομείο, που έχει συνεργασία η Ομάδα τηρείται βιβλίο με την κατάθεση των μονάδων, με την κατάθεση των μονάδων που έχει προσφέρει, ενώ δύο άτομα που θα είναι υπεύθυνοι της ομάδας και μόνο αυτοί θα έχουν επικοινωνία και συνδιαλλαγή με την Αιμοδοσία, η οποία έχει υποχρέωση να καλύπτει τα μέλη και τους συγγενείς αυτών Πανελλαδικά, μόνο κατόπιν ζήτησης των υπευθύνων και μόνο.

Επισημαίνει, όμως ότι το αίμα που θα ζητηθεί για κάλυψη δεν πρέπει να ξεπέρασε το 70% του προσφερόμενου αίματος.

Μάλιστα ο κ. Γραμμένος μας υποσχέθηκε, ότι θα είναι αρωγός ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εθελο-

ντών Αιμοδοτών Υπουργείου Υγείας και κοινωνικής, Άλληλεγγύης σε κάθε προσπάθειά μας, ενώ μας εξέφρασε την επιθυμία το Μεγάλο Χωριό να αποτελέσει προορισμό της σκυταλοδρομίας μοτοσικλετιστών Ελλάδος, που διοργανώνει ο Σύλλογος σε συνεργασία με λέσχες μοτοσικλετιστών για τη διάδοση των μηνύματος της εθελοντικής αιμοδοσίας σε περιοχές όλης της Χώρας.

Και κλείνοντας μας κάλεσε να συμμετάσχουμε και εμείς οι Μεγαλοχωρίτες να γίνουμε εθελοντές και να βοηθήσουμε στη διάδοση των μηνύματος της εθελοντικής αιμοδοσίας.

"Για να επιτευχθεί αυτό δεν αρκούν τα λόγια. Χρειάζεται δουλειά αρκετή από όλους μας. Γιατί δύο μας πρέπει να βοηθήσουμε προς την επίτευξη του στόχου αυτού" τόνισε καταλήγοντας.

Αιμοδοσία - Πράξη ανθρωπιάς και πολιτισμού

Το ατύχημα έγινε. Ο τραυματίας είναι ήδη στο χειρουργείο του νοσοκομείου. Συγγενείς, φίλοι περιμένουν με αγωνία το αποτέλεσμα, και αμέσως προκύπτει η ανάγκη παροχής αίματος στον τραυματία. Ευτυχώς που κάποιοι απ' αυτούς ήταν αιμοδότες και λύθηκε το πρόβλημα.

Εκτός από το οξύ πάρα πάνω πρόβλημα, υπάρχει και το χρόνιο, όπως χρόνιοι νεφροπαθείς, παιδιά με μεσογειακή αναμμία και άλλες χρόνιες πολυμεταγγιζόμενες ομάδες ανθρώπων.

Δείγμα πολιτισμού και ανθρωπιάς σε μια σύγχρονη κοινωνία είναι η πράξη της εθελοντικής αιμοδοσίας. Η πράξη αυτή είναι κατ' αρχήν ανώδυνη, σύντομη, χωρίς επιπτώσεις για τον δότη, αλλά ζωτικής σημασίας για τον λήπτη. Καθένας λοιπόν μπορεί να δώσει αίμα από την ηλικία των 18 ετών και μέχρι και αυτή των 60, εφόσον δεν υπάρχουν σαφείς λόγοι υγείας, όπως υπέρταση, σακχ.

. διαβήτης και πολλά άλλα χρόνια νοοήματα.

Την άριστη αυτή πρωτοβουλία του συλλόγου μας πρέπει να τη στηρίξουμε με κάθε τρόπο.

Ας γίνουμε λοιπόν όσο περισσότεροι μπορούμε αιμοδότες στην υπό σύσταση Τράπεζα Αίματος.

Με αυτόν τον τρόπο θα δείξουμε τα αποθέματα ψυχής και ανθρωπιάς στις δύσκολες στιγμές που ίσως κάποιοι από μας αντιμετωπίσουν.

Ντούμας Ι. Χαράλαμπος

Ιατρός Παθολόγος

Δ/ντής Κ.Υ Αίγινας

Άρθρο

ΠΑΡΑΘΕΤΟΥΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΜΕ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

Η εθελοντική αιμοδοσία

Άρθρο του Δημητρίου Χρ. Καπαδόχου

Η σημασία της αιμοδοσίας στην ιατρική είναι τόσο γνωστή, ώστε πιστεύουμε, ότι είναι περιττό να αναφερθούμε διεξοδικά.

Σε πολλές περιπτώσεις σοβαρών τραυματισμών, εγχειρίσεων, αιμορραγιών κλπ, που ο οργανισμός χάνει πολύ αίμα, είναι απαραίτητο να γίνει στον ασθενή μετάγγιση αίματος, γιατί η αναπλήρωση του χαμένου αίματος, μόνον με αίμα μπορεί να γίνει. Ανακύπτει, λοιπόν, η άμεση ανάγκη να βρεθεί ο αιμοδότης, που θα προσφέρει το αίμα του, για να σωθεί ο συνάνθρωπός του, που κινδυνεύει.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, που οι ανάγκες είναι αυξημένες, όπως σε θεομηνίες, καταστροφές,

τροχαία κ.ά., αλλά και σε κάθε περίπτωση, που δεν είναι εύκολη η άμεση εξεύρεση αιμοδότου που να ανήκει και στην ίδια ομάδα αίματος, λειτουργούν οι "τράπεζες αίματος", όπου διατηρείται το αίμα, που έδωσαν προηγουμένως αιμοδότες, έτοιμο προς μετάγγιση. Έτσι, η αιμοδοσία, ως κοινωνική λειτουργία, μπορεί να δρα αυτόματα, ανεξάρτητα από τις συγκεκριμένες περιστάσεις, για να υπάρχει πάντα αίμα, όπου είναι οι ανάγκες χρησιμοποιήσεως του πάντα μεγαλύτερες από την προσφορά.

Είδη αιμοδοσιών

Υπάρχουν διαφόρων ειδών αιμοδοσίες. Η προσφορά αίματος σε συγγενείς, οικείο ή φίλο, που βρίσκεται κάθε φορά σε ανάγκη. Όμως πάνω απ' όλες τις μορφές της είναι η εθελοντική αιμοδοσία, που γίνεται από ηθικό καθήκον προς τον άγνωστο και ανώνυμο συνάνθρωπό μας, που πάσχει ή για συγκεκριμένες περιστάσεις, ιδίως θεομηνίες, είτε το συνηθέστερο, περιοδικά, για εναποθήκευση.

Δεν νομίζουμε ότι πρέπει να επιμείνουμε στο γεγονός ότι άπειρη είναι η ηθική και κοινωνική αξία της εθελοντικής αιμοδοσίας προσώπων, που μπορούν να δίνουν περιοδικά αίμα για τις ανάγκες απόρων πασχόντων. Οποιαδήποτε προσφορά ανθρώπων προς άνθρωπο έχει την ηθική της αξία. Καμία όμως δεν μπορεί να συγκριθεί σε ποιότητα με την προσφορά αίματος. Η έμπρακτη χριστιανική αγάπη είναι η εθελοντική προσφορά για τον συνάνθρωπο λίγου αίματος.

Η οργάνωση της εθελοντικής αιμοδοσίας, με την προσέλευση εθελοντών αιμοδοτών και τη συστηματική προσφορά αίματος είναι από τις πιο υψηλές και ευγενικές λειτουργίες, που μια κοινωνία πρέπει να οργανώνει και να φροντίζει για την πρόσδοτή της. γιατί πέρα από τις πρακτικές ανάγκες, που καλύπτει η αιμοδοσία αυτή προάγει τα ήθη και εξυψώνει τον άνθρωπο. Είναι η έμπρακτη εκδήλωση αισθημάτων φιλαλληλίας και αγάπης και η εφαρμογή των πιο υψηλών χριστιανικών αρετών.

Ιστορική αναδρομή

Πρέπει όμως να κάνουμε μία σύντομη ιστορική αναδρομή για την οργάνωση της αιμοδοσίας στην πατρίδα μας. Την οργάνωση της ανέλαβε το 1935 ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός. Η συμβολή του στον τομέα αυτό ήταν πρωτοπόρα. Μέχρι τον πόλεμο 1940-1941 η οργάνωση στον τομέα εθελοντών αιμοδοτών βρισκόταν σε υποτυπώδη κατάσταση. Με τον πόλεμο και τις μεγάλες ανάγκες, που ο πόλεμος δημιούργησε, αναζωπυρώθηκε η εθελοντική αιμοδοσία, για τη σωτηρία των τραυματιών. Όπως ήταν φυσικό, η εθελοντική αιμοδοσία σημείωσε ύφεση και σχεδόν εξαφανίστηκε, με την κατοχή λόγω των δυσμενών όρων διατροφής. Μετά την απελευθέρωση άρχισε και πάλι να δημιουργείται σχετική κίνηση. Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός ίδρυσε κέντρα αιμοδοσίας και εκτός των Αθηνών και οργάνωσε τράπεζες αίματος. Επιπλέον οργάνων εξορμήσεις αιμοδοσίας με διαφώτιση του κοινού. Στις εξορμήσεις αυτές βοήθησαν πολύ οι Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας. Παρά τις συστηματικές όμως προσπάθειες του Ε.Ε.Σ. και την επαινετή αύξηση των εθελοντών τα αποτελέσματα δεν ήταν ικανοποιητικά. Οφείλουμε όμως να παρατηρήσουμε, ότι τα τελευταία χρόνια ιδρύθηκε κρατική υπηρεσία αιμοδοσίας, που υπάγεται στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και συνέστησε και "Τράπεζες αίματος" σχεδόν, το σχεδόν θέλει να δικαιολογήσει τις ελάχιστες εξαιρέσεις, στα κρατικά νοσοκομεία. Επιπλέον στο ανωτέρω Υπουργείο έχει ιδρυθεί ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που επιτελεί τεράστιο έργο, οργανώνει εξορμήσεις, διαφωτίζει το κοινό και προβάλει την ιδέα και σημασία της εθελοντικής αιμοδοσίας. Η πρόοδος στον τομέα αυτό είναι σημαντική. Χρειάζεται ακόμα όμως πολλή δουλειά. Έργο όλων μας είναι να προπαγανδίσουμε την ηθική και κοινωνική αξία της εθελοντικής αιμοδοσίας και να διαφωτίσουμε τους ανθρώπους, που μπορούν να προσφέ-

ρουν αίμα, ότι η περιοδική προσφορά αίματος, όχι μονάχα δεν βλάπτει, μα πολλές φορές ωφελεί τον οργανισμό. Ένας υγιής άνθρωπος πάνω από 18 χρονών, που δεν πάσχει από αναιμία, υπόταση ή άλλες ειδικές ασθένειες, μπορεί να προσφέρει ακίνδυνα κάθε τρεις μήνες 300 γραμμάρια αίματος.

Ψυχική ευφορία και χαρά

Υπήρξα για είκοσι χρόνια εθελοντής αιμοδότης και σας. Βεβαιώνω πως η ψυχική ευφορία και η χαρά, που αισθάνεσαι μετά την αιμοδοσία, δεν μπορεί με τίποτα να συγκριθεί. Γιατί είναι μια προσφορά ζωής στον ανώνυμο συνάνθρωπο μας, που σε ορισμένη απρόβλεπτη στιγμή θα χρειαστεί το ζωογόνο υγρό, ίσως για να επιζήσει. Είναι μια προσφορά βαθύτατα ανθρώπινη και πραγματικά χριστιανική.

Νομίζω ότι κλείνοντας το μικρό αυτό σημείωμα για την εθελοντική αιμοδοσία, μαζί με τις ευχές για υγεία και πρόοδο και ατομική και οικογενειακή για το νέο έτος 2008, ας γίνει καθήκον όλων μας να εργαστούμε κατά δύναμη, ώστε η ευγενική και υψηλή αυτή κοινωνική λειτουργία να αναπτυχθεί, να προοδεύσει και η πατρίδα μας να γίνει αυτάρκης με εθελοντικό αίμα στις ανάγκες των συνανθρώπων μας.

Ο Δημήτρης Χρ. Καπάδοχος είναι Φιλόλογος, Ιστορικός, ερευνητής καθηγητής, Δρ. Νομικής Σχολής της Ιστορίας του Δικαίου.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2008

Δημιουργούμε τη δική μας Τράπεζα Αίματος
με την ελπίδα να μας βοηθήσετε και την ΕΥΧΗ
«ΜΗΝ ΜΑΣ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ»
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
«Η Αγία Παρασκευή»

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΨΗΦΙΔΕΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Του Ανάργυρου -Γιάννη Δ. Μαυρομύτη

I

Βόρεια της Στυλίδας και σε λίγη απόσταση απ' αυτή (6,5 χλμ. περίπου) βρίσκεται το χωριό Νεράιδα. Το χωριό αυτό κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας ήταν Τσιφλίκι τουρκών γαιοκτημόνων, με τελευταίο τον Σελημηνί αγά. Μετά την απελευθέρωση ο Καποδιστριας έφερε στην περιοχή της Φθιώτιδας πλούσιους ομογενείς του εξωτερικού για ν' αγοράσουν αυτά τα τοιφλίκια, με σκοπό να μην μείνει κανένας τούρκος στην περιοχή, πράγμα που έγινε.

Το τσιφλίκι -χωριό Νεράιδα το αγόρασε κάποιος Χαϊδόπουλος, κι ύστερα από αυτόν οι άλλοι. Αυτά κατά το διάστημα 1832-1842.

Στα 1857 ο Παππα-Ιωάννης Παπαδογεωργίου και η θυγατέρα του Βασίλω "... κάτοικοι Τρανού Χωρίου της Ευρυτανίας...", φέρονται ως κύριοι μισού από τα είκοσι μερίδια, στα οποία διαιρέθηκε, κατά την τελευταία αγοραπωλησία. Ο παπα Ιωάννης και η θυγατέρα του Βασίλω πουλάνε το μερίδιό τους στις 26 Ιουνίου 1857 σε κάποιον Ιωάννη Σκρέκα, αντί 800 δραχμών Η αγοραπωλησία αυτή απέκτησε νόμιμο κύρος με την σύνταξη σχετικού συμβολαίου από τον συμβολαιογράφο Λαμίας Αλεξανδρο Χατζίσκο. Από την πώληση αυτή εξαιρέθηκαν "... τα εισοδήματα του τρέχοντος έτους, ήτοι οι σίτοι, αραβόσιτοι και λοιπά τα οποία, ανήκουν στον Δημ. Τραγανό και τους κολύγους του...".

Από άλλο συμβολαιογραφικό έγγραφο, που συντάχθηκε ύστερα από 5 μήνες, προκύπτει ότι ο Παπα-Ιωάννης πούλησε και άλλο κομμάτι από άλλο μερίδιό του στους κατοίκους της Νεράιδας, οι οποίοι του χρωστούσαν χρήματα και από "λειβαδιάτικα", ενοίκια δηλαδή από μίσθωση λιβαδιού του. Για την είσπραξη αυτών των χρημάτων, εξουσιοδοτεί, με άλλη συμβολαιογραφική πράξη τον ίδιο παραπάνω συμβολαιογράφο, τον Αντώνιο Στεργιόπουλο, Λαμιώτη έμπορο.

Για τον Παπα-Ιωάννη Παπαδογεωργίου και τον πατέρα του Παπα -Γεώργιο, ιερέα προφανώς κι αυτόν, ουδέν αναφέρεται στη μελέτη του + πρ. Κων/νου Βαστάκη, "Η ιερατική διαδοχή στο Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας. Από τα μέσα του 18ου αιώνα μέχρι των ημερών μας". Εκδ. Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή", Αθήνα, 1993, την οποία είχε την ευγενική καλοσύνη να μου στείλει και για την αποστολή αυτού και άλλων βιβλίων των ευχαριστών θερμώς. Ευχαριστώ και από τη θέση αυτή τον Προϊστάμενο ΓΑΚ Φθιώτιδος κ. Δημήτρη Νάτσιο και τον Ερευνητή κ. Γιώργο Δημητρίου για την βοήθειά τους.

Ισως, ο Παπά -Ιωάννης Παπαδογεωργίου να μην λειτουργούσε στο Μεγάλο Χωριό, αλλά κάπου αλλού, πιθανόν στη Φθιώτιδα. Παραθέτουμε τα κείμενα των συμβολαίων σε πρώτη γραφή και σε μεταγραφή.

Πηγές βοηθήματα

1. Ι. Ε. Μακρής. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς των χωριών της επαρχίας Ζητουνίου. π. Φθιωτικά Χρονικά, τ. 19, Λαμία 1998.
2. Ίδιο Το ιδιοκτησιακό καθεστώς των χωριών της επαρχίας Ζητουνίου κατά τα πρώτα μεταπελευθερωτικά χρόνια (1833-1840 μ.Χ. περίπου), σύμφωνα με τα πρακτικά της Μικτής Ελληνοτουρκικής Δικαστικής Επιτροπής. Πρακτικά 1ου Συνεδρίου Φθιωτικής Ιστορίας, 3-4 Νοεμ. 2001, Λαμία, 2002, τ'Α'.
3. Βαρβάρα Δ. Νάτσιου. Τουρκικά χοτζέτια 1832-1842. π. Φθιωτικά χρονικά, τ. 25, Λαμία 2004.
4. Αρχείο συμβολαιογράφου Αλεξ. Χατζίσκου ΓΑΚ-ΓΑΚ Ν. Φθιώτιδας.

II

Όταν οι Βαυαροί του Όθωνα θέλησαν να δημιουργήσουν τακτικό Εθνικό Στρατό, διέλυσαν τα ημιτακτικά στρατιωτικά σώματα που συνέστησε ο Καποδίστριας και αποτελούνταν από παλιούς αγωνιστές του 1821, κατασκεύασαν μια στρατιωτική μηχανή, κατασταλτικό χαρακτήρα, που την επάνδρωναν, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, Βαυαροί... " (Π. Φύκας).-

Με τον νόμο "περί απογραφής" της 28-11/10-12-1837 και του διατάγματος της 18/20-1-1838, μπήκαν οι βάσεις για τη δημιουργία, οργάνωση και λειτουργία τακτικού στρατού. Ο παραπάνω νόμος (άρθρο 15) και το διάταγμα (άρθρο 41), προέβλεπαν, εκτός των άλλων, και την αντικατάσταση στρατευσίμων. Δηλαδή: οι στρατεύσιμοι ήταν πάντα περισσότεροι από τους αναγκαιούντες για την τετραετή θητεία, και γι' αυτό, οι τοπικές δημοτικές αρχές διενεργούσαν κλήρωση από την οποία κληρώνονταν τα ονόματα των υποχρέων να υπηρετήσουν, μέχρι να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος αριθμός. Έτσι προέκυψε και η λέξη κληρωτός, που την λέμε και σήμερα, χωρίς οι περισσότεροι να ξέρουμε την προέλευση και τη σημασία της. Οι διατάξεις που προαναφέραμε για την αντικατάσταση στρατευσίμων, όριζαν ότι "κάθε υποχρεωμένος να υπηρετήσει στρατιωτικός, έχει το δικαίωμα δι' αντικαταστάσεως άλλου ν' απαλλαχθεί της υποχρεώσεως του", και "Η αντικατάστασις ενεργείται δια συμφωνητικού δρομολογουμένου μεταξύ του αντικαταστατίνοντος και του αντικαταστατινού". Αυτές οι διατάξεις, οι οποίες ήταν ευνοϊκές για τους "έχοντες" και δυσμενείς για τους "μη έχοντες", που ήταν και η πλειοψηφία του ελληνικού λαού, ισχυσαν επί δεκαετίες.

Στις 27-11-1869, ο Μεγαλοχωρίτης Κώστας Κατσιγιάννης, έχει ένα γνιό, τον Ιωάννη, 19 χρονών, ο οποίος κληρώθηκε να εκπληρώσει την υποχρεωτική στρατιωτική του θητεία. Έχοντας οικονομική ευχέρεια, θέλησε ν' απαλλάξει το γνιό του από την υποχρέωση, αφού ο νόμος το επέτρεπε.

Κατέβηκε, λοιπόν, στη Λαμία, αναζήτησε και βρήκε αντικαταστάτη τον εν ενεργείᾳ δεκανέα του ζου πεζικού τάγματος, που έδρευε στη Λαμία, Κωνταντίνο Κατσαούνη, με τον οποίο συμφώνησε για την αντικατάσταση. Πήγαν, λοιπόν, στον συμβολαιογράφο Λαμίας Ανδρέα Τουρτουρή και επισύναψαν συμβολαιογραφική πράξη, σύμφωνα με την οποία, ο Κων. Κατσαούνης δέχεται να υπηρετήσει αντί του Ιωάννου Κων. Κατσιγιάννη, τρία έτη εν ενεργείᾳ και τρία εν εφεδρείᾳ, αντί του ποσού των 550 δραχ., από το οποίο τις 250 δραχ. Θα έπαιρνε προκαταβολή και τις υπόλοιπες 300 ύστερα από ένα χρόνο και 1 ημέρα από κατατάξεως του στον στρατό, κ.λπ. Φυσικά, επειδή υπήρχε ο κίνδυνος να δραπετεύσει ο Κατσαούνης, αφού πήρε την προκαταβολή, έβαλε εγγυητή, γιατί, στην περίπτωση αυτή, ο Ιω. Κατσιγιάννης, "κληρούχος", θα πρέπει να παρουσιαστεί και να υπηρετήσει τη θητεία του. Άλλα, και ο Κ. Κατσαούνης βάζει άλλον εγγυητή, ο οποίος, σε περίπτωση δραπέτευσή του, να επιστρέψει στον Κατσιγιάννη τα χρήματα της προκαταβολής.

Ο Κατσαούνης υπηρετεί την θητεία του Κατσιγιάννη κανονικά, και έχοντας λαμβάνει τις υπόλοιπες 300 δραχ., τις παίρνει από τον εγγυητή του, τον οποίο εξουσιοδοτεί να εισπράξει το ποσόν αυτό από τον Κατσιγιάννη. (9 Μαρτίου 1870)- Συμβολαιογράφος αυτή τη φορά είναι ο Αθαν. Κατσαούνης.

Από το τρίτο συμβόλαιο της ενότητας αυτής, η οποία πλέκει τον ιστό μιας μικρής- και ίσως ενδιαφέρουσας - ιστοριούλας, προκύπτει ότι, και οι δύο συμβαλλόμενοι τίμησαν το λόγο τους. Ο εκδοχέας του δικαιώματος του Κατσαούνη, Κουβελόπουλος, παρουσιάστηκε στον παραπάνω συμβολαιογράφο Αθαν. Κουνούπη, και δήλωσε ότι εισέπραξε από τον Κατσιγιάννη τις οφειλόμενες υπόλοιπες 300 δραχμές.

Πηγές - Βιοθήματα

1. Περικλής Κ. Φύκας. Ο θεσμός της αντικατάστασης στρατευσίμων (Η περίπτωση της ακριτικής Φθιώτιδας). π. Φθιωτικά Χρονικά, τ. 26, Λαμία, 2005.

2. Μητρώον Αρρένων του Δήμου Καρπενησίου. Καταρπισθέν εν έτει 1878, ανατυπωθέν εν έτει 1885, Εν Αθήναις ... 1887.
3. ΓΑΚ-ΓΑΚ. Ν. Φθιώτιδας. Αρχείο συμβολαιογράφου Α. Τουρτούρη.
4. ΓΑΚ-ΓΑΚ Ν. Φθιώτιδας. Αρχείο συμβολαιογράφου Αθ. Κουνούπη.

III

Γνωστό απ' τα παλιά το επιχειρηματικό πνεύμα των Μεγαλοχωριτών. Κ/πολη, ΗΠΑ και όπου αλλού στο εξωτερικό και στον Ελλαδικό χώρο.

Στη Λαμία, στα 1881, ο Ταξιάρχης Συψόπουλος (προφανώς Σύψας, πολλοί συνήθιζαν να προθέτουν στο επώνυμό τους την κατάληξη - όπουλος), από το Μεγάλο Χωριό Καρπενησίου, διαμένει στη Λαμία, όπου ασκεί το επάγγελμα του ξενοδόχου. Έχοντας κάποια χρήματα, συνεταιρίζεται με τον Λαμιώτη κτηματία και επιχειρηματία Σπύρο Κωσταλεξιώτη και συνιστούν ομόρρυθμη εμπορική εταιρεία με την επωνυμία "Σπύρος Κωσταλεξιώτης και Συντροφία".

Η εταιρεία αυτή, με έδρα τη Λαμία, ετήσιας διάρκειας, έχει ως αντικείμενο την αγορά χόρτου και κριθαριού και την πώληση των ειδών αυτών. Υποθέτω ότι, το παντός είδους χόρτο και το κριθάρι, που παρήγε αάφθονο ο Λαμιώτης κάμπος, προορίζονταν για τον εφοδιασμό των χανιών της περιοχής του Καρπενησίου, της οποίας η παραγωγή σε αγροτικά προϊόντα ήταν οριακή, μόλις επαρκούσε, δηλαδή, για την κάλυψη των αναγκών των ντόπιων παραγωγών. Το αρχικό κεφάλαιο ήταν 3.000 δραχ., ποσό αρκετά μεγάλο για τα οικονομικά μέτρα της εποχής. Στο εταιρικό συμφωνητικό συμπεριλαμβάνεται και η διαχείριση ενός ξενοδοχείου στη Λαμία, το οποίο έχει ενοικιάσει ο Κωσταλεξιώτης, αλλά θα εργάζονται και οι δύο σ' αυτό, μοιραζόμενοι τα κέρδη και τις τυχόν ζημίες. Ο δεύτερος των συμβαλλομένων Ταξιάρχης Συψόπουλος δεν θα μπορεί να απουσιάζει περισσότερο από 15 ημέρες το χρόνο, χωρίς να γίνεται μνεία πόσες ημέρες θα μπορεί να απουσιάζει ο Κωσταλεξιώτης, προφανώς όσες θέλει - Βλέπετε, αυτός είχε το "πάνω χέρι"....

Πηγές βοηθήματα

- 1) ΓΑΚ, ΓΑΚ Ν. Φθιώτιδας, Αρχείο συμβολαιογράφου Ι.Κ. Καϊλάνη.
- 2) Π.Κ. Βλάχος, Τα χάνια της Ευρυτανίας. Πρακτικά Γ' Ευρυτανικού Επιστημον. Συνεδρίου της Εταιρείας Ευρυτάνων Επιστημόνων, Καρπενήσι 17-19/5/1996, "Μνημεία και φυσικό περιβάλλον της Ευρυτανίας, Αθήνα, 2000.

IV

Ο Κώστας Κυρίτσης από το Τρανό Χωριό είναι συνταξιούχος και πάίρνει μηνιαία σύνταξη 17 δραχ. και 68 λεπτά. Χρωστάει, όμως στον Γεώργιο Μπαλτόπουλο, από το χωριό Μουσταφάμπεη (σημ. Ηράκλεια) Φθιώτιδας χρηματικό ποσό, όσο και η σύνταξή του τριών μηνών.

Εκχωρεί, λοιπόν, με συμβολαιογραφική πράξη του συμβολαιογράφου Λαμίας Ανδρέα Τουρτούρη, το δικαίωμα λήψης της σύνταξής του, από το Ταμείο Ευρυτανίας, στον δανειστή του Μπαλτόπουλο. Σε περίπτωση δε κατά την οποίαν ο "εκδοχεύς" Μπαλτόπουλος δεν μπορέσει να λάβει, για οποιοδήποτε λόγο, εγκαίρως το χρωστούμενο ποσόν, ο Κυρίτσης επιβαρύνεται με τόκο 4% μηνιαίως.

Στο Αρχείο του Τουρτούρη δεν υπάρχει εξοφλητική συμβολαιογραφική πράξη. πιθανόν να έγινε σε άλλον συμβολαιογράφο, από τους πολλούς που διέθετε εκείνη την εποχή η Λαμία.

Πηγές, βοηθήματα

1. Γιώργος Δημητρίου. Πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά και οικισμοί στη Φθιώτιδα (13ος - 20ος αι.) π. Φθιωτικά Χρονικά, τ. 27, Λαμία, 2006.

2. ΓΑΚ-ΓΑΚ Ν. Φθιώτιδας, Αρχείο συμβολαιογράφου Ανδρ. Τουρτούρη.
 3. Δ. Θ. Νάτσιος, Δικηγόροι και Δικηγορικός Σύλλογος Λαμίας (1833-2003) Λαμία, 2004, σ. 151-154.

V

Κι άλλος Μεγαλοχωρίτης βρίσκεται προσωρινά στη Λαμία. Πρόκειται για τον Ιωάννη Γεωρ. Μπακούλα (γεν. 1838, ο πατέρας του το 1808), ο οποίος, εν όψει, προφανώς, επικειμένων δικαστικών αγώνων, εξουσιοδοτεί τον συγχωριανό του Νικόλαο Ι. Χατζόπουλο (γεν. 1830) και τον Λαμιώτη "δημογραμματέα" Τηλέμαχο Κουτροβέλη, να τον εκπροσωπούν, καθένας χωριστά ή και οι δύο μαζί,. "ενώπιον πάσης αρχής και παντός δικαστηρίου του κράτους επί πάσης υφισταμένης και μελλούσης διαφοράς και υποθέσεώς του....", αλλά και να ασκούν διαχειριστικές πράξεις (αγορές ακινήτων, ενοικιάσεις ακινήτων του κ.λπ. και να προστατεύουν την περιουσία του προσφεύγοντας σε δημόσιες αρχές.

Η εξουσιοδοτική αυτή πράξη συντάχθηκε στις 5 Απριλίου του έτους 1886 από τον συμβολαιογράφο Λαμίας Παναγ. Μαυρίκα.

Πηγές-βοηθήματα

π. Φωνή του Μεγ. Χωριού, τεύχ. 115 6/2000. Εκλογικός Κατάλογος Δήμου Καρπενησίου 1856.
 ΓΑΚ-ΓΑΚ Ν. Φθιώτιδας Αρχείο συμβολαιογράφου Π. Μαυρίκα.

Αντί προλόγου:

Από τα ΓΑΚ-ΓΑΚ - Αρχεία Ν. Φθιώτιδας, αντλήσαμε αυτές τις μικρές, καθημερινές, ανθρώπινες πράξεις, που αφορούν σε Μεγαλοχωρίτες του προπερασμένου 19ο αιώνα. Μέσα από τα δημοσιευόμενα συμβόλαια μπορεί κάποιος να συντάξει χρήσιμα ιστορικά στοιχεία, οικογενειακά (δημογραφικά), οικονομικά κ.λπ.

Διατηρήσαμε την ορθογραφία των πρωτοτύπων, και όπου στα απόγραφα (καθαρογραφημένα) κείμενα υπάρχει η ένδειξη [   ], σημαίνει ότι η λέξη ή οι λέξεις είναι δυσανάγνωστες.

**ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ
ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ**

Τηλέφωνα συννενόησης: 22370 41502 ή 6934 360406

* * *

ΗΜΕΡΕΣ - ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
 Παρασκευή - Σάββατο - Κυριακή και αργίες
 10.30 - 14.00 από 1/10 έως 31/5
 10.00 - 14.00 και 18.00 - 20.00 από 1/6 έως 30/9

ΠΩΣ ΕΙΔΑΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ, ΑΠΟ ΤΟΝ ELGIN, ΠΕΡΙΗΓΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΕΚΕΙΝΗΣ

Τα έργα της Ακρόπολης, που η υψηλή διάνοια του Περικλή ανέθεσε στον Φειδία και τον Ικτίνο να τα φιλοτεχνήσουν, έργα που αντιστάθηκαν για είκοσι δύο αιώνες στη φθορά του χρόνου, σώθηκαν από την αρπακτικότητα των Ρωμαίων, την καταστροφική μανία των εικονομάχων, τη λαιμαργία των Βενετών, τη βαρβαρότητα των Τούρκων, έμελλε να καταστραφούν από το Λόρδο Elgin και τους πολιτισμένους Αγγλους πάτρωνές του.

Η ιστορία της λεηλασίας της Ακρόπολης από τα συνεργεία του Ιταλού ζωγράφου O.B. Lusiferi¹, που ανέλαβε τη διεύθυνση των επιχειρήσεων από τον Elgin, το ναυάγιο του καραβιού "Μέδουσα" στα Κύθηρα, η ανέλκυση των γλυπτών, η μεταφορά τους στην Αγγλία, μετά από τρία χρόνια περιπετειών και η αγορά τους από το Βρετανικό Μουσείο είναι γνωστά.

Η βουλιμία των αρχαιοφύλων της Ευρώπης έγινε αρχαιοσυλλεκτική μανία και πηγή εσόδων για αρχαιογνώστες περιηγητές της εποχής. Η Ελλάδα αποτελούσε τη χώρα των θησαυρών! Έπρεπε λοιπόν να βρεθούν δικαιολογίες για τη μεταφορά των αρχαίων μνημείων σε άλλες χώρες. Βασικές δικαιολογίες, για τους αρχαιοσυλλέκτες, ήταν η δήθεν αποξένωση των Ελλήνων χριστιανών από τα αρχαία μνημεία και η προφύλαξή τους από τους βάρβαρους Τούρκους.

Τις δικαιολογίες αυτές τις χαρακτηρίζουν ψεύτικες και ύπουλες οι μαρτυρίες περιηγητών της εποχής εκείνης και επιπλέον παραθέτουν και άλλους λόγους για τους οποίους δεν έπρεπε να μετακινηθούν τα αρχαία μνημεία.

Παρακάτω παραθέτω μαρτυρίες περιηγητών - κυρίως Αγγλων. Οι μαρτυρίες αυτές είναι ούγχρονες ή πολύ κοντινές στα γεγονότα, αυθόρυμπτες και με ημερολογιακά στοιχεία, δηλαδή είναι έγκυρες μαρτυρίες.

Την κατεδάφιση του Παρθενώνα παρακολούθησε ο Άγγλος περιηγητής και αρχαιοσυλλέκτης Edward Dodwell. Στο χρονικό του γράφει:

"Δεν υπήρξε περιηγητής που είδε τους ναούς πριν και μετά την κατερεύπωσή τους και δεν έσπευσε να εκφράσει τη θλίψη του. Δεν διστάζω να βεβαιώσω ότι όλοι οι Αθηναίοι αναστατώθηκαν από την καταστροφή. Ακόμα και οι Τούρκοι κατέκριναν ανοιχτά το Σουλτάνο για τη χορήγηση της άδειας. Βρισκόμουν τότε επιπλέον και είχα την ευκαιρία να παρατηρήσω και να συμμεριστώ την αγανάκτηση που προκάλεσε η λεηλασία των μνημείων".

Για τον ισχυρισμό ότι ο Elgin έσωσε τα γλυπτά από τους Τούρκους γράφει: "Τον Παρθενώνα τον θεωρούσαν σεβαστό μνημείο όχι μόνο οι Έλληνες αλλά και οι Τούρκοι".

Άλλος Αγγλός περιηγητής ο E.D. Clarke, αρχαιοσυλλέκτης² και αυτός, γράφει για την καταστροφή:

"Κοιτάζοντας ψηλά είδαμε με θλίψη το χάσμα που δημιουργήθηκε από την πτώση. Αυτό το κενό δε θα μπορέσουν να το καλύψουν ποτέ πια όλοι οι πρεσβευτές της γης με όλους τους μονάρχες που εκπροσωπούν και με όλα τα πλούτη και τους σοφούς που έχουν στη διάθεσή τους".

Τρίτος Αγγλός περιηγητής ο W. M. Leake γράφει:

"Μια από τις σοβαρότερες αντιρρήσεις για τη μετακίνηση των λειψάνων του αρχαίου κόσμου από την Ελλάδα στην Αγγλία, είναι ότι κάθε ελληνικό έργο τέχνης έχει άμεση σχέση με την τοπική ιστορία και μυθολογία. Σε πολλές περιπτώσεις, με την απόσπαση ενός μνημείου από τον αρχικό του χώρο, χάνουν την αξία τους και το έργο τέχνης και ο αρχαιολογικός χώρος που απογυμνώθηκε από τις μαρτυρίες του".

Το 1809 ο Άγγλος περιηγητής F.N. Douglas βρίσκεται στην Αθήνα και γράφει τι του είπε ο υπηρέτης του Τούρκου διοικητή της Ακρόπολης για την αρπαγή μιας Καρυάτιδας:

"Όταν τα τέοσερα κορίτσια έχασαν την αδελφή τους, έδειξαν τη θλίψη τους γεμίζοντας τον αέρα κάθε νύχτα με σπαρακτικούς αναστεναγμούς και κλάματα".

Ο Γάλλος³ περιηγητής Dueze για το μύθο αυτό γράφει:

"Οι Έλληνες, γνωστοί για τη ζωηρή φαντασία τους, έλεγαν πως άκουγαν τότε θρήνους τη νύχτα και ότι οι αδερφάδες που αιώνες ήταν ενωμένες έκλαιγαν για το χωρισμό τους".

Το 1813 3 ο Αγγλος Hughes γράφει:

"Ακόμα πιστεύουν οι Αθηναίοι στον μύθο ότι μία από τις Καρυάτιδες καλούσε τις νύχτες θρηνητικά, από την κάτω πόλη, όπου την είχαν μεταφέρει, τις αδερφάδες της στην Ακρόπολη κι εκείνες της απαντούσαν με κλάματα".

Το Ι 808 όταν πήγαν να πάρουν μια Καρυάτιδα από τη νότια πλευρά, οι Τούρκοι της Ακρόπολης δεν την έδωσαν για να μην ξανακούσουν το ίδιο μοιρολόι.

Για τις αντιδράσεις των κατοίκων της Αθήνας στην αρπαγή των αρχαίων μνημείων ο ίδιος ο Lusieri γράφει την 1η Ιανουαρίου 1802 στον Elgin: "Χωρίς ειδικό φιρμάνι είναι αδύνατον να αποσάσουμε το Πανδρόσειο. Οι Αθηναίοι το υπεραγαπούν".

Ο γραμματέας του Elgin, Hamilton σε υπόμνημά του το 1811 αναφέρει ότι οι μόνοι πρόθυμοι συνεργάτες του στην κατεδάφιση των μνημείων ήταν ο υποπρόξενος της Αγγλίας στην Αθήνα Σπ. Λογοθέτης-Χωματιανός και ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Γρηγόριος.

Για την Αγγλία ο Λόρδος Byron γράφει:

"Δεν πιστεύω πως η τιμή της Αγγλίας εξασφαλίζεται με τη λειτλασία στην Ινδία και στην Αθήνα".

Ο Γ άλλος ελληνιστής Boissonade επιτίθεται προσωπικά στον Elgin γράφοντας:

"Αρρινος αυτός οικαδ' αρρήνους φωνών χρόνου τις εστ' ισχύς, της τε συφίλιδος". Δηλαδή, ο άνθρωπος χωρίς μύτη, μαζεύει αγάλματα χωρίς μύτη, για να δείχνει στους ενδιαφερόμενους, τι κάνει το πέρασμα του χρόνου και τι κάνει η σύφιλη.⁴

Η παγκόσμια κατακραυγή, εναντίον του Elgin και της Αγγλίας, για τις καταστροφές των γλυπτών του Παρθενώνα όμως δεν ήταν ικανή να σταματήσει τις νέες εξίσου άγριες επιδρομές εναντίον των αρχαιοτήτων.

Η αρχαιοθηρία έγινε προσφιλέστατη απασχόληση αριστοκρατών και ηγεμόνων.

Τα μουσεία και οι ιδιωτικές συλλογές της Ευρώπης γέμισαν από ελληνικές αρχαιότητες, αλλά δύοι μας ας προσπαθήσουμε να γίνουν πράξη τα λόγια που είπε ο Γιαννιώτης λόγιος Αθ. Ψαλίδας στο φίλο του λόρδου Byron, Hobhouse: "Τα μάρμαρα αυτά είναι έργα των προγόνων μας και οι Έλληνες θα ρθουν να τα ζητήσουν".

1. Από το χρονικό του Ι. ΜΠΕΝΙΖΕΛΟΥ
2. Πήρε με δωροδοκία από την Ελευσίνα το άγαλμα της θεάς Δήμητρας. Από τον Παρθενώνα μία πλάκα, έργο του Φειδία. Για το έργο αυτό γράφει με καμάρι αργότερα. "Το έργο τέχνης αυτό σήμερα κοσμεί την είσοδο της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου του Cambridge".
3. Υπήρχε μεγάλος ανταγωνισμός μεταξύ Γάλλων και Αγγλών για τη συλλογή αρχαίων γλυπτών. Ο Γάλλος πρεσβευτής στην Κων/πολη Choiseul - Gouffiez υπήρξε ο πρώτος που απέσπασε μέρος της ζωφόρου του Παρθενώνα το 1787. Υπήρχε δε σχέδιο για μεταφορά ολόκληρου του Θησείου στη Γαλλία.
4. Ο Elgin έπασχε από σύφιλη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Α. ΒΡΑΝΟΥΣΗ "ΑΘ. ΨΑΛΙΔΑΣ"
- Π. ΚΑΡΟΛΙΔΗ "ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΤΩΝ ΟΘΩΜΑΝΩΝ ΛΛΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ ΜΕΧΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α"
- Π. ΚΟΡΔΑΤΟΥ ΜΕΓΑΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
- Κ. ΣΙΜΟΠΟΥ ΛΟΥ "ΞΕΝΟΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1800-1810"

Το κείμενο εστάλη από τον κ. **Κων. Καραμέτα**

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ ή ΣΤΕΙΛΑΜΕ

Μηνύματα κι από την Αμερική Παρουσίαση πένθιμης επιστολής για τους αειμνήστους: Αγαπούλα και Τάσο Κοντομέρκο

Από το Σάρλοτ της Β. Καρολίνας των ΗΠΑ λάβαμε πολυσέλιδο πένθιμο γράμμα εξ αφορμής της εις Κύριον εκδημίας των αειμνήστων συγχωριανών μας Αγαπούλας και Τάσου Κοντομέρκου. Το έστειλε στον Σύνδεσμό μας η επίσης συγχωριανής μας Διονυσία-Νίνα Γαβρίλη-Βονόρτα. Κατωτέρω είναι περιληφή του.

Η αγαπητή μας Νίνα έγραψε το γράμμα αυτό: με πόνο, με δάκρυα και αδελφική συγκίνηση. Μάλιστα, γύρισε πίσω και στάθηκε στις παιδιάτικες μνήμες και χαρές που είχανε τα παιδιά της Αγαπούλας: τον Φίλιππα, την Ελενίτσα και τον Τάσο, με τις Βονορτοπούλες, εγγονές της σεβαστής Τσίας Παπαχαραλάμπους: την Νίνα, που έγραψε το γράμμα και τις μεγαλύτερες αδελφές της: Σούλα και Τασία, καθώς και τον Βαγγελάκη, τον αδελφό της μαμάς μας, το "μικρό τότε παλικάρι". Όλοι μας τότε, διηγείται η Νίνα, ήμασταν μικρά παιδιά. Το δε καλύτερο παιχνίδι μας ήταν το δροσερό νερό που ερχότανε από το Κεφαλόβρυσο και περνούσε χαρούμενα και μουρμουρίζοντας στ' αυλάκι έξω απ' τα ανταμωμένα σπίτια μας...

Μνήμες και παιδιάτικες αξέχαστες αναμνήσεις... Τις περιγράφει η αγαπητή μας Νίνα με την καλή της μνήμη, την συναισθηματική της καρδιά και το δυνατό πεζό της λόγο! Μνήμες ενός αιώνα. Και τι δεν έγιναν σ' αυτό τον αιώνα;.. Το πιο θλιβερό γεγονός για την οικογένεια Κοντομέρκου είναι η αδικοχαμένη 17χρονη Ελένη της. Πέρασε δυστυχώς από εκεί κι ο πόλεμος, και ο επάρατος εμφύλιος... Η σεβαστή μας Αγαπούλα έκλαψε, τότε και μετά, από μέσα της. Όπως και εμείς την κλάψαμε την αγαπημένη μας Ελενίτσα... Κι έτσι μοναδική της τότε παρηγοριά έμειναν τ' άλλα της δυο παιδιά: ο Φίλιππας και ο Τάσος. Και η αναμονή για ν' ανοίξει η "πόρτα της Πόλης". Γιατί εκεί ήταν κλεισμένος ο σύζυγός της...

Πραγματικά παρηγορήθηκε από τα άλλα της παιδιά. Ο Φίλιππος; Αριστούχος της Θεολογικής Σχολής, της Χάλκης και μετέπειτα ο πολυφημισμένος κληρικός που κατέληξε ως Μητροπολίτης και Ιεραπόστολος της Αλεξανδρινής Εκκλησίας, Κεντρώας Αφρικής... Κι ο Τάσος της; Διακεκριμένος γιατρός της Ρευματολογίας και φλογερός ιεραπόστολος με άλλους γιατρούς στα Ευρυτανικά χωριά. Και μόνο αυτά; Τον καμάρωνε η καλομάνα κι ως Πρόεδρο του Συνδέσμου μας, κι ως αξέχαστο εργάτη του Λαογραφικού μας Μουσείου και ως πολύτιμο συνεργάτη της πνευματικής και πολιτισμικής Ευρυτανίας σε πολλούς Συλλόγους της...

Τέλος, η αγαπητή μας Νίνα κατέληξε στο γράμμα της αυτό με τα εξής: «...Αυτές οι άγιες ζωές, αυτές οι άγιες ψυχές, αυτές οι υπάρξεις της σιωπής προσφοράς που ήρθαν και έφυγαν θυμίζουν τα λόγια του Απ. Παύλου που είπε: "Ου γαρ ἔχομεν ὥδε μένουσαν πόλιν, αλλά την μέλλουσαν επιχριτούμεν" (Εφρ. 13, 14). Και ότι τώρα οι γείτονές μας Κοντομερκαίοι είναι ανταμωμένοι όλοι τους μαζί εκεί "στη μέλλου πόλη"».

Ας γίνει να τους αναπαύσει ο Θεός. Και εμείς να κρατήσουμε την καλή τους μνήμη.

Με απεριόριστο σεβασμό σ' αυτούς, αλλά και αγάπη πολλή για τις ρίζες μας.

Νίνα Γ. Γαβρίλη

Στην παρούσα στήλη παρουσιάζουμε **Εφημερίδες, Περιοδικά και Βιβλία** που αποστέλλονται στο Σύνδεσμό μας και αφορούν το χωριό μας, το Σύνδεσμό μας και την ευρύτερη περιοχή του Ευρυτανικού και Ρουμελιώτικου χώρου.

A' ΕΝΤΥΠΑ

Με πλούσια όπως πάντοτε και ενδιαφέρουσα ύλη από την τοπική επικαιρότητα, την ιστορία, την Λαογραφία, τα ήθη και έθιμα, τις θρησκευτικές εορτές και πανηγύρεις, τα εκκλησιαστικά της Τοπικής μας Εκκλησίας, τις κοινωνικές, μαθητικές, πατριωτικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Κυκλοφόρησαν τα εξής έντυπα: «Μικροχωριτικα Γράμματα» - «Χωριάτικοι Αντίλαλοι» - «Ο Εύρυτος» - «Ρουμελιώτικη Εστία» - «Στερεά Ελλάς» - «Ο Φουρνάς» - «Στένωμα της Ευρυτανίας» - «Ο Καστανιώτης» - «Το Κρίκελο» - «Τα Λεπιανήτικα Νέα» - «Το Βελούχι» ΗΠΑ - «Ευρυτανική Εστία» - «Δομιανήτικα Νέα» - «Δυτ. Φραγκίστα» - «Ρουμελιώτικη Ελευθερία» - «Χρυσιώτικα Νέα» - «Πνευματική ζωή» - «Ειδήσεις της Ευρυτανίας» - «Φωνή των Φίλων» - «Τα Νέα του Κλειστού» - «ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ» - Εφημ. «Ευρυτανικός Παλμός» - «Αϊγιωργίτικα Νέα» - «Άγιος Νικόλαος» - Εφημ. «Ευρυτανία» - «Δελτίο Επικοινωνίας του Μουσειακού Κέντρου ο "Εύρυτος"» - «ΕΝΩΣΙΣ» (ENOSIS) Συλ. Μεγ/των Αμερικής - Έκφραση Ασπροπυργιωτών.

Σημείωση της "ΦΩΝΗΣ" του Μεγάλου Χωριού:

Ένας μικρός γεωγραφικά και πληθυσμιακά Νομός παρουσιάζει πρωτοφανή εκδοτική και συλλογική ζωντάνια.

B' ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

"ΠΑΠΑΡΟΥΣΙΩΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ"

Πρόσφατα, 19 Οκτωβ. 2008, στον εορτασμό - και στην Αθήνα - της εορτής των Ευρυτάνων Αγίων, που έγινε μαζί και με την τιμητική εκδήλωση για τον ευρυτανικής καταγωγής "Χρυσό Παραολυμπιονίκη" Χρήστο Ταμπαξή, μου προσέφεραν την έγκριτη Εφημερίδα: "Παπαρουσιώτικοι Αντίλαλοι". Ευγενικό και όμορφο έντυπο. Το είδα και το διάβασα για πρώτη φορά με πολύ ενδιαφέρον.

Χάρηκα, που εύστοχα επισημαίνει και καταπιάνεται με τα πολλά ενδιαφέροντα του χωριού της, το Παπαρούσι.

Μαζί με τα θερμά συγχαρητήριά μου για την καλαίσθητη έκδοσή της εύχομαι, πέρα από την προβολή που κάνει του χωριού και του Συλλόγου της, να στηρίξει με πολλή αγάπη τους Παπαρουσιώτες της, τους περίγυρους και τις ακατάλυτες ευρυτανικές μας παραδόσεις...

Και τα χρόνια της να είναι αμέτρητα!

π. Κ.Δ.Β.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΕΛΕΝΗ ΒΛΑΧΑΚΗ (στη μνήμη κόρης της Φωτεινής)	.500 ευρώ
ΑΥΤΕΡΗΣ ΑΥΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ (στη μνήμη ΠΟΛΥ Αναγνωστοπούλου)	.200 ευρώ
ΜΑΡΙΚΑ ΣΟΡΟΒΙΓΚΑ (στη μνήμη δικών της)	.85 ευρώ
ΖΩΗ ΜΕΡΜΗΓΚΑ (στη μνήμη συζύγου και αδελφών)	.100 ευρώ
ΔΙΟΝΥΣΗΣ & ΑΙΓΕΛΙΚΗ ΦΛΩΡΟΥ (στη μνήμη Γιαν. Φλώρου)	.100 ευρώ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΘΕΟΔ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ εις μνήμη συζύγου Ευφυμίας	.50 ευρώ
ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤ. ΓΕΩΡΓΙΑ εις μνήμη συζύγου της	.50 ευρώ
ΒΟΝΟΡΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ εις μνήμη συζύγου Σπύρου	.100 ευρώ
ΠΕΡΙΔΑΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ & ΕΛΕΝΗ εις μνήμη Πέτρου Μαραγκού	.50 ευρώ
ΚΟΥΤΣΟΥΚΗ ΜΑΡΙΑ	.50 ευρώ
ΤΡΙΧΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	.50 ευρώ
ΓΙΑΝΝΑΚΑ -ΜΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ εις μνήμη Κων/νου Γ. Μανθόπουλου	.100 ευρώ
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ & ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ στην μνήμη του Τάσου Κοντομέρκου	.300 ευρώ
ΜΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ ΟΛΑ εις μνήμη Κων/νου Γ. Μανθόπουλου	.50 ευρώ
ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤ. ΓΕΩΡΓΙΑ εις μνήμη συζύγου της	.100 ευρώ
ΒΟΝΟΡΤΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	.52 ευρώ
ΧΟΝΔΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	.50 ευρώ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΣ	.100 ευρώ

ΓΙΑ ΤΗ Φ.Μ.Χ.

ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	.80 ευρώ
ΧΟΝΔΡΟΣ ΒΑΓΤΕΛΗΣ	.250 ευρώ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ Μ. (ΑΝΕΡΑΔΑ)	.80 ευρώ
ΚΛΕΙΔΗΣ (SEHOS)	.40 ευρώ
ΒΑΣΤΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	.30 ευρώ
ΑΦΟΙ ΚΑΛΥΒΑ	.25 ευρώ
"ΠΙΑΝΑΣ"	.80 ευρώ
ΝΤΡΙΒΑΣ	.10 ευρώ
ΓΡΑΝΟΥ	.10 ευρώ
ΚΟΥΦΑΛΙΩΤΗΣ ΜΕΝΙΟΣ	.80 ευρώ
ΠΙΞΑ ΜΑΡΙΑ	.10 ευρώ
ΚΑΛΑΤΖΗΣ Φ. (ΠΑΡΑΜΥΘΙ)	.15 ευρώ
ΒΟΝΟΡΤΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	.30 ευρώ
ΚΑΝΤΖΙΟΣ ΠΑΝ.	.30 ευρώ
ΜΠΟΥΡΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	.10 ευρώ
ΜΑΘΕΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	.20 ευρώ
ΜΑΡΙΦΟΓΛΟΥ (ΜΕΣΟΣΤΡΑΤΙ)	.10 ευρώ
ΤΖΑΒΕΛΗ ΣΤΑΥΡΟΥΔΑ	.10 ευρώ
ΑΦΟΙ ΚΑΚΟΥΡΑ	.10 ευρώ
ΜΠΑΚΑΤΣΙΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	.10 ευρώ
ΜΠΑΚΑΤΣΙΑ ΓΙΑΝΝΑ	.10 ευρώ
ΝΤΟΥΦΕΚΙΑΣ ΘΥΜΙΟΣ	.30 ευρώ
"ΕΝ ΑΜΠΑΡΕΣ"	.20 ευρώ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	.30 ευρώ
FOTO STEKOS	.30 ευρώ
ΚΑΡΠΗΣ ΠΑΝΟΣ	.20 ευρώ
ΜΑΝΤΖΙΟΥΤΑΣ ΚΩΣΤΑΣ	.40 ευρώ
ΞΕΝ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	.40 ευρώ
ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	.25 ευρώ

ΜΑΚΑΣ ΠΑΑΝ.	30 ευρώ
ΚΟΥΤΣΟΛΟΥΚΑΣ	25 ευρώ
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	10 ευρώ
ΤΣΟΥΚΑΛΑ Β.	10 ευρώ
ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	20 ευρώ

ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΟΣ & ΜΑΡΘΑ ΛΟΥΚΑΣ (στη μνήμη Σοφ. Μπακατού)	.50 ευρώ
ΕΛΕΝΗ ΠΙΟΥΡΝΑΡΑ-ΚΑΡΚΑΖΗ (εκτύπωση φυλ. Μουσείου)	.750 ευρώ
ΝΙΚΟΣ & ΓΕΩΡΓΙΑ ΒΑΛΤΑΚΗ (στη μνήμη Σοφ. & Καλ. Μπακατού)	.50 ευρώ
ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΪΔΑ-ΚΑΡΒΕΛΗ (στη μνήμη Νικ. Παϊδα)	.50 ευρώ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	.2000 ευρώ
ΤΟΥΛΟΥΠΙΑ ΕΥΗ	.25 ευρώ
ΓΕΩΡΓΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ-ΡΗΝΑ εις μνήμη συζύγου & πατρός	.300 ευρώ
ΓΡΟΥΜΠΑ-ΚΟΥΓΙΟΥΜΤΖΟΓΛΟΥ ΑΘΗΝΑ εις μνήμη πατρός Φάνη Γρούμπα	.50 ευρώ
ΓΡΟΥΜΠΑ Φ. ΜΑΡΙΑ εις μνήμη συζύγου Φάνη Γρούμπα	.50 ευρώ
ΒΑΣΤΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ & ΓΕΩΡΓΙΑ εις μνήμη Καλλιόπης Μπακατού	.50 ευρώ

ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΑΣΟΥ ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΥ

ΝΙΚΟΣ ΠΙΟΥΡΝΑΡΑΣ & ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΚΑΖΗ ΠΙΟΥΡΝΑΡΑ	.2.500 ευρώ
ΙΔΡΥΜΑ ΓΑΖΗ - ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ	.1.000 ευρώ
ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΙΡΗ ΚΑΛΛΙΑΝΗ	.1.000 ευρώ
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	.1.000 ευρώ
ΔΗΜΟΣ "ΠΙΟΤΑΜΙΑΣ"	.500 ευρώ
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΧΑΣΕΚΙΔΟΥ	.500 ευρώ
ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ & ΝΕΛΛΗ	.300 ευρώ
ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	.300 ευρώ
ΕΥΔΟΞΙΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ	.200 ευρώ
ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ & ΓΙΩΤΑ	.100 ευρώ
ΚΑΤΣΟΥΛΑΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	.100 ευρώ
ΛΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	.100 ευρώ
ΚΟΥΛΑ ΦΩΤΙΑΔΟΥ	.100 ευρώ
ΓΙΩΡΓΟΣ & ΑΓΤΕΛΙΚΗ ΚΑΛΛΙΑΝΗ	.100 ευρώ
ΤΑΚΗΣ ΧΑΣΚΟΠΟΥΛΟΣ	.100 ευρώ
ΔΗΜΟΣ "ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ"	.100 ευρώ
Δ.Σ ΚΟΙΝ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ	.100 ευρώ
ΓΙΩΡΓΟΣ & ΚΑΙΤΗ ΔΑΛΚΟΥ	.100 ευρώ
ΣΤΑΥΡΟΣ & ΤΙΤΣΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ	.100 ευρώ
Π. ΖΩΗΣ & ΠΑΠΑΔΙΑ	.100 ευρώ
ΕΛΕΝΗ ΠΑΪΔΑ	.100 ευρώ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΦΙΑΟΣ	.100 ευρώ
ΙΑΣΩΝ ΠΙΛΑΦΙΔΗΣ	.75 ευρώ
ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΥ -ΜΠΟΥΧΑΡΙΝΟΥ ΠΟΠΗ	.50 ευρώ
ΜΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΜΑΝΘΟΣ & ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	.50 ευρώ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΣΚΟΣ	.50 ευρώ
ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΛΙΑΝΗ	.50 ευρώ
ΝΙΚΟΣ & ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΟΘΑΝΑΣΗ	.50 ευρώ
ΒΑΣΙΛΗΣ & ΡΙΝΑ ΓΑΒΡΙΛΗ	.50 ευρώ
ΗΛΙΑΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ	.50 ευρώ
ΝΙΚΟΣ & ΓΕΩΡΓΙΑ ΒΑΣΤΑΚΗ	.50 ευρώ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΟΣ & ΜΑΡΘΑ ΛΟΥΚΑΣ	.50 ευρώ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΟΣ & ΦΩΤΕΙΝΗ ΔΟΥΛΑΒΕΡΗ	.50 ευρώ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	.50 ευρώ
ΓΑΣΠΑΡΗ ΜΑΡΙΑ	.50 ευρώ

ΠΑΪΔΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	.....	50 ευρώ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ & MINA ΑΝΔΡΙΤΣΟΥ	.....	50 ευρώ
ΝΑΝΑ ΠΟΛΥΜΕΡΗ	.....	30 ευρώ
ΒΑΣΙΛΗΣ & ΛΕΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	.....	30 ευρώ
ΑΝΘΟΥΛΑ ΤΑΤΣΙΡΑΜΟΥ	.....	30 ευρώ
ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ & ΣΤΑΥΡΑΚΗ-ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΗ	.....	30 ευρώ
ΑΣΗΜΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	.....	20 ευρώ
ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΣΙΤΑΡΑ	.....	15 ευρώ

ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ (εις μνήμη Αγαπούλας Κοντομέρκου)

ΕΝΟΙΚΙΟΙ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΑΙΔΙΝΙΟΥ 40 Ν. ΣΜΥΡΝΗ	.....	50 ευρώ
ΠΙΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	.....	60 ευρώ
ΓΑΒΡΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ & PINA	.....	30 ευρώ
ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΥ -ΜΠΟΥΧΑΡΙΝΟΥ ΠΟΠΗ	.....	50 ευρώ
ΜΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΜΑΝΘΟΣ & ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	.....	50 ευρώ

ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ (έκδοση τριπτύχων)

ΠΙΟΥΡΝΑΡΑ-ΚΑΡΚΑΖΗ ΕΛΕΝΗ	.....	750 ευρώ
-------------------------	-------	----------

ΥΠΕΡ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ Ν. ΣΜΥΡΝΗΣ

ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ & ΜΑΙΡΗ ΚΑΛΛΙΑΝΗ (αντί μνημοσύνου Τάσου Κοντομέρκου)	.....	200 ευρώ
ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ & ΜΑΙΡΗ ΚΑΛΛΙΑΝΗ (αντί μνημοσύνου Αγ. Κοντομέρκου)	.....	100 ευρώ

ΥΠΕΡ ΣΤΕΓΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ

ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ & ΜΑΙΡΗ ΚΑΛΛΙΑΝΗ (αντί μνημοσύνου Τάσου Κοντομέρκου)	.....	200 ευρώ
ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ & ΜΑΙΡΗ ΚΑΛΛΙΑΝΗ (αντί μνημοσύνου Αγ. Κοντομέρκου)	.....	100 ευρώ

ΓΙΟΡΤΗ ΚΑΛΛΙΑΚΟΥΔΑΣ

ΔΗΜΟΣ "ΠΙΟΤΑΜΙΑΣ"	.....	800 ευρώ
ΤΕΔΚ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	.....	400 ευρώ

ΒΡΑΔΙΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΚΑΛΛΙΑΝΗΣ ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ	.....	100 ευρώ
---------------------	-------	----------

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η οικογένεια Φιλίππου και Μαίρης Καλλιάνη
ευχαριστεί όσους συμμετείχαν
στο βαρύ πένθος για το χαμό
των αγαπητών σε όλους μας
Τάσου και Αγαπούλας Κοντομέρκου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

- Ευχαριστούμε το Δ.Σ. του Ιδρύματος "Γαζή-Τριανταφυλλόπουλου" που ανέλαβε να χρηματοδοτήσῃ την έκδοση της Φ.Μ.Χ.
- Ευχαριστούμε τον κ. Νίκο Πουρνάρα και την κ. Ελένη Καρκαζή-Πουρνάρα που προσέφεραν 2500 ευρώ για τους ελαιοχρωματισμούς του Λαογραφικού Μουσείου.
- Ευχαριστούμε την κ. Ελένη Καρκαζή-Πουρνάρα που ανέλαβε την έκδοση των τριπτύχων για το Μουσείο.

**Για τις παραπάνω ευγενικές προσφορές αγάπης
ο Σύνδεσμος εκφράζει σε όλους τις ευχαριστίες του**

**ΣΤΗΡΙΞΤΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΑΚΟΥ
ΚΕΝΤΡΟΥ "Ο ΕΥΡΥΤΟΣ"
ΓΙΑ ΝΑ ΒΓΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ "ΑΦΑΝΕΙΑ"
Η ΠΑΝΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ**

**ΕΓΓΡΑΦΕΙΤΕ ΜΕΛΗ ΣΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ
ΑΝΑΝΕΩΣΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ
ΑΝ ΑΛΛΑΞΑΤΕ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Ή ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ**

Ο Σύνδεσμος έχει εκδόσει «Το Ιστορικό του Συνδέσμου μας» έργο ψυχής και πόνημα ασύγκριτο του αγαπητού μας και σεβαστού μας **Παπα-Κωνσταντίνου Βαστάκη**.

Γνωρίστε την πορεία και το έργο του Συνδέσμου. Δεν πρέπει να λείπει από καμία μεγαλοχωρίτικη οικογένεια.

ΔΙΑΘΕΣΗ

Μεγάλο Χωριό: Λαογραφικό Μουσείο.

Αθήνα: Μαυροκορδάτου 6, τηλ.: 210 3840078, 210 9224285

Κοστίζει 15 ευρώ και τα χρήματα πηγαίνουν στο Σύνδεσμο.

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΠΕΝΘ

«Μακάριοι οι νεκροί οι εν Κυρίῳ αποθνήσκοντες»
(Αποκ. 14,13)

- Το Δ.Σ. πρόσφατα πληροφορήθηκε για τον από ετών αποβιώσαντα Ιωάννη Χ. Τζαμάρα. Ο εκλιπών υπήρξε ενεργό μέλος και θερμός συμπαραστάτης του Συνδέσμου μας.
- Πρόσφατα έφυγε από κοντά μας το μέλος του Συνδέσμου μας η αγαπητή σε όλους Αμαλία Γαλανού.

**Αιωνία τους η μνήμη
Το Δ.Σ.**

Πήραμε και δημοσιεύσαμε τη φωτογραφία του Σταύρου Διαμαντόπουλου. Η νεκρολογία του οποίου έγινε στο προηγούμενο τεύχος της ΦΩΝΗΣ.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ Διορθώσεις

- Στο τεύχος της Φ.Μ.Χ. 145-146 (2007) Μεγαλοχωρίτικα πένθη το όνομα (Γυφτόπουλος) διορθώνεται με το σωστό που είναι Γυφτομήτρου.
- Στο τεύχος της Φ.Μ.Χ. 147-148 (2008) Μεγαλοχωρίτικα πένθη το όνομα Σοφία Μπακατούλα διορθώνεται με το σωστό που είναι Μπακατούσα.

ΑΓΑΠΟΥΛΑ Κ. ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΥ

Χθες, 23 Σεπτεμβρίου 2008, ημέρα Τρίτη και ώρα 11,00 π.μ., στο Κοιμητήριο της Νέας Σμύρνης - Αθηνών, η σεβαστή μας συγχωριανή Αγαπούλα ουζ. Κων. Κοντομέρκου, το γένος Κωνσταντίνου και Μαρίας Πουρνάρα, είπε μεγαλόφωνα το τελευταίο της αμήν. Αμήν, που ακούσθηκε μέχρι τον Ουρανό!

Μάλιστα, ήταν το τελευταίο. Γιατί η σεβαστή μας Αγαπούλα, η αθόρυβη "Δεσποτομάνα" και η ταπεινή- περήφανη μάνα του διακεκριμένου γιατρού, του Τάσου της, συμπλήρωσε εδώ στην παρούσα ζωή το οικογενειακό της "Δοξαστικό", του οποίου τον Επίλογο κράτησε για τον εαυτό της. Είπε δηλαδή, αυτή, το αμήν.

Αμήν και μονομιάς έκλεισε το Δοξαστικό της.. Και τι Δοξαστικό! Ιστορία πολυκύμαντη δέκα δεκαετιών. Βέβαια, μοναχή της ύφανε αυτόν τον ύμνο. Γιατί από μικρό παιδί ήταν φιλακόλουθη. Κι έτσι η συμμετοχή της στην Ορθόδοξη λατρεία μας, άλλοτε, ως εκκλησιαζόμενη και άλλοτε, ως ακρωμένη, πότε σε αναπηρική καρέκλα, και πότε στο κρεβάτι του πόνου όλο και καλλιεργούσε την ευσέβειά της, την υπομονή της και τους καημούς της...

Το σπουδαιότερο είναι, που ύφανε αυτόν τον ύμνο σε "Ηχο του πλάγιου Δευτέρου". Στον ίχο, δηλαδή, της εκκλησιαστικής μας μουσικής που ταίριαζε με τις γλυκύμολπες νότες του να φέλνεται το οικογενειακό της "Δοξαστικό" της "Χαρμολύης".

Η χαρά δηλαδή που άλλοτε είναι ενδεδυμένη με λύπη, και άλλοτε η λύπη με την χαρά. Άλλοτε, με χαρές ξεκίνησε. Με χαρά έκαμε τον ευλογημένο γάμο της με τον συγχωριανό μας (τώρα αείμνηστο) Κωνσταντίνο Φ. Κοντομέρκο. Με χαρά έφερε στον κόσμο τα τρία χαριτωμένα παιδιά

της: τον Φίλιππο, την Ελένη και τον Αναστάση της, τα οποία με κόπους και με νουθεσία Κυρίου τα εφόροντιζε και τα μεγάλωνε...

Ο σύζυγος και πατέρας, στην Πόλη, για το "καζάντημα". Κι αυτή στο χωριό για όλα. Ακόμη και στο μεροκάμπατο... Και να που μας βρήκε ο επάρατος πόλεμος, η πικρή κατοχή και ο φρικτός εμφύλιος. Τότε ήταν που ένοιωσε κι αυτή, όπως όλοι μας, της σκλαβιάς τις συμφορές και τη λύπη...

Τότε, σ' εκείνη της απαίσιας μνήμης 10ετία του '40 ένοιωσε, εκτός των άλλων, τον μεγάλο κι αγιάτρευτο πόνο για τον άδικο και μαρτυρικό θάνατο της 17χρονης Ελένης της...

Αργότερα αντιμετώπισε τον θάνατο του συζύγου της...

Αργότερα, έπειτα από πολλές άλλες δοκιμασίες, του Σεβασμιωτάτου παιδιού της Τιμόθεου, του αληρμόνητου Μητροπολίτη και Ιεραποστόλου της Κεντρώας Αφρικής, τον θάνατό του... Κι έλεγε: Δόξα σοι ο Θεός:

Κι' αργότερα; έκλαψε και τον θάνατο της συνοικούσης μαρτυρικής της αδελφής Αθανασίας, καθώς και της άλλης αδελφής της της Βασιλικής.... Βάσταξε όμως τους πόνους της, τα πολλά χρόνια της, τις αφρώστιες της και τις αναμνήσεις της με στήριγμα τον Τάσο της. Δεν έμεινε μόνη της. Έμεινε τέλος, το καμάρι της και ο γιατρός της. Σ' αυτόν στήριζε κάθε ελπίδα....

Αλλ' ο Τάσος της αλλού βασανιζότανε... Όταν όμως σαν γιατρός διέγνωσε και για τον εαυτό του, πως σύντομα έρχεται κι' αυτού το τέλος, πρόλαβε και άφησε την εξής παραγγελία: "Στην εξόδια Ακολουθία μου: Δεν Θέλω λόγους... Δεν Θέλω λουλούδια... Αντ' αυτών ας ενισχυθεί το λαογραφικό Μουσείο του χωριού μου.... Και τέλος να μη το μάθει η Μάνα μου". Παραγγελία-Διαθήκη όλο συγκίνηση. Κι ετοι έγιναν όλα... Και η μάνα του, η καρτερική Αγαπούλα, όλο περίμενε να τον ακούσει στο τηλέφωνο. Αλλ' ο Τάσος πουθενά. Δεν το' μαθε...

Αλλά τι έκπληξη! Όταν κι αυτή με τη σειρά της ανέβηκε στον Ουρανό και είδε εκεί συγκεντρωμένους όλους τους δικούς της χαρούμενα να την υποδέχονται, γιατί εκεί δεν υπάρχει λύπη ούτε στεναγμός, δεν κοίταζε την Ελένη της, που κρατούσε ένα καταπράσινο δάφνινο μαρτυρικό Στεφάνι στα χέρια της, ούτε τον Τιμόθεο ντυμένο με την ολόχρυση Αρχιερατική του στολή, αλλά τον Τάσο της... Τον Τόσα με απορία... Τον Αναστάση της, που κρατούσε μια αγκαλιά λουλούδια για την υποδοχή. Προτού όμως εκείνος προλάβει να της ειπεί το καλωσόρισες Μάνα, εκείνη έκπληκτη του είπε. Και συ Τάσο μου εδώ; Πότε ήρθες ψυχή μου εδώ; Γιατί δεν με πήρες μαζί σου; Να παδάκι μου θα σε ξεκούραζα.. Θα σου κράταγα καρμιά βαλίτσα από τις αποσκευές σου...

Η συνέχεια δεν περιγράφεται. Βιώνεται... Άλλωστε στον Ουρανό επικρατεί άλλο "Τυπικό" Επικρατεί άλλο "Πρωτόκολλο". Κι άλλες "Συνήθειες"... Σε μας απομένει να ευχηθούμε το. Αιωνία η μνήμη: και για τη σεβαστή μας Αγαπούλα και για τον πεφιλημένο αδελφό μας, Τάσο της, τον πολύκλαυστο γιατρό Dr. Αναστάσιο Κ. Κοντομέρκο.

π. Κ.Δ.Β.

ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Η Πολυτίμη, σύζυγος Αναστασίου Αναγνωστοπούλου, το γένος Σεραφείμ Τριανταφυλλοπούλου, που γεννήθηκε στο Καλεσμένο Ευρυτανίας, ήλθε σε γάμο την 1η Μαρτίου 1970 και έκτοτε ακολούθησε τον άντρα της στη Γερμανία και πέρασαν τη ζωή τους μαζί για 38 χρόνια.

Επέστρεψαν στο χωριό το 1978. Το καλοκαίρι του 1975 κάνανε την αγορά του σπιτιού τους από τον Αθανάσιο Τουλούπα και ζήσανε αρμονικά μέχρι τις 19 Ιουνίου 2008, όπου και έφυγε από κοντά μας.

Αιωνία η μνήμη της και ελαφρύ το χώμα που την σκέπασε.

"Πούλια έφυγες και έμεινα μόνος μου, έρχομαι και εγώ κοντά σου, λί-

γος καιρός μου μένει ακόμη. Το καταλαβαίνω κάθε μέρα που περνά. Αγάπησες τους γονείς σου πολύ και πέθαναν στα χέρια σου. Αγαπούσες πολύ και τα αδέλφια σου και τα ανήψια σου όλα. Σε κλάψαμε όλοι, περισσότερο δε εγώ που έμεινα χωρίς τη συντροφιά σου. Όταν παντρευτήκαμε, εγώ σε περίμενα στην Εκκλησία στον Αι Γιάννη Καλεσμένου με πολλούς συγγενείς και χωριανούς μου. Τώρα εσύ περίμενέ με να έλθω κοντά σου. Τώρα δεν πονάς. Ξεκουράσου"

Ο άνδρας του Τάσιος

Λευτέρης Ζαχαρόπουλος

Έφυγε από την ζωή ο Λευτέρης Ζαχαρόπουλος του Παναγιώτη και της Φωτεινής στις 4 Σεπτεμβρίου 2008 σε ηλικία 71 χρονών, ενωρίς το πρωί.

Ο εκλιπών γεννήθηκε στην Καστανιά Προυσσού το 1937.

Από μικρός ξενιτεύτηκε για να κάνει καλή προκοπή όπως και έκανε.

Ο Λευτέρης επέστρεψε από τα ξένα (ταξίδευε στα καράβια) και παντρεύτηκε τη Σταυρούλα Βονόρτα με την οποία έκαναν τα δύο του παιδιά, την Φωτεινή και τον Παναγιώτη.

Οποτε σταμάτησε πλέον να ταξιδεύει και εγκαταστάθηκε στην Αθήνα.

Ήταν αγωνιστής της ζωής και πάντα τα κατάφερνε.

Την μόνη μάχη που έχασε ήταν αυτή η τελευταία και η μοιραία, χτυπήθηκε από την επάρατη νόσο και παρ' όλες τις τιτάνιες προσπάθειες της συζύγου και των παιδιών του ν' ανακάμψει δεν τα κατάφερε.

Αγάπησε το Μεγ. Χωριό σαν την γενέτειρά του, γ' αυτό και τα καλοκαίρια τον περισσότερο καιρό τον περνούσε εκεί μαζί βεβαίως με την οικογένειά του.

Μόνο εφέτος δεν κατάφερε να είναι εκεί στον αγαπημένο του τόπο, γιατί μπαινόβγαινε στα Νοσοκομεία.

Ήταν εξαίρετος σύζυγος, καλός πατέρας και στοργικός παππούς.

Ήταν ο γελαστός άνθρωπος της γειτονιάς.

Μεγάλο το κενό που αφήνει στην οικογένειά του και στους γύρω του.

Αιωνία του η μνήμη

Φωτεινή Βλάχου το γένος Παΐδα

Στις 13 του Απρίλη, του 2008, το βράδυ της Κυριακής και κατά την διάρκεια του Πάσχα, λίγο πριν την ανάσταση του Κυρίου μας, η αγαπημένη μας Φωτεινή Βλάχου, το γένος Παΐδα αναπαύθηκε εν Κυρίῳ.

Αυτή που αθόρυβα, ταπεινά και ευγενικά έζησε την ζωή της χωρίς ποτέ να πει έναν κακό λόγο για κάποιον συνάνθρωπό της, τώρα θα εύχεται και για όλους εμάς από εκεί που αναπαύεται.

Τα παιδιά της Νικόλαος και Κωνσταντίνος με τις οικογένειές τους και ο πολυαγαπημένος της σύζυγος Ιωάννης, ανάβουμε το καντιλάκι της στο Α' κοιμητήριο της Αθήνας, όπου με λύπη αφήσαμε το σώμα της. Γνωρίζουμε όμως ότι η "Φωτεινή μας" δεν είναι εκεί. Σεργιανάει χαρούμενη πλάτι στην μανούλα της και την αδελφούλα της που στερήθηκε από μικρή και συνομιλεί με τον πατέρα της που απόμεινε να την στηρίζει στα δύσκολα παιδικά της χρόνια.

Ζει με αυτούς για τους οποίους δεν έπαψε να μιλάει όσο ζούσε κοντά μας και δεν παρέλειπε να

τους χαρίζει ένα από τα πολύτιμα δάκρυνά της.

Ένα δάκρυ της χαρίζουμε και εμείς τώρα, και την ευχαριστούμε για όσα μας προσέφερε και μας δίδαξε.

Ο Θεός να την αναπαύει.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΧΑΣΚΟΠΟΥΛΟΥ

Αγαπημένη μας Γεωργία,

Έφυγες απροσδόκητα και μάλλον πρόωρα από τη ζωή. Μια ζωή που σου επεφύλαξε να δεις και τα δυο της πρόσωπα: το σκληρό αλλά και το όμορφο, το τρυφερό. Το σκληρό της πρόσωπο το γνωρισες νωρίς, όταν στα 6 σου χρόνια έχασες τη μητέρα σου. Το πλήγμα αυτό ξεπεράστηκε, όσο βέβαια μπορούσε να ξεπεραστεί, και με τη βοήθεια όλων των ανθρώπων γύρω σου που σε αγαπούσαν. Δεν ήταν όμως, όπως πιστεύουμε, το πλήγμα αυτό το χειρότερο που θα μπορούσε να σου συμβεί. Το σκληρότερο ήταν η στέρηση της υγείας σου και οι συνεχείς πόνοι που σε βασάνιζαν από τα νεανικά σου χρόνια. Η ευγενική ψυχή σου και η ιδιαίτερη ευαισθησία σου για όλα δύο συνέβαιναν γύρω σου, πιστεύουμε ότι ήταν μια από τις αιτίες που είχαν συμβάλει σ' αυτό.

Το άλλο πρόσωπο της ζωής, το γλυκό και τρυφερό, το είδες στα μάτια, στη μεγάλη αγάπη και την αγόγγυστη συμπαράσταση όλων των δικών σου ανθρώπων, του λατρεμένου συζύγου σου Τάκη, των πολυογαπημένων σου παιδιών Τάσου και Βίκης αλλά και του πατέρα σου, της δεύτερης μητέρας σου και όλων των αδελφών σου. Ήταν οι δικοί σου άνθρωποι που στάθηκαν δίπλα σου σ' όλες τις δύσκολες αλλά και τις ευτυχισμένες στιγμές της ζωής σου. Το πέταγμά σου στην αντίπερα όχθη, ήταν για σένα μια λύτρωση από τους πόνους. Είμαστε σίγουροι πως εκεί που βρίσκεσαι δεν θα πονάς πλέον, ίσως δε και να χαμογελάς ανακουφισμένη, γιατί ξεκουράστηκες και γιατί όλη σου η οικογένεια, που βρίσκεται σε τούτη την όχθη, θα σε θυμάται πάντα με πολλή αγάπη.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει.

**Μας λείπεις
Ο άντρας σου
Τα παιδιά σου
Τα αδέλφια σου**

ΝΙΚΟΣ Δ. ΠΑΪΔΑΣ

Ο εξάδελφος μας Νίκος Δ. Παϊδας δεν είναι πια κοντά μας, έφυγε στις 29-7-2008 για το τελευταίο ταξίδι της ζωής του,

Ήταν ο μικρότερος γιος του Δημητρίου Παϊδα που είχε 7 παιδιά. Μετά τον πόλεμο κατέβηκε στην Αθήνα για καλύτερη ζωή και μετά από λίγα χρόνια ταξίδεψε στον Καναδά, εκεί εγνώρισε την Λεμονιά, κόρη του Γεωργίου Αποστολοπούλου από το Καρπενήσι, παντρέφηται και απέκτησαν 2 παιδιά, την Ευθυμία και το Δημήτρη.

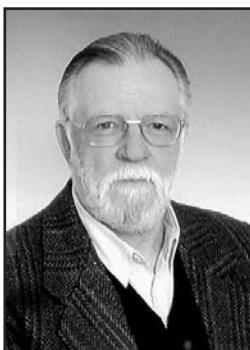
Μετά κατέβηκαν στην Αμερική για μόνιμη εγκατάσταση. Πάντρεψε την κόρη του Ευθυμία με τον Κώστα Τζιτζιά και απέκτησαν δύο αγόρια.

Ο αείμνητος ήταν ευσεβέστατος χριστιανός και στοργικός οικογενειάρχης και λάτρης του χωριού του.

Τους συλλυπούμεθα και ευχόμαστε η μνήμη του να μείνει αιώνια.

Βασιλης και Ρήνα Γαβριλη

Dr. Αναστάσιος Κοντομέρκος 17/8/08

Ένας ενεργός πολίτης υπόδειγμα αυταπάρνησης και προσφοράς

Στις 19/8/08 αποχαιρετίσαμε για το μακρινό ταξίδι της "αληθώς ζωής" τον τ. Πρόεδρο του ιστορικού μας Συνδέσμου Ιατρού ρευματολόγο Αναστάσιο Κοντομέρκο.

Ο αγαπητός μας Τάσος γεννήθηκε στο Μεγάλο Χωριό το 1934 με γονείς το Κωνσταντίνο και την Αγαπούλα Κοντομέρκου το γένος Κ. Πουρνάρα. Ήταν ο δεύτερος γιός της οικογενείας με μεγαλύτερο τον αδελφό του Φίλιππο (κατόπιν Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής Τιμόθεο Κοντομέρκο) ενώ παράλληλα είχε και μια αδελφή, την Ελένη, η οποία χάθηκε αδίκως κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου σε ηλικία 16 ετών.

Ο Τάσος Κοντομέρκος τελείωσε το δημοτικό σχολείο του χωριού μας και στη συνέχεια ξεκίνησε τις γυμνασιακές του σπουδές στο Καρπενήσι. Μετακινείται στην Αθήνα πριν το πέρας του Γυμνασίου με σκοπό να ολοκληρώσει εκεί τις εγκύλιες σπουδές κοντά -αρχικώς- στον αδελφό του, ενώ παράλληλα ζει μαζί με τους αγαπημένους του θείους Δημήτρη και Βασιλική Μπουρνάζου (το γένος Κ. Πουρνάρα). Τελειώνει το νυκτερινό Γυμνάσιο Παγκρατίου εργαζόμενος ταυτόχρονα στην κλινική Μανούση.

Στη συνέχεια προσκαλείται από τον αδελφό του, ο οποίος υπηρετεί πλέον το Ορθόδοξο ποίμνιο της Αυτοτρίας ως Αρχιμανδρίτης Τιμόθεος της ιεράς Μητροπόλεως Αυστρίας και συγκεκριμένα ως προϊστάμενος του καθεδρικού ναού της Βιέννης. Ο αγαπητός μας Τάσος εγγράφεται στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου του Κιέλου και παράλληλα εξασφαλίζει τα προς το ζειν εργαζόμενος οκληρά ως εργάτης στη Γερμανία αλλά ακόμη και στην Νορβηγία. Ολοκληρώνει με επιτυχία τις σπουδές του στη Γερμανία και επιστρέφει στην πατρίδα του προκειμένου να εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις και στη συνέχεια να υπηρετήσει ως αγροτικός Ιατρός στην Άρτα.

Φύσει ανίσυχο πνεύμα, αναζητεί μια πρωτοπόρα κατεύθυνση προκειμένου να αφοσιωθεί επιστημονικώς. Έτσι, στρέφεται προς την ειδικότητα της ρευματολογίας και αποτελεί ένα από τους πρώτους μόλις δεκάδες ρευματολόγους Ιατρούς της χώρας μας ολοκληρώνοντας την ειδικότητα του στο Ασκληπείο Βούλας. Στη συνέχεια ξεκινά την εργασία του στη ρευματολογική κλινική του πρώην Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Αθηνών -νων Γεώργιος Γεννηματάς- στην οποία θητεύει και ως Διευθυντής ΕΣΥ και από την οποία συνταξιοδοτήθηκε πριν από λίγα μόλις χρόνια.

Ο αείμνηστος Τάσος υπήρξε παράδειγμα αλτρουϊσμού και κοινωνικής προσφοράς. Όλοι οι Ευρυτάνες θυμούνται την πόρτα του Ιατρείου του ανοιχτή και τον ίδιο πρόθυμο να εξυπηρετήσει ενασχολούμενος προσωπικά με κάθε περίπτωση που ερχόταν υπόψη του. Υπήρξε απολύτως αφιλοκερδής, κάτι που για δύσους τον γνώρισαν ήταν εμφανές και στην προσωπική του ζωή, ενώ παράλληλα ήταν ιδιαιτέρως σεμνός ώστε η προσφορά του στον συνάνθρωπο να μην γίνεται αντικείμενο δημοσίου επαίνου μιας και απέφευγε συστηματικά την προσωπική του προβολή. Επίσης, υπήρξε ευθύς στις προσωπικές και κοινωνικές του σχέσεις, με ενθουσιώδη και αισιόδοξο χαρακτήρα.

Από κοινού με άλλους διακεκριμένους Ευρυτάνες επιστήμονες δημιούργησε την ομάδα Αλληλεγγύης Ιατρών της Πανευρυτανικής Ενώσεως, η οποία διεξήγαγε πολλές εκστρατείες ενημέρωσης και πρόληψης παθήσεων ακόμη και σε απομακρυσμένα σημεία του ορεινού Νομού μας. Διετέλεσε Αντιπρόεδρος της Εταιρείας Ευρυτάνων Επιστημόνων, Αντιπρόεδρος του Ιδρύματος Γαζή Τριανταφυλλοπούλου, το οποίο διαχειρίζεται και απονέμει υποτροφίες σε σπουδάζοντα τέκνα ευρυτανικής καταγωγής, καθώς και ιδρυτικό μέλος και Πρόεδρος της Ρευματολογικής Εταιρείας, η οποία έχει αξιολογήσατη επιστημονική και κοινωνική δράση.

Ο εκλιπών υπήρξε στέλεχος του αρχικού πυρήνος που ανέλαβε την πρωτοβουλία ιδρύσεως Λαογραφικού Μουσείου στο χώρο της πρώην Οικοκυρικής Σχολής του χωρίου μας. Εργάστηκε σκληρά για την υλοποίηση του έργου αυτού μαζί με τους υπόλοιπους πρωτεργάτες, όπως η αείμνητος Ξένη συζ. Νικολάου Καρβέλη, η κα. Μαίρη Καλλιάνη και ο κ. Φίλιππος Καλλιάνης, επί προεδρίας Συνδέσμου Ιατρού Νικολάου Α. Καρβέλη. Τα τελευταία χρόνια ασχολήθηκε με την ανακαίνιση του κτιρίου, την ταξινόμηση καθώς και τον εμπλουτισμό των εκθεμάτων με μοναδική ανιδιοτέλεια και αφοσίωση. Εργάστηκε κοπιωδώς αγνοώντας προσωπικές του ανάγκες και φυσική κάμπτο ποσάν να αποσκοπούσε στην ανάδειξη και την προκοπή της δικής του φυσικής συνέχειας, μιας και έβλεπε πε το Λαογραφικό Μουσείο του Μεγάλου Χωριού σαν παιδί του. Αφιέρωσε πολύ χρόνο επιδιώκοντας την οικονομική ενίσχυση του Συνδέσμου κατά τα έτη που διετέλεσε Πρόεδρος και δεν δίστασε να απευθυνθεί σε οποιαδήποτε Αρχή θα μπορούσε να συντελέσει σ' αυτό το στόχο αλλά και να κάνει οποιαδήποτε εργασία, δύσι ταπεινή και να ήταν, προκειμένου να εξυπηρετηθούν καλύτερα τα συμφέροντα του Συνδέσμου μας. Ως Πρόεδρος του Συνδέσμου υπήρξε ευθύνης, ειλικρινής, απολύτως συνεργάσιμος και θετικός απέναντι σε όλους και ιδιαίτερα στους νέους για τους οποίους εξέφραζε συχνά τις προσωπικές του αγωνίες.

Τα τελευταία χρόνια ο αγαπητός μας Τάσος δοκιμάστηκε από την ασθένεια και τελικώς την αποδημία του αγαπητού αδελφού του μακαριστού Τιμοθέου. Ο ίδιος στάθηκε υπόδειγμα αδελφικής αγάπης, υποστηρίζεως και καρτερίας τιμώντας στο πρόσωπο του μακαριστού Δεοπότου τον μεγαλύτερο αδελφό, τον πνευματικό ποιμένα και τον ιεραπόστολο, ο οποίος διακρινόταν από τις ίδιες αρετές προσφοράς και αυταπάρνησης. Είναι φανέρω ότι και τα δυο αδέλφια εμφορούνταν από τις αρετές της κοινωνικής προσφοράς και της αλτρουιστικής στάσεως απέναντι στο άνθρωπο και τις ανάγκες του, κάτι που καταφανώς έλαβαν ως παιδεία και αγωγή από τους εκλεκτούς γονείς τους και ιδιαιτέρως από την αιωνόβια μητέρα τους Αγαπόύλα Κοντομέρκου, η οποία ακολούθησε κατά τραγικό όντως τρόπο το τελευταίο από τα ζώντα τέκνα της στο μακρύ ταξίδι προς την "αιωνία ζωή" λίγες μόλις ημέρες αφότου ο αγαπητός μας Τάσος ξεκίνησε.

Το Δ.Σ. του "Συνδέσμου των Μεγαλοχωριών η Αγία Παρασκευή" ευχαριστώντας τον εκλιπόντα με το τέλος της θητείας του ως Προέδρου παρατήρησε στην επιστολή του ότι το πολυσχιδές του έργο κατά τα έτη της θητείας του καταξιώνει ανθρώπους, όπως εκείνον, στο να ξεχωρίζουν μέσα από τις υπηρεσίες τους προς το κοινωνικό σύνολο, κάτι που προβάλλει στον ελληνικό μας πολιτισμό διαχρονικά ως αρετή. Ο Τάσος Κοντομέρκος όμως υπήρξε κάτι πολύ περισσότερο για εμάς που τον γνωρίσαμε αλλά και για όλους όσους απολαύσανε τον ξεκάθαρο χαρακτήρα του και την γενναία του στάση απέναντι στη ζωή. Ο Τάσος διακρινόταν από την συστολή κάθε υπερηφανείας, κάτι που έγινε έκδηλο και κατά την εξόδιο ακολουθία για την οποία μερίμνησε να δώσει εγκαίρως οδηγίες σεμνότυτος.

Είθε η ψυχή του αγαπημένου μας Τάσου να είναι κοντά στον μακαριστό αδελφό του ως διάκονοι και οι δύο του Υψίστου Θεού.

**Για το Δ.Σ. του Συνδέσμου,
Παναγιώτης Χ. Λώλος**

DR. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΣ 17/8/08

Ταξίδεψε για την αιωνιότητα ο συγχωριανός μας Γιατρός Τάσος Κοντομέρκος

Στις 17 Αυγούστου ξεκίνησε για το μεγάλο ταξίδι ο αγαπητός συγχωριανός μας γιατρός Τάσος Κοντομέρκος. Αδελφός του μακαριστού Τιμόθεου Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής και μιας, μικρότερης αδελφής που χάθηκε άδικα στα 16 της χρόνια στον εμφύλιο.

Γόνος γνωστής Μεγαλοχωρίτικης οικογένειας γεννήθηκε στο χωριό μας το 1934. Έμαθε τα πρώτα γράμματα στο Δημοτικό Σχολείο του Μεγ. Χωριού. Τα δραματικά γεγονότα της δεκαετίας του 1940-'50 και ο ζήλος για τα γράμματα έφεραν τον Τάσο στην Αθήνα όπου τελείωσε το νυχτερινό Γυμνάσιο Παγκρατίου ενώ παράλληλα εργαζόταν στην Κλινική Μανούση. Η δύναμη για παραπέρα σπουδές και οι βιοποριστικές ανάγκες μαζί με τον αδερφό του, μακαριστό Τιμόθεο εγκαταστάθηκαν στο Κίελο της Γερμανίας.

Εκεί ο εκλιπών, σπουδάσεις ιατρικής εργαζόμενος παράλληλα για τα έξοδα σπουδών. Παίρνοντας το πτυχίο του επέστρεψε στην Ελλάδα, έκανε το Αγροτικό του στην Άρτα και κατόπιν πήρε την ειδικότητά του στο Ασκληπείο Βούλας (Ρευματολογία). Ακολούθως διορίστηκε στο Γενικό Κρατικό Αθηνών ως Δ/ντής της Ρευματολογικής Κλινικής, απ' όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Πέρα από το λειτούργημα της ιατρικής, ο Τάσος έδειξε και το κοινωνικό και ανθρωπιστικό του πρόσωπο με μεγάλη προσφορά στην Ευρυτανία, και όχι μόνο. Δημιούργησε την ομάδα Αλληλεγγύης Ιατρών της Πανευρυτανικής Ένωσης που επί 15 χρόνια επισκέπτονταν τα ευρυτανικά χωριά παρέχοντας ιατρικές υπηρεσίες δωρεάν. Για πολλά χρόνια διετέλεσε Πρόεδρος του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών "Η Αγ. Παρασκευή" και ήταν ένα από τα ιδρυτικά μέλη του Λαογραφικού Μουσείου στο Μεγ. Χωριό.

Ήταν επίσης Αντιπρόεδρος του Ιδρύματος "Γαζή - Τριανταφυλλόπουλου" στο Καρπενήσι για τη χορηγία υποτροφιών σε Ευρυτάνες μαθητές, και Πρόεδρος της Ρευματολογικής Εταιρείας στην Αθήνα. Για πολλά χρόνια ήταν μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας Ευρυτάνων Επιστημόνων και διετέλεσε Αντιπρόεδρος. Η Νεκρώσιμη ακολουθία τελέστηκε την Τρίτη 19 Αυγούστου στο Κοιμητήριο της Ν. Σμύρνης.

Στην τελευταία του κατοικία τον συνόδεψε πλήθος κόσμου,

Τη νεκρώσιμη ακολουθία ετέλεσαν οι συγχωριανοί του ιερείς π. Κων/νος Βαστάκης, π. Κων/νος Λαμπαδάρης και ο π. Ταξιάρχης Λώλος. Για το τελευταίο αντίο παρέστησαν επίσης ο Δήμαρχος Ποταμιάς κ. Ίμβρος, η Πρόεδρος του Συνδέσμου Μεγ/των Μαίρη Καλλιάνη με το σύζυγό της Πρ. Δημοτικού Συμβουλίου Ποταμιάς. Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Γαζή κ. Καραχοντζής, ο Πρόεδρος της Πανευρυτανικής Ένωσης κ. Παπαδόπουλος, ο Πρόεδρος του Γ.Κ.Ν.Α ο καθηγητής Βασ. Τριχιάς και πολλοί άλλοι. Τελευταίες επιθυμίες του ήταν: όχι στεφάνια, όχι επικήδειοι λόγοι, και να μην μάθει η μητέρα του.

Αντί Στεφάνου τα χρήματα να διατεθούν για το Λαογραφικό Μουσείο του Μεγ. Χωριού, ή στο χαμόγελο του παιδιού. Από τις 17 Αυγούστου ο Τάσος Κοντομέρκος βρίσκεται στην γειτονιά των Αγγέλων. Εμείς οι φίλοι του, οι συγχωριανοί, και οι συνεργάτες του θα τον θυμόμαστε για πάντα. Αιώνια του η Μνήμη.

(Γ.Κ.Σ.)

ΜΝΗΜΗ ΤΑΣΟΥ KONTOMERKOY

Δεν μπορώ να θυμηθώ καλά τον Τάσο πριν φύγει για σπουδές στο εξωτερικό.

Οστόσο η στενή οικογενειακή σχέση ήταν η αιτία της συχνής επικοινωνίας.

Έτοι μάτια μετά από χρόνια, αρχές δεκαετίας του 70, συναντηθήκαμε στο διάδρομο του Ν.Ε.Ε.Σ, στους Αμπελόκηπους, ήταν σαν να είχαμε να ειδωθούμε λίγο καιρό και όχι κάμποσα χρόνια.

Γρήγορα όμως τον έχασα, έφυγε για το "Ασκληπείο Βούλας" όπου συνέχισε την ειδίκευση του στη Ρευματολογία και καταξιώθηκε επιστημονικά.

Πολλά χρόνια αργότερα (1983), όταν κατέβηκα και εγώ στη Βούλα ως διευθυντής της Ω.Ρ.Λ. Κλινικής, ο Τάσος είχε φύγει, άφησε όμως πίσω την αύρα της δικής του προσωπικότητας, την προθυμία, την ακάματη ενεργητικότητα και τη βαθιά επιστημονική γνώση που τον διέκριναν.

Αυτό το διαπίστωνα κάθε φορά που τύχαινε να αναφέρω το όνομά του και αμέσως γινόμουν δέκτης των παραπάνω σχολίων και όχι μόνον

Ιδιαίτερα συγκινητική ήταν η παρονοία φίλων από εκείνα τα χρόνια κατά την εξόδιο ακολουθία.

Συνεχίζοντας την ιατρική του καριέρα, δημιούργησε στο κέντρο της Αθήνας ένα εξαιρετικά προσεγμένο ιατρείο, όπου τα πάντα και ιδιαίτερα η δική του ευγενική παρουσία μαρτυρούσαν αγάπη για την επιστήμη και τον πάσχοντα συνάνθρωπο.

Και όμως αυτό το δημιούργημα που ήταν το επιστέγασμα ενός δύσκολου και μακροχρόνιου αγώνα ζωής, το θυσίασε προκειμένου να ενταχθεί στο ΕΣΥ, συνεπής στις ιδέες και τα πιστεύω του.

Ος διευθυντής της Ρευματολογικής κλινικής του Γ.Κ.Ν Αθηνών αφοσιώθηκε στην αποστολή του και μέχρι την συνταξιοδότησή του είχε την απεριόριστη εκτίμηση και το σεβασμό ασθενών και συναδέλφων.

Σε μια συνάντησή μας αμέσως μετά τη μεταπολίτευση (1974), μου μίλησε για το όραμά του να οργανωθεί μια ομάδα ιατρών, αλλά και φίλων τους, η οποία στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της "Πανευρυτανικής Ένωσης" θα επισκέπτεται κατά διαστήματα την Ευρυτανία προκειμένου να προσφέρει τις ιατρικές της υπηρεσίες.

Με πάθος, υπομονή, επιμονή και με τη γνωστή ανεξάντλητη ενεργητικότητά του, υπερήκησε εμπόδια και νοοτροπίες και σύντομα η ομάδα ξεκίνησε το πρωτοποριακό για τον Ελλαδικό χώρο έργο της.

Χωρία απομονωμένα και άνθρωποι ανήμποροι να μετακινηθούν, δέχθηκαν τη φροντίδα ειδικευμένων επιστημόνων στο χωριό τους, στο οπίτι τους και μάλιστα τους δύσκολους μήνες του μακροχρόνιου Ευρυτανικού χειμώνα.

Δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για εκτενή αναφορά σ' αυτό το έργο και τους συντελεστές του.

Οστόσο θεωρώ δίκαιο την ώρα αυτή των οδυνηρών συναισθημάτων που προκάλεσε η πρόωρη απώλεια του Τάσου, να αναφερθώ και σε έναν άλλο αγαπητό συνάδελφο και συγχωριανό μας, που επίσης έφυγε πρόσφατα, τον οδοντογιατρό Κώστα Δ. Πριτσιόλα (πολύτιμο συνεργάτη για πολλά χρόνια στη διοίκηση του Συνδέσμου), ο οποίος ήταν από τους πρωτεργάτες της ομάδας, δεν έλειψε από καμία εξόρμηση και η προσφορά του χρήζει ιδιαίτερης αναφοράς, γιατί στην κυριολεξία έφερε και καθιέρωσε τη σύγχρονη οδοντιατρική φροντίδα στην απομονωμένη ενδοχώρα της Ευρυτανίας.

Μέσα σε αυτό το πνεύμα ανιδιοτέλειας και αγάπης για τον συνάνθρωπο κινήθηκε ο γιατρός Τάσος Κ. Κοντομέρκος και δεν ήταν αυτός ο μοναδικός τομέας της κοινωνικής του προσφοράς.

Βαθιά δημοκρατικός στρατεύτηκε στον αγώνα για πρόσδο και κοινωνική αλληλεγγύη, υπηρετώντας με συνέπεια και άδολα τις ιδέες του.

Στάση ζωής από την οποία πολλές φορές απομένει τελικά η πικρή διαπίστωση ότι πολλοί ξεκινούν, λιγότεροι συνεχίζουν και λίγοι τερματίζουν.

Η συμμετοχή του Τάσου στα πολιτιστικά δρώμενα της Ευρυτανίας (Σύνδεσμος Μεγαλοχωριτών, Πανευρυτανική Ένωση, Εταιρεία Ευρυτανών Επιστημόνων κ.ο.κ) είναι σπουδαία, πολύπλευρη και αναγνωρισμένη όχι μόνον εντός του Ελλαδικού χώρου, αλλά και από την απανταχού Ευρυτανική ομογένεια.

Σύντομα θα δούμε ανάλογα δημοσιεύματα (δια του λόγου το αληθές), προς το παρόν όμως μένουμε στην κατάθεση αυτής της μαρτυρίας, αντί μνημοσύνου, με ανέκφραστη οδύνη για τον άκαρο χαρό του αγαπημένου φίλου, συγχωριανού και συναδέλφου.

Δρ. Ν.Α. Καρβέλης

Τρίτη, 21 Οκτωβρίου 2008

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ. ΤΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΝΑ ΜΗΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΗ ΜΙΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ ΣΕΛΙΔΑ

**Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών
«Η Αγία Παρασκευή» και «Η Φωνή του Μεγάλου Χωριού»,
εκφράζουν τα βαθύτατα συλλυπητήριά τους
προς τους οικείους των εκλιπόντων συγχωριανών μας
και εύχονται την εξ ύψους παρηγορίαν.**

**Ευχαριστήρια
σ' αυτούς
που συνεργάζονται
με τη «ΦΩΝΗ»**

- ✓ με συνεργασίες
- ✓ με γνωστοποιήσεις
- ✓ με φωτογραφικό υλικό
- ✓ με προτάσεις
- ✓ με ιδέες

ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ

Τηλέφωνα συνεννόησης: 22370 41502 ή 6934 6934 360406

Στις οκτώ αιθουσες του Μουσείου ζωντανεύει η παράδοση και απεικονίζεται η ζωή των κατοίκων του Ευρυτανικού χωριού από παλιά, με ενθυμήματα - αντικείμενα που είχαν την καλοσύνη να προσφέρουν Μεγαλοχωρίτες και φίλοι του χωριού.

Σκοπός της ίδρυσής του είναι η διάσωση, η μελέτη, η έρευνα και η προβολή του ευρυτανικού χώρου.

Αξίζει να το επισκεφθεί όποιος βρεθεί στο Καρπενήσι.

ΗΜΕΡΕΣ - ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Παρασκευή - Σάββατο - Κυριακή και αργίες

10.30 - 14.00 από 1/10 έως 31/5

10.00 - 14.00 και 18.00 - 20.00 από 1/6 έως 30/9

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Δευτέρα - Τρίτη - Τετάρτη - Πέμπτη
8-11 π.μ. και 6-9 μ.μ.

Ζηνοπούλου 54, Καρπενήσι
Τηλ.: 22370 22370, 6942 461487

Ευρυτανικά ΝΕΑ

Ανεξάρτητη πολιτική εβδομαδιαίας
εφημερίδα της Ευρυτανίας με έδρα
το Καρπενήσι.

Κυκλοφορεί κάθε Τετάρτη.

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:
ΗΛΙΑΣ Α. ΤΣΩΝΗΣ
(6974 998 918)

Υπεύθυνος Έλλης:
ΔΙΟΝ. Κ. ΠΑΡΟΥΤΣΑΣ
(6974 255 920)

Ταχ. Διεύθυνση:
ΖΗΝΟΠΟΥΛΟΥ 7
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ Τ.Κ. 361 00

Τηλέφωνα:
**22370 - 23444 (γραφεία)
22370 - 22341**

Internet:
http://www.evrytanika.gr
e-mail: **info@evrytanika.gr**

Συνδρομή ετήσια:

Ιδιωτών: 50 ευρώ

Ο.Τ.Α. - Δημόσιο -

Τράπεζες - Οργανισμοί: 100 ευρώ

Εξωτερικού: \$ 300

ΘΕΟΔΟΣΗΣ Ι. ΒΟΝΟΡΤΑΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΚΩΛΕΤΤΗ 23Α
ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 106 77
ΤΗΛ. 3825600 - FAX: 3828162

*Μεγαλοχωρίτες,
μην ξεχνάτε
το χωριό σας.
Να το επισκέπτεστε
συχνά και με τους
φίλους σας.*

*Όταν βοηθάς και συμμετέχεις
στο Σύνδεσμο προσφέρεις
και τιμάς τον τόπο σου
και το χωριό σου.*

ΠΑΛΜΟΣ Ευρυτανικός

Εβδομαδιαία Εφημερίδα

Ιδιοκτήτης - Εκδότης - Διευθυντής
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β. ΣΒΕΡΚΑΣ

Τηλέφωνα
ΑΓΡΙΝΙΟ: 26420 28860 ή FAX: 28760
ΕΠΙΣΚΟΠΗ: 6977 532828

Ετήσια Συνδρομή:
Ιδιωτών: 20 ευρώ
Επιχειρ. - Οργανισμοί Τραπ.: 88,04 ευρώ
Κοινότητες - Δήμοι -
Συνεταιρισμοί: 146,74 ευρώ

WOOL SHOP
ΠΛΕΚΤΑ - ΜΟΔΕΣ

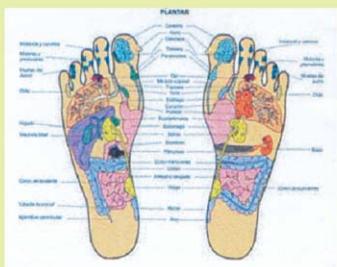
B.B.
ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΜΔΥΜΑΤΑ-ΜΟΣΕΙ
ΚΗΦΕΙΔΑΣ 111 - ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ. 77 97 829

η ρόκα
ΠΛΕΚΤΑ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
ΜΟΔΕΣ

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΙΑΣ**
Δ. Α. ΠΑΪΔΑΣ - Δ. Χ. ΠΑΪΔΑΣ
Α. ΠΑΪΔΑΣ Ο. Ε.
Ηπίτου 4 (Πάροδος Βουλής 38)
5ος όροφος
Τηλ. 32.37.551 - 32.35.088

Γάμος - Βάπτιση
Φωτογραφία - Βίντεο
Παναγιώτης Κ. Τριχιάς

Ἄγαπῶ

Ρεφλεξολογία

ΣΠΥΡΟΣ ΛΙΑΠΗΣ

Natural Therapies
Ρεφλεξολογία - Σιάτσου
Απαλλαγή από άγχος - κούραση
Σουηδικό μασάζ (για χαλάρωση)
Ρέικι (ενεργειακή θεραπεία)

Τηλέφωνο για ραντεβού 6973 860 869

Σουηδικό μασάζ

Ρέικι

Σιάτσου

Μεγαλοχωρίτη Μεγαλοχωρίτισσα

Μην ξεχνάς ποτέ το χωριό σου.

Από σένα εξαρτάται η διατήρησή του, η πρόδος και η προκοπή του.

Γι' αυτό έλα με την πρώτη ευκαιρία να πιείς κρύο νερό,

ν' αναπνεύσεις καθαρό αέρα, να περπατήσεις τους

δρόμους του, τα σοκάκια που περπάτησες παιδί.

Να θυμηθείς... να ηρεμήσεις.

Mια φορά και έναν καιρό, μια νεράϊδα, αφού ιριγύρισε σε όπες πια κορυφές ήταν γηράων βουνών, έφιασε στο Βελούχι, και τηφόρισε διμάσμενη να πει νερό στον ποιαμό Καρπενησιώτην, και κουρασμένη πια, έγειρε να ξαποσιάσει στη ρίζα μιας καρυδιάς.

Μαρία Γιαννάκου

Μεχάνη Χωριό, Καρπενήσι Τηλ: 22370 41479, Fax: 210 6841802

Κινητό: 6944 505045

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ «ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ»

Στο δρόμο για το ιστορικό Μοναστήρι του Προυσού, δίπλα απ' την κρεμαστή γέφυρα του ποταμού Καρπενησώπη που καμαρώνει αγέρωχα από τα χρόνια του Αλή Πασά με θέα τ' αρχοντικά του Μεγάλου Χωριού και στα πόδια της ψηλόκορφης Καλιακούδας βρίσκεται ο οικισμός Γαύρος.

Στο πανέμορφο αυτό τρίστρατο στήσαμε μια ξεχωριστή παραδοσιακή γωνία "ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ".

Σας περιμένουμε για να σας προσφέρουμε τις σπιτικές

ρουμελιώτικες λιχουδιές μας μέσα σ' ένα ζεστό και φιλόξενο χώρο που έχουμε αναπαλαιώσει και διακοσμήσει με μεράκι και σεβασμό στην παράδοση.

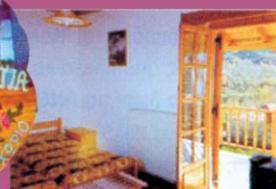
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΑΥΡΟΣ, ΜΕΓ. ΧΩΡΙΟ

ΤΗΛ.: 22370 41487

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΟΚΚΑΣ

ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ: ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΤΗΛ.: 22370 41257, 41103

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

«ΤΟ ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ»

Καινούρια δωμάτια με κεντρική θέρμανση και πλεόραση, μέσα στο πράσινο, με άπλετη θέα στο χιονοδρομικό κέντρο. Υπάρχει δυνατότητα χρήσης κουζίνας και ταβέρνα με τζάκι, τοπική κουζίνα, ντόπιο κρασί. Δοκιμάστε τις σπιτικές πίτες, τα ψητά και τη βραστή γιδά.

ΚΟΥΤΣΟΛΟΥΚΑΣ

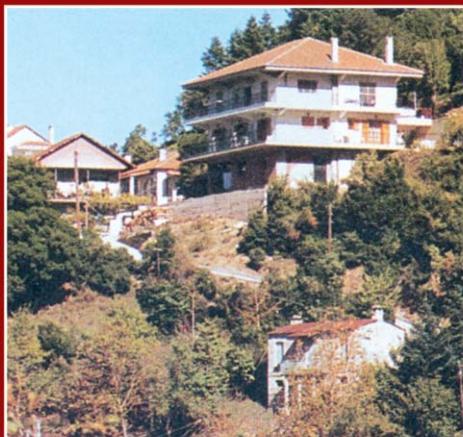

- ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
- ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ
- ΕΙΔΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
- ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΟΙΚΙΑΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ ΤΗΛ.: 22370 - 24100

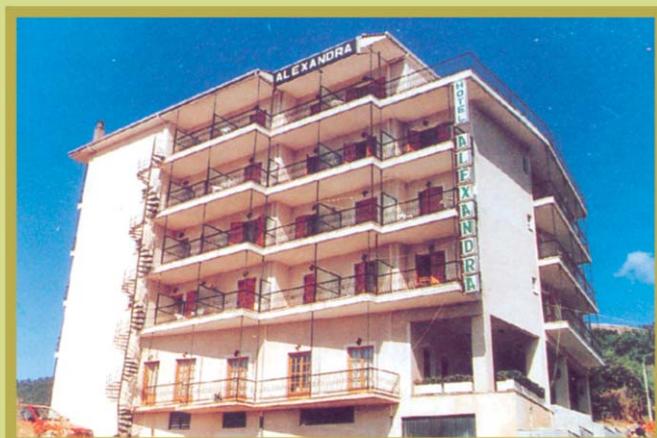
ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ MANTZIOYTA

Νέα παραδοσιακά δωμάτια στο πιο ξεχωριστό περιβάλλον με όλες τις ανέσεις και με θέα όλο το Μεγάλο Χωριό.
Η φιλοξενία και η ζεστασιά των ανθρώπων θα σας καταπλήξει.

Δωμάτια με όλες τις ανέσεις.
Όποιος έρχεται, ξαναέρχεται,
γιατί συνδυάζει ομορφιά,
φιλοξενία και ορμητήριο για
πολλές περιοχές της
Ευρυτανίας.

**ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
MANTZIOYΤΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΤΗΛ.: 22370 41157**

hotel
AlexandrA

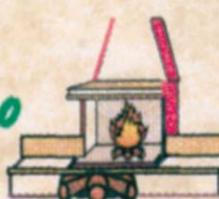
92 ΚΛΙΝΕΣ • ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΚΤΙΡΙΟ • ΠΑΝΟΡΑΜΙΚΗ ΘΕΑ • ΑΨΩΓΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ, ΤΗΛ.: 22370 24132, 24 134, 26326, FAX: 22370 24133

**ΕΞΟΧΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
~ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ~**

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

**ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ**

**ΤΗΛ. 22370-41250
ΟΙΚ. 22370-41372
ΚΙΝ. 6972-336106**

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΝΤΟΚΩΣΤΑΣ

ΨΗΦΙΑΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΣΕΙΣ - ΒΙΝΤΕΟΛΗΨΕΙΣ
ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΑ - ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ
ΚΑΡΤΕΣ - ΑΦΙΣΕΣ
ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΟΝΙΑ

Ζηνοπούλου 27
Καρπενησι 36100
τηλ.: 22370 23 628
FAX.: 22370 80 440
e-mail: info@photostelios.gr
www.photostelios.gr

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

ΠΑΝ. ΚΑΡΙΠΗΣ

**ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΤΗΛ.: 22370 41265**

ΖΥΜΑΡΙΚΑ, ΜΕΛΙ, ΓΛΥΚΑ ΚΟΥΤΑΛΙΟΥ
ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Ταραγύδι

Καλαντζής Φώτης

ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370-41122

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ
“ΤΟ ΧΑΝΙ”

Πέξα Μαρία

ΓΑΥΡΟΣ Μεγ. Χωριού Ευρυτανίας
Τηλ. 22370 41501 Κιν.: 6973 633314

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ
ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ
ΜΕΤΑΕΟΤΥΠΕΣ
ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ
ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ

48 ΩΡΕΣ

Επαγγελματικό έργο
e-mail: divas48@citenet.gr
22370 - 80.001
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΘ. ΝΤΡΙΒΑΣ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΨΑΡΑ

ΤΑΒΕΡΝΑ

ΓΑΥΡΟΣ Μ. ΧΩΡΙΟ

Τηλ: 22370 41202

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΦΑΓΗΤΑ

ΒΕΡΑΝΤΕΣ ΜΕ ΘΕΑ ΣΤΟ ΝΟΤΑΜΙ ΚΑΙ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

ΘΥΜΙΟΣ ΝΤΟΥΦΕΚΙΑΣ

Μπακατσιάς Αθανάσιος

- ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
- ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΚΕΥΩΝ
- ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

X. Τρικούπη 41 - Καρπενήσι
Τηλ.: 22370 24271, 41414

**ΔΡΧΟΝΤΙΚΟ
ΜΠΑΚΑΤΣΙΑΣ**
Μεταλο Χωρίο Εύρυτανιας

Τηλ: 2237041414
Κιν: 6977-961078

ΤΑΒΕΡΝΑ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΜΑΘΕ

ΚΛΑΥΣΙ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370 24857
22397
6977 990123

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
(Α' κατηγορίας)

Με θέα την καταπράσινη κοιλάδα της Χελιδώνας

22370 24857
22397
6977 990123

Το Αγνάντιο
ΤΑΒΕΡΝΑ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

ΑΦΟΙ ΚΑΚΟΥΡΑ
ΓΟΡΙΑΝΑΔΕΣ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370-80760
6977 416038

Μεσσοπράτι
κλασικό ρυθμό
επαγγελματικό διαμονής
internet καθημερινό

Θ. Πανάρα
τηλ.: 6972 217596
N. Δερμάτη Μ. Χωροί - Καστενή
τηλ.: 22370 41118 - nitora.panara@yahoo.gr

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
"Η ΧΕΛΙΔΟΝΑ"
ΤΖΑΒΕΛΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΠΑΛΑΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370-41221
6976 912009

**studio
MERSES**
ΠΑΛΑΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ

ΑΓΟΡΙΤΣΑ ΤΣΙΝΙΑ
Υπεύθ. Κρατήσεων

ΤΗΛ.
22370 41444
FAX
22370 41111
ΚΙΝΗΤΟ
6974 114182

e-mail:
merses@acn.gr
www.merses.gr

Γιάννης Φ. Βονόρτας
Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας
Τηλ. 22370-41192

Μοιάζει με ένα απλό μαγαζί μα στο "Στέκι του Γιάννη" θα βρείτε μόνο αυθεντικά ευρυτανικά προϊόντα. Οι μερικλήδες που φτάνουν στην είσοδο του χωριού πρέπει να περάσουν οπωσδήποτε από το "Στέκι" γιατί εκτός από τη θερμή υποδοχή, ο Γιάννης φυλάει πολλές εκπλήξεις για τους απαπτηκούς

- κάστανα, καρύδια
- βότανα του βουνού
- μέλι ελατήσιο
- γλυκά του κουταλιού & μαρμελάδες
- φέτα, βούτυρο, κατίκι αλλαντικά Ευρυτανίας
- φασόλια, χαντρέλια
- χυλοπίτες, τραχανά
- τσίπουρο, κρασί
- είδη λαϊκής τέχνης

Τηλ.: 22370 23171
Τηλ./Fax: 22370 23071
Κιν.: 6972 920870
e-mail: kantzios@otenet.gr

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Δ. KANTZIOS
3ο χλμ. Καρπενησίου - Προυσσού

Η ταβέρνα μας λειτουργεί από το 1979 με σκοπό μας την εξυπηρέτηση των πελατών μας, με παλιές συνταγές των γιαγιάδων μας, με πολύ μεράκι και σπιτική φροντίδα.

Σ'ένα ζεστό και οικογενειακό περιβάλλον, όπως αρμόζει σ'ένα επισκέπτη του τόπου μας. Πανέμορφη περιοχή για χειμώνα και καλοκαίρι. Τα περισσότερα προϊόντα μας, είναι από δικό μας κήπο!

ΙΩΑΝΝΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΛΩΛΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Πτυχιούχος Πανεπιστημίου Αθηνών

Δέχεται με ραντεβού

ΔΟΪΡΑΝΗΣ 5, 15562 ΧΟΛΑΡΓΟΣ
ΤΗΛ.: 210-6543790 & 6527437

ΑΓΟΡΑΙΟ
Βασίλειος Μπούρας
22370 41300
22370 41281
6972 288457

emporio Ottico

- Επώνυμα γυαλιά ηλίου και σκελετοί οράσεως
- Ειδικοί σε υψηλές διοπτρίες και κατασκευές
- Πρωτοποριακός τρόπος εφαρμογής πολυεστικών:
Από τον έλεχο και την κατασκευή στην οσοτή
εκμάθηση που οδηγεί στην απόλυτη προσαρμογή τους
- Τμήμα Φακών Εποφής:
Εφαρμογή μαλακών, ημίσκληρων και
κερατοκονικών - θεραπευτικών φακών
Βοηθήματα χειμηλής δροσής

ΘΑΝΟΣ ΤΟΥΛΟΥΠΑΣ
Ηρακλείου 77, Πάτημα Χαλανδρίου • Τηλ., Fax: 210 6006529

Karditsavros Ergastirri
Εδέν Σελ. Δασοραβάνη
Μεγάρο Χώριο Ευρύτανας 36075
6972661674

**Aρωματικά-Διακευριμπτικά
Αντικαπιτιοτικά
"Κεριά"**

"ΚΗΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ"
Τραγού Τεωργία

Γ. Κονδύλη 3
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

ΤΗΛ: 22370 24733//23568

ΑΜΑΔΡΥΑΔΕΣ

Παραδοσιακός Ξενώνας

- Δωμάτια με τζάκι
- Σουίτες με τζάκι & καθιστικό
- Αυτόνομη θέρμανση
- Mini-bar
- Τηλεόραση
- Τηλέφωνο
- Πρωινό

ΒΟΥΤΥΡΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
ΤΗΛ.: 22370 80909, ΚΙΝ.: 6944 246516
Υπεύθυνος: Κ. Αθ. Νικόπουλος

Μέγα Σπήλαιο, Καλάβρυτα
Τηλ.: 26920 23357
Fax: 26920 22183
e-mail: info@grandchalet-ms.gr
www.grandchalet-ms.gr

ΑΣΤΕΡΙΑ HOTEL CAFE-RESTAURANT

- Λειτουργεί όλο το χρόνο
- Λειτουργεί πολυτελή restaurant & café αντός του ξενοδοχείου
- Άνετα δωμάτια με θέα τη θάλασσα.
- Εξοπλισμένα με: κλιματισμό - τηλέόραση - τηλέφωνο
- Καφές - Γλυκό - Ποτό & Φαγητό με θέα τη θάλασσα

Παραλία Καμμένα Βούρλα • Τηλ.: 22350 80901, 2 • Fax: 22350 22946
www.asteria-hotel.gr, info@asteria-hotel.gr

"ΠΑΝΑΣ"

4ο Χιλιόμ. Καρπενησίου - Προυσού
Στη διασταύρωση για Κορυσχάδες

Τηλ.: 22370 22002

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

**Πάρκο Τουριστικής Ιππασίας
&
Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού**

(c) 48 ΟΡΕΣ - 80.001
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

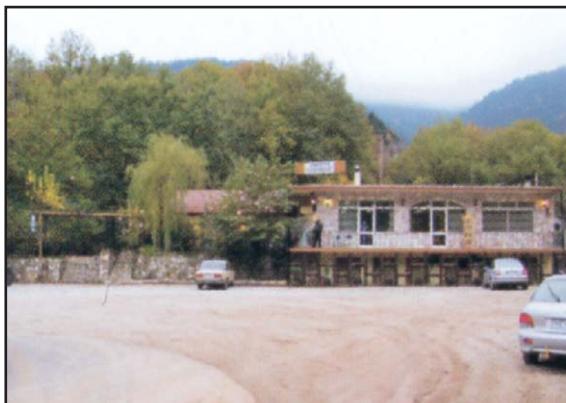
Σ' ένα οικογενειακό ευχάριστο περιβάλλον, σε μια απόμερη γωνιά κοντά στην πλατεία (εκεί που ήταν κάποτε το Ταχυδρομείο).

Σ' ένα στέκι που λειτουργεί με έξοχο τρόπο θα βρείτε:

σουβλάκι, κοτόπουλο, σουφλιμά κι άλλους εκλεκτούς μεζέδες.

Ο Θανάσης κι η Βαγγελίτσα Βαστάκη σας περιμένουν να σας περιποιηθούν.

**ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ, ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΤΗΛ. 22370 41213**

**ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ - ΨΗΤΑΡΙΑ
“Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ”
ΑΦΟΙ ΚΑΛΥΒΑ**

Διασταύρωση Μεγάλου και Μικρού Χωριού Ευρυτανίας
Τηλ.: 22370 41320, Κιν.: 6973 432521
www.hellastourism.gr/paradisos
www.greek-holidays.gr/paradisos

**ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ
γραφείο**

Χούρης Κωνσταντίνος / αρχιτέκτων - μηχανικός
www.khouris.gr

Λ. Βραυρώνας & Αγ. Γλυκερίας / 7η στάση / 19016 Άρτεμις
τηλ.: 22940 45793 / e-mail: akis@khouris.gr

Αγαπώ
το χωριό μου,
φροντίζω
το περιβάλλον

ΣΕΗΟΣ

EURONICS

ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ στο συμφέρον σας!

NOVA

...48 δόσεις
δωρεάν μεταφορά

ΚΛΕΙΔΗΣ
ELECTRIC

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ : Αθ. Καρπενησιώτη 12, Τηλ. : 22370 89000
ΑΘΗΝΑ : Κούπα 34β, Αμπελόκηποι, Τηλ. : 210 6980358

ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ - ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ - ΑΣΕΣ. ΑΝΤΑΛ. ΑΥΤ/ΤΩΝ
ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΑΥΤ/ΤΩΝ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ - ΘΕΡΜΑΣΤΕΣ KERO-SUN

Αυθημερόν παράδοση
πετρελαιίου θέρμανσης
στις χαμηλότερες τιμές
ΤΗΛ. 2237023155

ΕΚΟ

Λειτουργία 24/24ωρο
με αυτόματο πωλητή καυσίμων

ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

3ο χλμ. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΠΡΟΥΣΟΥ
ΤΚ. 361 00 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

enchanting...

John Lyras
est. 1959
Jewellery • Diamonds

Chris Lyras Αδαμαντολόγος - Diamonds Graduate (Gemological Institute of America)

33 METAXA STR • FLORIDA MALL • GLYFADA • ATHENS • TEL: 210 898 - 2996
www.johnlyras.gr • info@johnlyras.gr

HOTEL MIRABELLE

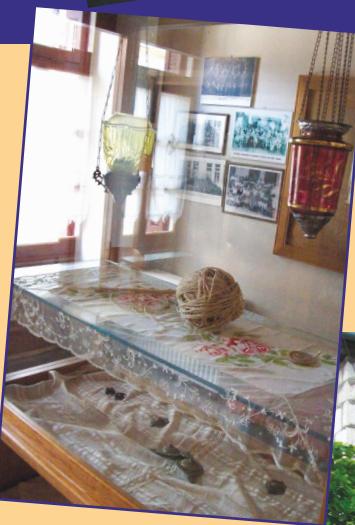
ARGASI - ZAKYNTHOS, GR 29100

TEL./FAX: 0030 2695 0 45676

E-mail: mirabele@internet.gr www.mirabellehotel.gr

Λαογραφικό Μουσείο

ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
«Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»

21η Πολιτιστική Εβδομάδα Μεγάλου Χωριού 2008

Από την εκδρομή στο Μοναστήρι Τατάρνας

Ο νικητής του τουρνουά ταβλιού κ. Τάκης Χάσκος παρέλαβε το κύπελλο από την πρόεδρο του Συνδέσμου κ. Μαίρη Καλλιάνη

Απονομή μεταλλίων στην νικήτρια ομάδα από τον αντιπρόεδρο κ. Γ. Σταυράκη

Από το κυνήγι του Κρυμμένου Θησαυρού στο όμορφο τοπίο του Αϊ Θανάση

Η ομάδα του μπάσκετ του Μεγάλου Χωριού